

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FARKLI EĞİTİM KADEMELERİ MÜZİK DERS
KİTAPLARINDAKİ ÇOCUK ŞARKILARININ ÇEVRE BİLİNCİ
KAZANDIRMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ

KÜBRA ŞİMAL

KOCAELİ 2025

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MATEMATİK ve FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FARKLI EĞİTİM KADEMELERİ MÜZİK DERS
KİTAPLARINDAKİ ÇOCUK ŞARKILARININ ÇEVRE BİLİNCİ
KAZANDIRMASI AÇISINDAN ANALİZİ

KÜBRA ŞİMAL

Prof. Dr. Ayla KARATAŞ
Danışman, Kocaeli Üniversitesi

.....

Doç. Dr. Ömer ACAR
Jüri Üyesi, Kocaeli Üniversitesi

.....

Prof. Dr. Canan LAÇİN ŞİMŞEK
Jüri Üyesi, Sakarya Üniversitesi

.....

Tezin Savunulduğu Tarih: 15.01.2025

ETİK BEYAN VE ARAŞTIRMA FONU DESTEĞİ

Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu,
- Çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı,
- Bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi,
- Bu çalışmanın Kocaeli Üniversitesi'nin abone olduğu intihal yazılım programı kullanılarak Fen Bilimleri Enstitüsü'nün belirlemiş olduğu ölçütlere uygun olduğunu,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, Tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı,

beyan ederim.

☒ Bu tez/proje çalışmasının herhangi bir aşaması hiçbir kurum/kuruluş tarafından maddi/alt yapı desteği ile desteklenmemiştir.

☐ Bu tez/proje çalışması kapsamında üretilen veri ve bilgiler tarafından no'lu proje kapsamında maddi/alt yapı desteği alınarak gerçekleştirilmiştir.

Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

.....

Kübra ŞİMAL

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda belirtilen koşullarla kullanıma açma izninin Kocaeli Üniversitesi'ne verdiğimi beyan ederim. Bu izinle üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanımı bana ait olacaktır.

Tezin kendi özgün çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim kurulu tarafından yayınlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricinde YÖK Ulusal Tez Merkezi/ Kocaeli Üniversitesi Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

☐ Enstitü yönetim kurulu kararı ile tezimin/projemin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 2 yıl ertelenmiştir.

☐ Enstitü yönetim kurulu gerekçeli kararı ile tezimin/projemin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 6 ay ertelenmiştir.

☒ Tezim/projem ile ilgili gizlilik kararı verilmemiştir.

.....

Kübra ŞİMAL

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu tez çalışması, çocuk şarkılarının farklı eğitim kademelerinde çevre bilinci kazandırma açısından içerik bakımından sunduğu katkıları incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Çocukların çevreye duyarlılıklarını erken yaşlardan itibaren geliştirmek, yalnızca eğitimin değil, sürdürülebilir bir geleceğin de temellerini oluşturmaktadır. Müzik ve şarkılar, çocukların öğrenme süreçlerinde hem duygusal hem de bilişsel bağ kurabilecekleri güçlü araçlardır; bu bağlamda çocuk şarkılarının, çevre bilinci kazandırma açısından nasıl bir içerik sunduğunun ortaya konması çevre bilincinin anlaşılması adına büyük önem taşımaktadır.

Tez çalışmam boyunca, çevre bilinci kazandırmayla ilişkili çeşitli çocuk şarkılarını analiz ederken, her bir şarkının çocuklar üzerindeki potansiyel etkilerini keşfetmek heyecan verici bir yolculuk oldu. Aynı zamanda bu süreç, eğitim ve sanatın buluştuğu noktada toplumda farkındalık yaratmanın değerini bir kez daha hissetmemi sağladı. Bu çalışmayı yaparken, lisans eğitimim boyunca bilgi birikimiyle bana çok şey katan; yüksek lisans eğitimim ve tez çalışmam süresince ise karşılaştığım araştırma ve analiz zorluklarının üstesinden gelmemde bana yol gösteren kıymetli danışmanım Prof. Dr. Ayla KARATAŞ'a en derin teşekkürlerimi sunarım. Onun rehberliği, çalışmamın akademik niteliğini zenginleştirmemde önemli bir rol oynadı.

Ayrıca, yüksek lisans eğitimime başlamama vesile olan değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Eren TOSYALI'ya; hayatımın her alanında bana destek olan, her zaman yanımda hissettiğim ve bugünlere gelmemi sağlayan, bir yerlerden beni gördüğüne inandığım canım babam Rahmi ŞİMAL'e; bu süreçte desteğini her daim yanımda hissettiğim annem Halime ŞİMAL'e, ablam Tuğba ORUÇ'a ve çalışmamın her aşamasında beni cesaretlendiren kıymetli arkadaşlarım Selin RENK ve İlker AKIN'a en içten şükranlarımı sunarım. Bu çalışmamın, çevre bilinci kazandırma ve çocuk şarkıları alanında yapılacak yeni araştırmalara ilham kaynağı olacağına inanıyorum. Umuyorum ki bu tez, çocukların çevreye olan sevgilerini ve doğa bilincini artırmada küçük de olsa bir katkı sağlar.

Ocak-2025

Kübra ŞİMAL

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN VE ARAŞTIRMA FONU DESTEĞİ.....	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI	ii
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
TABLolar DİZİNİ.....	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.2.1. Yöntemsel Sınırlılıklar	5
1.2.2. İçerik ve Kapsam Sınırlılıkları	5
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1. Çevre ve Çevre Bilinci Kazandırma	7
2.2. Müzik ve Müzik Eğitimi.....	8
2.3. Müzik Yoluyla Çevre Bilinci Kazandırma	11
3. YÖNTEM VE MATERYAL.....	14
3.1. Araştırma Yöntemi	14
3.2. Araştırma Materyali	18
4. BULGULAR.....	20
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	20
4.1.1. İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	20
4.1.2. İlkokul İkinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	23
4.1.3. İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	28
4.1.4. İlkokul Dördüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	32
4.1.5. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	36
4.1.6. Ortaokul Altıncı Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	42
4.1.7. Ortaokul Yedinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	49
4.1.8. Ortaokul Sekizinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	58
4.1.9. Tüm Eğitim Kademelerindeki Şarkıların Tematik Dağılımları	69
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	71
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	75
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	79
KAYNAKLAR.....	91
EKLER	95
KİŞİSEL YAYIN VE ESERLER.....	150
ÖZGEÇMİŞ.....	151

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 4. 1. Şarkıların Sınıflara Göre Dağılımı	73
Şekil 4. 2. Doğa Mesajı İçeren Şarkıların Sınıflara Göre Dağılımı.....	74
Şekil 4. 3. Şarkıların Öğrenme Çıktılarına Göre Sınıf Bazında Dağılımı	77

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3. 1. Örnek Şarkının Temalara Göre Dağılımı	17
Tablo 3. 2. Örnek Şarkının Alt Metinde İlettiği Çevre Bilinci Kazandırma Mesajı	17
Tablo 3. 3. Örnek Şarkının Öğretim Programında İlişkili Olduğu Öğrenme Çıktısı.....	18
Tablo 4. 1. İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	20
Tablo 4. 2. İlkokul İkinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	24
Tablo 4. 3. İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	29
Tablo 4. 4. İlkokul Dördüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar	33
Tablo 4. 5. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	37
Tablo 4. 6. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	43
Tablo 4. 7. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	50
Tablo 4. 8. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar.....	59
Tablo 4. 9. Şarkı Sözlerindeki Doğaya İlişkin Öğelerin Eğitim Kademelerindeki Temalara Göre Dağılımı.....	70
Tablo 4. 10. Doğaya İlişkin Öğeler İçeren Şarkılardan Alt Metni Çevre Bilinci Kazandırma Olanların Sınıflara Göre Dağılımı.....	71
Tablo 4. 11. Çevre Bilinci Kazandırma Mesajı Veren Şarkılardan 2018 Öğretim Programlarındaki Öğrenme Çıktıları ile İlişkili Olan Şarkılar ve İlişkili Öğrenme.....	75

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

f : Sıklık

Kısaltmalar

MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)
PISA	: Programme for International Student Assessment (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı)

FARKLI EĞİTİM KADEMELERİ MÜZİK DERS KİTAPLARINDAKİ ÇOCUK ŞARKILARININ ÇEVRE BİLİNCİ KAZANDIRMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖZET

Araştırma, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB Talim Terbiye Kurulu'na belirlenen ilkokul ve ortaokul müzik kitaplarındaki şarkıların çevre bilinci kazandırma katkısını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ana hedefi, mevcut müzik kitaplarının çevre bilinci kazandırmaya nasıl hizmet ettiğini analiz etmektir. Çalışmada nitel içerik analizi yaklaşımı kullanılmıştır. Müzik kitaplarındaki şarkılardan doğaya ilişkin ögeler barındıranlar, bu şarkılar arasında da çevre bilinci kazandırma mesajı verenler tespit edilmiştir. Ayrıca, şarkıların mevcut öğretim programlarındaki öğrenme çıktılarıyla ilişkileri incelenmiştir. Araştırmanın diğer önemli boyutu, 2024-2025 eğitim öğretim yılında birinci ve beşinci sınıflarda uygulanacak olan 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programlarının incelenmesidir. 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 'ne göre müzik dersi öğretim programında herhangi bir değişiklik olmadığından, 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı her sınıf kademesi için dikkate alınmıştır. Bu bağlamda, müzik dersi öğretim programında çevre bilinci kazandırmaya yönelik herhangi bir öğrenme çıktısının bulunmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle, müzik kitaplarındaki şarkıların diğer derslerde yer alan çevre bilinci kazandırma öğrenme çıktılarıyla bağlantısı kurulmuştur. İncelenen şarkıların %80'inin doğaya ilişkin ögeler içerdiği, ancak yalnızca %12,5'inin çevre bilinci kazandırma mesajı verdiği görülmüştür. Çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkılardan, 2018 öğretim programına göre dört şarkının programdaki beş öğrenme çıktısıyla ilişkili olduğu; 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programına göre ise ilişki gösteren bir şarkının bulunmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, müzik dersi öğretim programının çevre bilinci kazandırma açısından zenginleştirilmesi, müzik kitaplarındaki çevre bilinci kazandırmaya yönelik şarkıların sayısının artırılması ve müzik dersi ile diğer dersler arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin çevre bilincini kazanmasını ve bunu hayat boyu sürdürebilmesini sağlamak amacıyla daha etkili bir eğitim ortamı sunabilir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci Kazandırma, Çocuk Şarkıları, Doğa Bilinci, İçerik Analizi, Müzik Eğitimi.

ANALYSIS OF CHILDREN'S SONGS IN MUSIC TEXTBOOKS AT EDUCATIONAL LEVELS IN TERMS OF RAISING ENVIRONMENTAL AWARENESS

ABSTRACT

The research was conducted to examine the contribution of songs in the primary and secondary school music textbooks, determined by the Ministry of National Education's Board of Education and Discipline (MEB Talim Terbiye Kurulu) during the 2022-2023 academic year, to fostering environmental awareness. The main objective of the study is to analyze how the existing music textbooks contribute to raising environmental awareness. A qualitative content analysis approach was used in the study. Songs in the music textbooks that contained elements related to nature were identified, and among them, those that conveyed messages aimed at fostering environmental awareness were determined. Additionally, the relationships between these songs and the learning outcomes in the current curriculum were examined. Another significant aspect of the research is the analysis of the 2024-2025 curriculum of the "2024 Turkey Century Education Model," which will be implemented in first and fifth grades. Since no changes were made to the music course curriculum according to the 2024 Turkey Century Education Model, the 2018 Music Education Curriculum was taken into account for all grade levels. In this context, it was determined that there were no learning outcomes related to fostering environmental awareness in the music course curriculum. Therefore, the connection between the songs in the music textbooks and the environmental awareness learning outcomes in other subjects was established. It was found that 80% of the examined songs contained elements related to nature, but only 12.5% of them conveyed messages aimed at fostering environmental awareness. Of the songs that conveyed environmental awareness messages, it was found that four songs were related to five learning outcomes in the 2018 curriculum, whereas no songs showed a relationship with the 2024 Turkey Century Education Model curriculum. In conclusion, it is recommended to enrich the music course curriculum in terms of fostering environmental awareness, increase the number of songs promoting environmental consciousness in the music textbooks, and strengthen the connections between music lessons and other subjects. These approaches could provide a more effective educational environment to help students develop environmental awareness and sustain it throughout their lives.

Keywords: Environmental Awareness, Children's Songs, Nature Consciousness, Content Analysis, Music Education.

1. GİRİŞ

İnsan, düzenli bir yapıya sahip olan doğanın ayrılmaz bir parçası olarak dünyaya gelmektedir. İnsanın yapması gereken, bu düzene ayak uydurmaktır. Ancak insanoğlu, dünya üzerinde var olduğu günden beri doğanın düzenini bozacak müdahalelerde bulunmuştur. Bu müdahalelerin doğanın kendi içindeki dinamiğini bozarak çevresel sorunlara sebep olduğu, tüm toplumlar tarafından kabul edilmektedir. Nitekim 20. yüzyıl, insan kaynaklı çevresel etkilerin üzerinde yaşadığımız dünya için alarm verdiği bir dönem olarak kabul edilmektedir (Rüstemoğlu, 2023). Küresel ısınma, hava kirliliği ve iklim değişikliği bu sorunlardan yalnızca birkaçıdır. Bu sorunlar ortadan kalkmadığı sürece, doğanın ekolojik dengesinin artan bir ivme ile bozulmaya devam edeceği düşünülmektedir. Ekolojik denge, doğadaki canlıların neslinin devamı için en önemli faktörlerden biridir. Yani insanlık, kendi neslinin devamı için de bu çevresel sorunları ortadan kaldırmalıdır. Artan çevresel sorunlar, 1970’li yıllardan itibaren siyaset, eğitim ve bilim alanında etkili liderlerin dikkatini çekmiş ve bu alanda somut adımların atılmasına neden olmuştur. Bu süreçte, bazı ülkeler çevre bilinci kazandırmanın önemini kabul ederek çeşitli çevre eğitim programları geliştirmiştir. Başlangıçta yerel ve ulusal düzeyde yürütülen bu girişimler, 1972 yılında Stockholm’de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı ile küresel bir boyut kazanmıştır. Konferans bildirgesinde yer alan "İnsanlık, mevcut ve gelecek nesiller için çevreyi korumak ve iyileştirmekle yükümlüdür." ifadesi, bireylerin çevreye yönelik sorumluluklarını hatırlatarak çevre bilincinin artırılmasının kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu ortaya koymuştur (Ünal ve Dımışkı, 1999).

Doğayı ve tüm türleri tehdit eden çevresel sorunların ortadan kaldırılması ya da en aza indirilebilmesi için, insanların doğayı korumak adına bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla çevre bilinci kazandırma, günümüzün en önemli eğitim alanlarından biri haline gelmiştir. Çevre bilinci kazandırma, çevre bilimi (fen) ile eğitim bilimlerinin (sosyal) sentez edilmesiyle ortaya çıkan bir çalışma alanıdır. Çevre bilinci kazandırmanın temel amacı, kognitif (algılama) düzeyde insanlarla doğa arasında karşılıklı saygıya dayalı, çevreye zarar vermeyen davranışları üretecek şekilde sağlıklı bir iletişim kurabilmektir (Uzunoğlu, 1996). Çevre bilinci kazandırma, bireylere ekolojik bilgiler vermek ve çevreye karşı istenen yönde davranış kazandırmayı hedeflemektedir.

Bireylerin kişiliklerinin doğumla birlikte oluşmaya başladığı düşünülürse, yetişkinlik döneminde sahip olunan tutum ve davranışların temelini yaşamın ilk yıllarında atıldığını söylemek mümkündür. Yaşam boyu devam etmesi istenen bir çevre bilinci için, çevre bilinci kazandırmaya okul öncesi dönemden itibaren başlanması gerekmektedir (Gülay Ogelman ve Güngör, 2015).

Çevre eğitiminin önemi, uluslararası ve yerel düzeyde yaygın bir şekilde kabul görmekte olup, bu alandaki güncel araştırmalar, çevre eğitiminin sürdürülebilir bir gelecek inşa etmedeki kritik rolünü gözler önüne sermektedir. Özellikle iklim değişikliği ve çevre bilinci konularında yapılan çalışmalar, çevre eğitiminin toplumsal dönüşümdeki etkilerini vurgulamaktadır. Fletcher (2023)'e göre, çevre eğitimi, iklim değişikliğinin anlaşılması ve bu sorunun önlenmesindeki anahtar bir faktördür. Etkili bir çevre eğitimi, bireyleri güçlendirerek, onları çevresel savunuculuk ve aktivizm faaliyetlerine katılmaya teşvik etmektedir. Bu noktada, The National Environmental Education Foundation (Sendrey ve diğ. 2020) da çevre eğitiminin öğrencilerin akademik performansını artırdığını, katılımlarını güçlendirdiğini ve topluluk bilincini derinleştirdiğini ifade etmektedir. Ayrıca, 2025 yılına ait Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Programme for International Student Assessment (PISA) kapsamında, öğrencilerin iklim değişikliğini ne kadar anladığı ve bu konuda nasıl harekete geçebileceği değerlendirilecektir. Bu değerlendirme, öğrencilere çevresel sorunlara dair bilgiye dayalı kararlar alma yeteneği kazandırmanın yanı sıra, farklı bakış açılarına saygı gösterme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır (Stock, 2024).

Türkiye'de de çevre eğitiminin önemi, güncel akademik çalışmalarla pekiştirilmektedir. Özbuğutu, Karahan ve Tan (2014), çevre eğitiminin farklı tanımlarını ve önemini incelemiş, günümüzde etkili bir çevre eğitimi için kullanılan çeşitli alternatif yöntemleri ele almışlardır. Çalışma, çevre eğitiminin formal ve informal eğitimdeki özel yerine dikkat çekmiş ve sürdürülebilir gelişmeyi hedefleyen bir eğitim sürecinin gerekliliğini vurgulamıştır. Kızıroğlu (2023) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, çevre eğitiminin genel eğitim içindeki yeri ve toplumda çevre bilincinin oluşturulmasındaki önemi vurgulanmaktadır. Araştırmada, çevre eğitiminin disiplinler arası bir yapı taşıdığı ve hem okul içi hem de okul dışı kurumların bu sürece katkı sağlaması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca, çevre eğitimi ile çevre koruma bilinci arasındaki ilişki ele alınarak, kent müzelerinin bu bağlamdaki rolüne değinilmiştir.

Yapılan tüm araştırmalar hem Dünya'da hem de Türkiye'de çevre eğitiminin önemli bir noktada olduğunu ve bu alandaki güncel çalışmaların, çevre bilincini artırmada ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemede ne denli etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Çevre eğitimi, yalnızca çevre bilincini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda toplumsal dönüşümü sağlayacak bireylerin yetiştirilmesini de amaçlamaktadır. Bu süreç, sürdürülebilir kalkınma ve çevre koruma alanında daha bilinçli ve sorumluluk sahibi bir toplum oluşturulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

İnsanın küçük yaşlardaki müziğe yatkınlığı ve ilgisi oldukça fazladır. Bu nedenle, çocuk gelişiminde müzik eğitimi, göz ardı edilemeyecek kadar önemli bir alan olarak öne çıkmaktadır (Kara ve Emirhan, 2020). Günümüzde, müziğin eğitimdeki çeşitli alanlarda tercih edilmesi oldukça yaygın bir yöntem haline gelmiştir. Yapılan araştırmalar, müzik yoluyla gerçekleştirilen öğrenmelerin daha etkili olduğunu göstermektedir (Modiri, 2010). Çocukların yaşam boyu sürdürebilecekleri bir çevre bilincinin oluşturulabilmesi için çevre bilinci kazandırma, okul öncesi dönemden itibaren başlaması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu süreçte, bireylerin bu yaşlarda daha fazla ilgi duyduğu müzikle çevre bilinci kazandırmanın entegrasyonu, öğrenmeyi daha etkili kılacak bir yöntem olarak değerlendirilmektedir. Böylece, çocukların çevre bilincinin güçlenmesi ve bu bilinci hayatları boyunca sürdürebilmeleri amaçlanmaktadır.

1.1. Problem Durumu

Yapılan literatür taramasında, müziğin eğitimin çeşitli kademelerinde ve çeşitli öğrenmeler üzerine etkisini inceleyen birçok çalışmaya rastlanmıştır (Akın, 2023; Yangın ve diğ. 2016; Rauscher ve diğ. 1995; Uluğbay, 2013). Ancak, farklı eğitim kademelerindeki çocuk şarkılarında çevre bilinci kazandırma üzerine bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple, araştırmanın temel problemi “Farklı eğitim kademelerindeki çocuk şarkılarında bulunan doğaya ilişkin öğelerin çevre bilinci kazandırmaya katkısı var mıdır?” sorusuna cevap bulmaktır. Bu bağlamda araştırmanın alt problemleri de şu şekildedir:

- 1) İncelenen müzik dersi kitaplarındaki çocuk şarkılarında yer alan doğaya ilişkin öğeler nelerdir?
- 2) İncelenen müzik dersi kitaplarındaki çocuk şarkılarının doğaya ilişkin öğeler içerenlerinden hangileri alt metinde çevre bilinci kazandırma mesajı vermektedir?
- 3) İncelenen müzik dersi kitaplarındaki çocuk şarkılarının çevre bilinci kazandırma mesajı içerenlerinin öğretim programlarındaki öğrenme çıktılarıyla ilişkisi var mıdır?

Bu araştırmanın, literatüre çocukluk döneminde müziğin çevre bilinci kazandırma üzerine etkisi konusunda önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma çalışması, başlangıçta okul öncesi eğitim kademesindeki çocuk şarkılarının çevre eğitimi açısından içerik analizine odaklanmıştır. Ancak, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından okul öncesi düzeyine yönelik resmi bir müzik kitabı bulunmadığından, veri kaynağı belirleme sürecinde alternatif kaynaklar değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri alınarak, yaygın olarak kullanılan dijital platformlardan biri olan YouTube'un araştırma kapsamında uygun bir kaynak olabileceği belirlenmiştir.

Araştırmanın bu aşamasında, YouTube'da yer alan okul öncesi çocuk şarkıları detaylı bir ön taramadan geçirilmiştir. Bu süreç, oldukça zaman alıcı ve titizlik gerektiren bir çalışma olmuştur. Farklı kanallar, içerik üreticileri ve çeşitli çalma listeleri tek tek incelenmiş, şarkıların sayıca ne kadar fazla olduğu tespit edilmiştir. Şarkı sayısının fazlalığı, doğaya ilişkin öğeler içeren şarkıların da yüksek sayıda olmasına neden olmuştur. Ancak, bu şarkılardaki temaların geniş bir yelpazeye yayılması, sistematik bir tematik çerçeve oluşturmayı zorlaştırmıştır. Elde edilen veri setinin oldukça kapsamlı olduğu görülmüş ve tüm şarkıların analiz edilmesinin, araştırmanın sınırlarını aşan uzun ve detaylı bir çalışma gerektireceği anlaşılmıştır. Bu nedenle, daha sistematik bir analiz yürütmek adına araştırmanın kapsamı revize edilmiştir.

Bu nedenle, daha sistematik ve yönetilebilir bir analiz süreci yürütülebilmesi amacıyla araştırmanın kapsamı revize edilmiştir. Okul öncesi döneme yönelik resmi bir müfredat kaynağı bulunmadığından, MEB tarafından belirlenen birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü,

beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf müzik ders kitapları veri kaynağı olarak seçilmiştir. Böylece, belirli bir müfredat çerçevesinde oluşturulmuş ve eğitim politikaları doğrultusunda şekillendirilmiş şarkılar analiz edilerek araştırmanın bilimsel tutarlılığı korunmuştur.

Bu sebeple araştırma, farklı eğitim kademeleri müzik ders kitaplarındaki çocuk şarkılarının çevre eğitimi açısından içerik analiziyle incelenmesini amaçlamaktadır. Ancak her bilimsel çalışmada olduğu gibi, bu araştırmanın da belirli sınırlılıkları bulunmaktadır.

1.2.1. Yöntemsel Sınırlılıklar

Veri Kaynaklarının Sınırlılığı: Araştırmada yalnızca belirlenen çocuk şarkıları analiz edilmiştir. Daha geniş bir müzik repertuarı veya farklı türlerdeki şarkılar çalışmaya dahil edilmemiştir.

Doküman Analizine Dayalı Olması: Çalışmada sadece mevcut şarkı sözleri incelenmiş, bu şarkıların eğitim sürecindeki etkisine dair öğrenci veya öğretmen görüşleri alınmamıştır. Bu durum, şarkıların çevre eğitimi açısından nasıl algılandığına dair doğrudan bir bulgu sunmamaktadır (Sak, 2021).

1.2.2. İçerik ve Kapsam Sınırlılıkları

Sadece Çocuk Şarkılarının İncelenmesi: Araştırmada yalnızca çocuk şarkılarının çevre eğitimi açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Halk müziği, popüler müzik veya film müzikleri gibi çevresel farkındalık yaratabilecek diğer türler kapsam dışı bırakılmıştır (Alanka, 2024).

Müzikal Yapının Kapsam Dışında Olması: Çalışmada yalnızca şarkı sözleri analiz edilmiş, müzikal unsurlar (melodi, ritim, armoni vb.) incelenmemiştir. Oysa müziğin estetik ve duygusal boyutu, çevresel mesajların aktarımında önemli bir rol oynayabilir.

Dil ve Kültürel Kapsamın Sınırlılığı: Araştırma belirli bir dile ve kültürel bağlama odaklanmıştır. Farklı dillerde veya kültürel bağlamlarda üretilmiş çocuk şarkıları incelenmediğinden, sonuçların genellenebilirliği sınırlı olabilir (Kıral, 2020).

Bu sınırlamalar göz önüne alındığında, araştırmanın bulguları belirli bir bağlam içinde değerlendirilmelidir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, farklı müzik türlerinin incelenmesi, öğrenci ve öğretmen görüşlerinin dahil edilmesi ve müzikal unsurların analiz edilmesi, çevre eğitimi ve müzik ilişkisini daha kapsamlı bir şekilde ele almak adına önemli katkılar sağlayacaktır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Çevre ve Çevre Bilinci Kazandırma

Çevre, 1983 yılında kabul edilen T.C. Çevre Kanunu'na göre, “canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortam” olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım, çevrenin yalnızca fiziksel bir mekân olmanın ötesinde, canlılar ile çevresel unsurlar arasındaki dinamik ve çok yönlü etkileşimleri kapsayan geniş bir kavram olduğunu ortaya koymaktadır. Çevre, ekosistem bileşenlerinin birbirleriyle sürekli ilişki halinde olduğu, insan faaliyetlerinin doğrudan veya dolaylı olarak ekolojik dengeyi etkilediği bir sistem olarak ele alınmaktadır.

Bu bağlamda, çevre kavramı sadece doğal unsurları değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik ve kültürel faktörleri de içermekte olup, insan yaşamının sürdürülebilirliği açısından kritik bir rol oynamaktadır. Özellikle sanayileşme, kentleşme ve nüfus artışı gibi faktörler, çevresel değişimleri hızlandırarak doğal kaynakların tükenmesine ve biyolojik çeşitliliğin azalmasına neden olmaktadır. Bu süreçte, bireylerin çevreye yönelik tutum ve davranışları, ekolojik dengenin korunması açısından belirleyici bir unsur haline gelmiştir. Çevresel farkındalığın artırılması, sadece bireysel düzeyde değil, toplumsal ve küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasını sağlamak adına büyük önem taşımaktadır.

Bu noktada, çevre bilinci kazandırma, bireylerin çevreye karşı duyarlılığını artırmak, ekolojik dengeyi koruma bilinci kazandırmak ve çevreye yönelik sorumlu davranışlar geliştirmelerini sağlamak açısından temel bir araç olarak öne çıkmaktadır. Çevre bilinci kazandırma, bireylere yalnızca teorik bilgi kazandırmakla kalmayıp, aynı zamanda çevre dostu tutum ve alışkanlıklar geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Günümüzde çevresel sorunların giderek karmaşık bir hal alması, bireylerin ve toplumların sürdürülebilir bir yaşam biçimini benimsemelerini zorunlu kılmaktadır. Bu doğrultuda, etkili bir çevre eğitimi süreci, ekosistemin korunması ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakılması açısından hayati bir rol üstlenmektedir. Çevre bilinci kazandırma, disiplinler arası ve kapsamlı bir kavram olması nedeniyle içerik açısından farklı tanımlara sahiptir.

Gülay (2011), çevre bilinci kazandırmayı toplumun tüm kesimlerinde çevre bilincini geliştirmeyi, bireylerin çevreyi koruma konusunda gerekli bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamayı amaçlayan bir süreç olarak tanımlamaktadır. Bu bağlamda, çevre bilinci kazandırma, bireylerin çevreye karşı olumlu tutum ve davranışlar sergilemelerini teşvik ederek, bu davranışların alışkanlık haline gelmesini sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca, çevre bilinci kazandırma, bireylerin çevre faaliyetlerine aktif katılımını teşvik eden bir süreç olarak da öne çıkmaktadır.

Dikmen (1993), çevre bilinci kazandırmayı yaşam boyu devam eden, çevrenin geleceği ve nasıl korunacağına yönelik bilinçlendirmeyi amaçlayan bir eğitim süreci olarak tanımlamaktadır. Akçay (2006) ise çevre bilinci kazandırmayı, bireylerin biyolojik, sosyal ve fiziksel çevresi ile ilgili değerlerin, tutumların ve kavramların kazandırılması olarak tanımlamıştır. Erten (2004) ise çevre bilinci kazandırmayı, çevrenin korunmasına yönelik tutumların, değer yargılarının, bilgi ve becerilerin yanı sıra çevre dostu davranışların kazandırılması ve bunların sonuçlarının görülmesi süreci olarak ifade etmektedir.

Li (2018), çevre eğitimi, çevresel problemlerin çözümüne yönelik bilişsel değerler ve kavramlar geliştirme süreci olarak tanımlamaktadır. Ayrıca, bu süreç, çevre sorunlarına yönelik öz-yönelimli davranışların ortaya konmasını da içermektedir. Bu bağlamda, çevre eğitime ilişkin amaçlar ve hedefler, daha geniş bir perspektif içinde ele alınabilir.

Yukarıdaki tanımlardan anlaşılabacağı üzere, çevre bilinci kazandırma hem formal hem de informal bir eğitim sürecidir ve yaşam boyu devam etmesi gerekmektedir. Çevre bilinci kazandırmanın çeşitli tanımları olsa da genel amacını tek bir başlık altında toplamak mümkündür: bireylere ekolojik bilgiler vermek ve doğaya karşı olumlu tutum ve davranış sergileyen, bu tutum ve davranışları yaşam tarzı haline getiren bireyler yetiştirmektir.

2.2. Müzik ve Müzik Eğitimi

Müzik, duygu, düşünce ve imgeleri bir ya da birden fazla sesle, belirli bir ritim ve ahenk içinde ifade etme sanatıdır (TDK). İnsanlık tarihi boyunca, müzik yalnızca bir sanat dalı olarak değil, aynı zamanda insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan bir ifade biçimi olarak kabul edilmiştir. Evrenin çeşitli köylerinde, şehirlerinde ve kültürlerinde benzer

izler bırakabilen bir dil olarak müzik, bir yandan insanlar arasında güçlü bir iletişim aracıdır, diğerk yandan insan ruhunun derinliklerine hitap eder. Din, dil, ırk ve yaş farkı gözetmeksizin, müzik her insanın yaşamında yer bulmuş, ona anlam ve güzellik katmıştır. İnsanın duygusal ve düşünsel evrimiyle paralel bir şekilde gelişen müzik, her bireyin i dünyasını şekillendiren güçlü bir etki alanına sahiptir.

İnsan, doğumdan önceki dönemde, anne karnında işitme duyusu aracılığıyla dış dünyadan gelen sesleri algılamaya başlar. Lecanuet (1996), hamileliğin son üç ayında, fetüsün sesleri duyma kapasitesinin arttığını ifade etmektedir. Bu erken işitme deneyimi, doğum sonrası çevresel seslere daha duyarlı bir beyin gelişimi için temel oluşturur. Doğumun ardından ise, ninniler, tekerlemeler ve şarkılarla müzikle etkileşim sürer. Bireyin müzikle ilk tanışması, doğumla birlikte başlar ve hayatı boyunca farklı evrelerde farklı biçimlerde devam eder. Çocukluk dönemi, müziksel gelişimin en yoğun olduğu ve bireylerin müzikle olan ilişkilerinin şekillendiği kritik bir zaman dilimidir. Müzik, özellikle erken yaşlarda, çocukların bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen en güçlü araçlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde müziğe olan ilgi, bireysel gelişimin temel taşlarından biridir; müzik, sadece eğlence aracı olmanın ötesinde, eğitimsel bir değere sahiptir.

Erken ocukluk dönemi, öğrenmenin en hızlı gerçekleştiği, temellerin atıldığı, potansiyelin şekillendiği bir dönemdir. Bu sebeple, bu dönemin verimli bir şekilde geçirilmesi, çocuğun gelecekteki gelişimine kalıcı etkiler bırakacaktır (Köksoy ve Taş, 2005; Mertoğlu, 2002). Erken yaşlardan itibaren müzikle tanışan çocukların, müzikle ilgili becerilerini erken kazanmış ve genel gelişimlerinde kayda değer ilerlemeler göstermiş oldukları birçok araştırma ile kanıtlanmıştır (Aral ve diğ., 2015; Kraus ve Chanrasekaran, 2010). Müzik, özellikle tekerlemeler, şarkılar ve müzikli oyunlar aracılığıyla, çocukların fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlar (Sosyal, 2012). Araştırmalar, müzik eğitimi almış çocukların, müzik eğitimi almayan çocuklara kıyasla okuma becerilerini daha hızlı kazandıklarını ve problem çözme yetilerini geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra, müzik etkinlikleri çocukların yaratıcılık becerilerini gçlendirebilmekte ve keşfetme süreçlerinde onlara rehberlik etmektedir (Gn Duru ve Köse, 2012). Müzik, ayrıca çocukların dil gelişiminde de önemli bir role sahiptir; müzikle ilgilenen çocukların sesleri doğru çıkarma ve sözcükleri

düzgün telaffuz etme konusunda daha hızlı ve doğru bir ilerleme kaydettikleri gözlemlenmiştir.

Montessori (1970), müzik ve ritim arasındaki ilişkiyi vurgulamış ve her şeyin ritimle başladığını savunmuştur. Bu bağlamda, müzikteki ritim, çocuğun motor becerilerinin gelişiminde önemli bir yer tutar. Ritim, müziğin en temel yapı taşıdır ve müzik, ritimle şekillenir (Hannaford, 1995). Çocuğun doğal hareketleri, örneğin el çırpması, zıplama, parmak şıklatması gibi davranışlar, müzikle bağ kurmasını sağlayan ritmik hareketlerdir (Orff, 1977). Erken yaşlarda yapılan ritim çalışmaları, çocukların kas gelişimini desteklerken, çevik hareket etme kabiliyetlerini de artırmaktadır (Franklin, 2008). Ayrıca, ritmin, dil ve okuma becerileriyle arasında anlamlı bir ilişki olduğu gösterilmiştir (Gordon, 2000). Müzik sayesinde çocuklar, sesleri doğru çıkarma ve kelimeleri doğru telaffuz etme konusunda büyük bir hızla gelişim gösterirler. Yapılan çalışmalar, müzikteki ritim, ses düzeni gibi öğelerin, konuşma dilini öğrenmeye yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır (Jakobson, Cuddy ve diğ., 2003).

Müzik eğitimi, bireylerin psikolojik, kültürel, toplumsal ve eğitsel gelişimlerine katkı sağlamakta önemli bir yer tutar. Ayata ve Aşkın (2008), müzik eğitimine yedi yaşından önce başlanmasının, beynin gelişiminde belirgin farklar yarattığını vurgulamaktadır. Müzik, tarih boyunca eğitimin vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Eski Yunan'da müzik, dil ve aritmetik gibi diğer bilimlerden önce eğitim sisteminin bir parçası olarak kabul edilmiştir. Arkadya'da aulos çalmak ve lir ile müzik yapmak, toplumun tüm bireyleri için gerekli kılınmış ve bu sanatı öğrenmek zorunlu hale getirilmiştir (Tanrıverdi, 1997). Filozof Eflatun, müziği sadece bir eğlence aracı olarak görmemiş, aynı zamanda insan ruhunun gelişimi için kritik bir eğitim aracı olarak değerlendirmiştir. Ona göre müzik, insan ruhunu arındıran, iyiliğe ve güzelliğe ulaşmanın yolunu açan bir araçtır ve eğitimde güzel sanatların gücü çok büyüktür (Şen, 2006). Eflatun'un bu düşünceleri, müzik eğitiminin bireyler ve toplumlar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamamıza olanak tanımaktadır. Bugün yapılan araştırmalar, müzik eğitiminin çocukların empatik becerilerini, yaratıcılık yetilerini ve matematiksel düşünme becerilerini geliştirdiğini göstermektedir (Kalliopuska ve Ruokonen, 1986; Hietolahti-Ansten ve Kalliopuska, 1990; Aral ve Köksal, 1999). Müzik, bireylerin toplumsal ilişkilerinde daha sağlıklı ve yapıcı olmalarını sağlayan bir araç olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Ulu önder Mustafa Kemal Atatürk, müziğin insan yaşamındaki önemini vurgulamış ve İzmir Kız İlköğretmen Okulu'nda öğrencilerle yaptığı bir konuşmada, "Hayatta mûsikî lâzım mıdır?" sorusuna, "Hayatta mûsikî lâzım değildir, çünkü hayat mûsikîdir. Mûsikî ile ilgisi olmayan yaratıklar insan değildir." diyerek müziğin insanlık için evrensel bir değer olduğunu ifade etmiştir (Uçan, 1997). Bu açıklama, müziğin bir sanat dalı olmanın ötesinde, insanlık tarihinin her aşamasında önemli bir rol oynadığını, bireylerin ruhsal, sosyal ve kültürel gelişiminde temek bir yapı taşı oluşturduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, müzik eğitimi, erken çocukluk döneminden itibaren bireylerin gelişimini destekleyen önemli bir araçtır. Müzik, çocukların bilişsel, duygusal ve motor becerilerinin gelişimine katkı sağlarken, aynı zamanda yaratıcılık, dil gelişimi, empati ve problem çözme gibi becerilerin de güçlenmesine yardımcı olmaktadır. Bu nedenle, müzik eğitimi yalnızca bireylerin gelişimi için değil, toplumların genel eğitimi ve kültürel kalkınması için de vazgeçilmez bir araçtır. Müzik, insanları bir araya getiren, onların düşünsel ve duygusal dünyalarını şekillendiren, aynı zamanda toplumsal yapıların daha sağlıklı ve uyumlu bir şekilde gelişmesine katkı sağlayan evrensel bir dil olarak kalacaktır.

2.3. Müzik Yoluyla Çevre Bilinci Kazandırma

Müzik, bireylerin duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini ifade etmelerinin önemli bir aracıdır. Bu yönüyle sadece sanatsal bir faaliyet olmanın ötesinde, bireylerin farkındalık kazanmasına ve toplumsal dönüşüme katkı sağlamasına da olanak tanır. Çevre bilinci kazandırma amacıyla kullanıldığında, müzik etkili bir eğitim aracı haline gelir. Çocuklara doğayı sevdirmek, çevresel sorunlar konusunda farkındalık oluşturmak ve doğaya karşı saygılı bir tutum geliştirmek amacıyla müzik kullanıldığında, bu sürecin eğitimsel ve psikolojik faydaları bilimsel araştırmalarla desteklenmektedir (Doğan, 2022). Müzik, özellikle çocuklar üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Erken yaşlardan itibaren müzikle tanışan bireyler, doğayı ve çevreyi anlamaya daha yatkın hale gelirler. Müzik yoluyla çevre bilinci kazandırma, öğrencilere hem yaratıcılığını geliştirme hem de doğa dostu tutumları benimseme fırsatı sunar. Şarkılar, tekerlemeler ve ritmik oyunlar, çocukların çevresel sorunlarla ilgili bilgi edinmelerini daha eğlenceli hale getirirken, süreci daha etkili ve kalıcı hale getirmektedir. Müzik, duyguları ve düşünceleri evrensel bir dil aracılığıyla ifade edebilme kapasitesine sahip güçlü bir araçtır. Bu yönüyle, çevre

bilinci kazandırma gibi küresel önem taşıyan konuların aktarılmasında etkili bir platform sunar. Müzik yoluyla çevre bilinci kazandırma, öğrencilere hem yaratıcı hem de iş birliğine dayalı beceriler kazandırırken, sürdürülebilirlik ve çevresel farkındalık konusunda bilinç oluşturmaktadır. Örneğin, çevre temalı şarkıların seçimi, açık hava dersleri ve çevresel sorunlara odaklanan müzik projeleri, bu yaklaşımın uygulanabilirliğini göstermektedir. Böylelikle müzik eğitimi, bireysel farkındalık yaratmanın ötesine geçerek toplumsal dönüşüme katkıda bulunabilir (Harris, 2024).

Çocuk şarkıları, çevre bilinci kazandırmanın temel unsurlarını içerebilir. Örneğin, doğa, hayvanlar, bitkiler ve ekosistem gibi konular üzerine yazılmış şarkılar, çocuklara bu unsurları sevdirmek ve onların değerini anlamalarını sağlamak için bir araç işlevi görebilir. Bu tür müzikler, çocukların çevresel sorunlar hakkında bilgi edinmelerine ve bu sorunlara duyarlılık geliştirmelerine yardımcı olabilir. Özellikle geri dönüşüm, su tasarrufu, biyolojik çeşitlilik gibi konular, müzik aracılığıyla daha çekici ve akılda kalıcı bir şekilde anlatılabilir (Huang, 2024).

Ekomüzikoloji, müziğin çevresel boyutunu ele alan disiplinler arası bir alan olarak, ekokritik ve müzikoloji arasında bir köprü görevi görmektedir. Araştırmacı, ekomüzikolojinin hem müzikal analizleri hem de çevresel temaları içeren çok yönlü bir yaklaşım sunduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda, müziğin sadece kültürel bir ürün olmanın ötesinde, doğa ile insan arasındaki etkileşimi anlamlandırmada da önemli bir araç olduğu vurgulanmaktadır. Özellikle doğa seslerinden ilham alan müzikler ve çevresel temaları işleyen şarkılar, bireylerin ekolojik farkındalık kazanmasına katkıda bulunabilir. Çocuk şarkılarının içerik analizi, bu açıdan değerlendirildiğinde, ekomüzikolojinin eğitimle nasıl iç içe geçtiğini ve müziğin çevresel bilinç oluşturmadaki rolünü daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir (Allen, 2011).

Müzik yoluyla çevre bilinci kazandırma, aynı zamanda çocuklara çevre dostu davranışları benimsemeleri için bir temel sağlayabilir. Şarkı sözlerinde çevre koruma temalarının işlenmesi, çocukların bu davranışları içselleştirmelerine ve günlük yaşamlarında uygulamalarına zemin hazırlayacaktır. Örneğin, geri dönüşüm, ağaç dikimi veya su tasarrufu gibi konular, eğlenceli bir şekilde şarkılaştırıldığında, çocukların bu değerleri benimseme konusunda daha istekli hale gelecekleri düşünülmektedir.

Müzik ve şarkılar, çocukların değer kazanım süreçlerinde önemli bir rol oynadığı gibi, çevre bilinci geliştirmelerinde de etkili bir öğrenme aracı olarak kullanılabilir. Değerler eğitimi, bireylerin etik ve ahlaki ilkeleri benimsemesini sağlarken, müzik bu süreci destekleyen önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle erken yaşlardan itibaren müziğe maruz kalan bireyler, çevreye duyarlılık geliştirme, doğaya karşı sorumluluk bilinci kazanma ve sürdürülebilirlik kavramlarını içselleştirme konusunda daha istekli olabilirler. Müziğin ritmik yapısı ve tekrar eden melodik öğeleri, çevresel konuların kalıcı öğrenilmesini sağlarken, duygusal bağ kurarak çevre dostu tutum ve davranışların pekiştirilmesine de katkı sunmaktadır (Kara ve Emirhan, 2020).

Ayrıca, müzik eğitimi, çocukların doğal dünyaya olan bağlarını güçlendirecektir. Doğa sesleri ile müziğin birleşimi, çocukların doğal çevreleriyle daha derin bir bağ kurmalarını sağlayabilir. Örneğin, kuş sesleri, rüzgarın sesi veya su sesi gibi doğal seslerin müzikle harmanlanması, çocukların doğaya karşı duyarlılıklarını artırırken, doğanın güzelliklerini takdir etmelerine yardımcı olur.

Sonuç olarak, müzik yoluyla çevre bilinci kazandırmanın, çocuklara doğayı sevdirmek ve çevresel sorunlar hakkında farkındalık oluşturmak için etkili bir yöntem olacağı düşünülmektedir. Bu yaklaşım, eğlenceli ve öğretici bir ortam sunarak çocukların doğa ile olan bağlarını güçlendirir ve çevre bilincini erken yaşta kazandırır. Müzik, yalnızca eğlenceli bir etkinlik değil, aynı zamanda çocukların gelecekte çevre dostu bireyler olmaları için atılacak adımların temellerini atan bir eğitim aracı olacaktır.

Bu araştırma çalışması, müziğin öğretici gücünü dikkate alarak, öğrencilerde bilinçli veya gizil öğrenmeyi teşvik edecek doğaya ilişkin öğelerin belirlenmesine odaklanmıştır. Müzik, çocukların duygusal ve bilişsel gelişimlerine katkıda bulunmasının yanı sıra, çevresel konulara dair farkındalık kazandırmada da etkili bir araç olabilir. Bu nedenle, çalışmada, diğer derslerde verilen öğrenme çıktılarının incelenen şarkılarla olan ilişkisi karşılaştırılmıştır. Bu mukayese, müzik yoluyla çevre bilinci kazandırma açısından önemli bir zemin hazırlamakta ve müziğin, çevresel konuları öğretme gücünü ortaya koymaktadır. Ayrıca, müzik derslerinde çevre bilinci kazandırmanın nasıl entegre edilebileceğine dair öneriler geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Böylece, öğrencilerin çevresel bilincinin artırılması ve doğayla olan bağlarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

3. YÖNTEM VE MATERYAL

3.1. Araştırma Yöntemi

Araştırma çalışmasında nitel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Nitel araştırma, ele aldığı problemi sorgulayan, yorumlayan ve onu doğal bağlamında anlamaya odaklanan bir yöntemdir (Guba ve Lincoln, 1994; Klenke, 2016). Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerini kullanarak problem çözümüne katkı sağlamayı amaçlayan bu yöntem, daha önce fark edilmemiş veya yeterince incelenmemiş sorunların algılanmasına olanak tanır. Aynı zamanda, probleme ilişkin doğal olguları gerçekçi bir bakış açısıyla ele alan öznel ve yorumlayıcı bir süreci ifade eder (Seale, 1999).

Araştırma yöntemi olarak doküman analizi yöntemi tercih edilmiştir. Doküman analizi, araştırmada incelenen olgu veya olaylarla ilgili bilgilerin yer aldığı yazılı belgelerin ayrıntılı bir şekilde taranması ve bu bilgilerden yeni bir bütünlük oluşturulması sürecidir (Creswell, 2002).

Araştırma tekniği olarak ise içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi, en yaygın tanımına göre, iletişim sürecinde iletilen mesajların açık ve sistematik bir biçimde betimlenmesini sağlayan bir araştırma tekniğidir (Berelson, 1952). Bir başka araştırmacıya göre içerik analizi, benzer verilerin belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilip okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenlenmesi ve yorumlanmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Nitel içerik analizi ise, araştırmacının verileri düzenlediği, analiz birimlerine ayırdığı, sentezlediği, biçimleri ortaya çıkardığı ve önemli değişkenleri keşfettiği bir süreçtir. Metinlerdeki anlam ve sembolleri keşfetmek için kullanılan teknik nitel içerik analizi olarak adlandırılmaktadır. Nitel içerik analizi, verilerin düzenlenmesi, analiz birimlerine ayrılması, sentezlenmesi, biçimlerin ortaya konması, önemli değişkenlerin keşfedilmesi ve rapora yansıtılacak bilgilerin belirlenmesi sürecini kapsamaktadır (Bogdan ve Biklen, 1992).

Diğer bir deyişle, nitel içerik analizi yöntemiyle yapılan bir araştırmada, alandan toplanan verilerden hareketle bu verilerin içindeki saklı bilgilere ulaşılması hedeflenmektedir. Dolayısıyla, nitel içerik analizi, türetilen bir hipotezin sınanmasına dayalı olan nicel veri analizi yöntemlerinden farklılık göstermektedir. Nitel içerik analizini nicel analiz yöntemlerinden ayıran en büyük fark, veri analiz sürecinin doğasıdır. Nitel araştırmalarda veri analizi sürecinde, araştırmacı öznel duygu ve düşüncelerini sürece dâhil ederek yorumlayıcı ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirme yapar. Bu yaklaşım, müzik ve çevre bilinci kazandırma bağlamında çocuk şarkılarının incelenmesinde de önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü çocuk şarkılarının çevre eğitimi açısından taşıdığı mesajlar, sadece açık anlamlarıyla değil, aynı zamanda içerdiği temalar, kullanılan ifadeler ve pedagojik yönleriyle de yorumlanmalıdır. Öte yandan, nicel araştırmalarda analiz süreci genellikle araştırmacının duygularından bağımsız, daha nesnel, tanılayıcı ve genellenebilir bir yapıdadır (Sandelowski, 1986).

Araştırma kapsamında incelenen çocuk şarkıları, eğitim kademelerine göre sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Her kademedeki bulunan şarkılar; ilkökul birinci sınıf, ilkökul ikinci sınıf, ilkökul üçüncü sınıf, ilkökul dördüncü sınıf, ortaokul beşinci sınıf, ortaokul altıncı sınıf, ortaokul yedinci sınıf ve ortaokul sekizinci sınıf başlıkları altında ele alınmıştır. Araştırma çalışması şarkı sözlerini incelemek amacıyla yapıldığı için nitel analiz yaklaşımı tercih edilmiştir. Öncelikle kitaplardaki şarkılar yazılı doküman haline getirilmiştir. Doküman analizi yöntemiyle şarkıların sözlerinde geçen doğaya ilişkin öğeler alan uzmanıyla birlikte belirlenmiş ve tematik bir sınıflandırma yapılmıştır. Bu noktada alan uzmanıyla uyum yüzdesi %90 olarak belirlenmiştir. Yapılan sınıflandırma üç ana tema altında toplanmıştır:

Canlı Öğeler

Cansız Öğeler

Ekosistem

Bu ana temalar da kendi içlerinde daha ayrıntılı alt temalara ayrılmıştır. Bu alt temalar şunlardır:

Hayvanlar

Bitkiler

Doğa Olayları

Mevsimler

Güneş Sistemi

Yaşam Alanları

Yeryüzü

Sucul Ekosistem

Karasal Ekosistem

Araştırmada, farklı eğitim kademelerinde yer alan çocuk şarkıları belirlenen temalar doğrultusunda ayrıntılı bir biçimde analiz edilmiş ve içeriklerine uygun şekilde sistematik olarak kodlanmıştır. Bir şarkının içinde geçen kavram analiz sıklığıyla beraber verilmiştir. Şarkılar, barındırdıkları tema sayısına göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak kategorize edilmiş ve bu sıralama, şarkıların çevre eğitimi açısından taşıdığı içerik yoğunluğunu ortaya koyacak şekilde yapılandırılmıştır. Çalışmada içerik analizi tekniği kullanılarak, şarkı sözlerinde doğrudan ifade edilmeyen ancak dinleyicilere dolaylı olarak çevre bilinci kazandırmayı amaçlayan örtük mesajlar belirlenmiş ve bu mesajlar, eğitim kademelerine göre sınıflandırılmıştır. Bunun yanı sıra, şarkıların çevre bilinci oluşturma potansiyeli mevcut öğretim programlarında yer alan çevre eğitimi kazanımlarıyla karşılaştırılmış ve bu doğrultuda yeni bir tematik çerçeve oluşturulmuştur. Böylece, çocuk şarkılarının çevre eğitimi bağlamında ne ölçüde işlevsel olduğu belirlenerek, müzik eğitimi aracılığıyla çevre bilincinin nasıl daha etkili bir şekilde kazandırılabilmesine yönelik çıkarımlarda bulunulmuştur.

Aşağıda araştırmanın tekniğinin nasıl uygulandığına dair birinci sınıf eğitim kademesinde yer alan “Hayvanlar” şarkısının örnek çalışması yer almaktadır.

HAYVANLAR

Damda leylek tak tak tak,

Suda ördek vak vak vak,

Kurbağalar derede, virak virak virak.

Evde kedi mir mir nav,

Yolda köpek hav hav hav.

Sevimlidir hayvanlar, sevimli onlar.

Leylek, ördek, kurbağa, kedi, köpek ve hayvanlar kelimeleri “Hayvan” alt temasına toplam altı, su kelimesi “Yeryüzü” alt temasına bir ve dere kelimesi “Sukul Ekosistem” alt temasına bir şeklinde kodlanmıştır.

Tablo 3. 1. Örnek Şarkının Temalara Göre Dağılımı

	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER				EKOSİSTEM			
ŞARKILAR (f)	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	Toplam
Hayvanlar	6						1	1		8

Şarkının alt metninde “Hayvan sevgisi” mesajı verildiği alan uzmanıyla birlikte belirlenmiştir.

Tablo 3. 2. Örnek Şarkının Alt Metinde İlettiği Çevre Bilinci Kazandırma Mesajı

Eğitim Kademeleri	Şarkı	Alt Metin
Birinci Sınıf	Hayvanlar	Hayvan sevgisi

Şarkının sözleri ve verilen alt metinden yola çıkarak öğretim programındaki bir kazanımla ilişkili olduğu görülmüştür.

Tablo 3. 3. Örnek Şarkının Öğretim Programında İlişkili Olduğu Öğrenme Çıktısı

Eğitim Kademesi	Şarkı	Öğrenme Çıktısı
Birinci Sınıf	Hayvanlar	HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.

3.2. Araştırma Materyali

Araştırmanın çalışma materyalini, Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanmış ve 2022-2023 eğitim-öğretim yılında kullanılmakta olan müzik ders kitapları ile Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu onaylı 2018 Öğretim Programı ve 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları oluşturmaktadır. Çalışma grupları, bu iki öğretim programı ve aşağıda belirtilen sekiz ders kitabı ile sınırlandırılmıştır.

İlkokul 1. Sınıf Müzik Ders Kitabı

İlkokul 2. Sınıf Müzik Ders Kitabı

İlkokul 3. Sınıf Müzik Ders Kitabı

İlkokul 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı

Ortaokul 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı

Ortaokul 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı

Ortaokul 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı

Ortaokul 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı

Söz konusu kitaplardaki tüm şarkılar, araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Bu çerçevede, toplamda 228 adet çocuk şarkısının sözleri yazılı metin haline getirilmiş ve bu metinler, doğa öğeleri açısından detaylı bir incelemeye tabi tutulmuştur. Böylece, müzikteki doğaya ilişkin öğelerin çevre bilinci kazandırma bağlamındaki potansiyeli ve etkileri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırma materyalinin bu şekilde belirlenmesi, çevre bilinci kazandırma ile müzik arasındaki ilişkiyi incelemek açısından önemli bir temel sağlamaktadır. Bu kitaplar, öğrencilere yönelik müzik eğitimi süreçlerinde kullanılan ana kaynaklar olduğundan, doğaya ilişkin öğelerin ve çevre bilincinin müzik aracılığıyla nasıl aktarılabilceğı üzerine derinlemesine bir analiz yapma imkânı sunmaktadır.

4. BULGULAR

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

4.1.1. İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

İlkokul birinci sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 20 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 11 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Çatlak Patlak, Ağustos Böceği, Değirmen Üstü Çiçek, Uç Uç Böceğim, Ey Yüce Atam, İstiklal Marşı, Bay Mikrop, Bindim Elma Dalına, Dandini Dandini Dastana, Hayvanlar ve Ağacı Kıskanırım'dır.

Ağacı Kıskanırım şarkısının sözleri içinde 15 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ilkökul 1.sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da Dandini Dandini Dastana, Hayvanlar ve Ağacı Kıskanırım şarkılarının sözleri üç farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkılarıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge "Hayvan" teması altındadır. Bu temada toplam 19 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 1. İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR (θ)	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Çatlak Patlak	1									1
Ağustos Böceği	1									1
Değirmen Üstü Çiçek		1								1

Tablo 4. 1. (Devam) İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Uç Uç Böceğim	2								2
Ey Yüce Atam!		2							2
İstiklal Marşı			1	2					3
Bay Mikrop	1	2							3
Bindim Elma Dalına	2	1							3
Dandini Dandini Dastana	2	1			2				5
Hayvanlar	6					1	1		8
Ağacı Kiskanırım	4	7		4					15
Toplam	19	14	1	4	2	2	1	1	0

Tablo 4.1.'den elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Çatlak Patlak: Şarkı sözleri içinde bir kez “süt” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Ağustos Böceği: Şarkı sözleri içinde bir kez “karınca” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Değirmen Üstü Çiçek: Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Uç Uç Böceğim: Şarkı sözleri içinde iki kez “böcek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Ey Yüce Atam: Şarkı sözleri içinde iki kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

İstiklal Marşı: Şarkı sözleri içinde bir kez “şafak” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yıldız” ve bir kez “hilal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bay Mikrop: Şarkı sözleri içinde bir kez “sebze” ve bir kez “meyve” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “süt” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bindim Elma Dalına: Şarkı sözleri içinde bir kez kelime “elma” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “deve” ve “sıçan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Dandini Dandini Dastana: Şarkı sözleri içinde iki kez “dana” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “lahana” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “bostan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Hayvanlar: Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “leylek” “ördek” “kurbağa” “kedi” “köpek” “hayvan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Ağacı Kışkanırım: Şarkı sözleri içinde iki kez “ağaç” iki kez “dal” iki kez “yemiş” ve bir kez “çiçek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “bahar” ve iki kez “güz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “arı” iki kez “petek” ve bir kez “bal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

4.1.2. İlkokul İkinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

İlköğretim ikinci sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 20 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 18 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Ceddin Deden, Kızılay, Cumhuriyet Marşı, Yaşasın Okulumuz, Birsin Allah’ım, Kelebek, Doğadaki Sesler, Kardan Adam, Uzun İnce Bir Yoldayım, Eski Dostlar, Ilgaz, Arkadaşım Eşek, Dandini Dandini Dastana, Yerli Malı, Yurdunda, İzmir’in Dağlarında, Sarı Zeybek ve Temizlik’tir.

“Yurdunda” şarkısının sözleri içinde 19 tane doğaya ilişkin ögeler bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ilkokul 2.sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da “Ilgaz” şarkısının sözleri yedi farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Ayrıca “Ilgaz” şarkısı ilkokul kademesi içinde ele alınan şarkılardan en çok temada doğaya ilişkin ögesi bulunan şarkıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok doğaya ilişkin öge “Hayvan” teması altında yer almaktadır. Bu temada toplam 26 öge bulunmaktadır.

İlkokul ikinci sınıf kademesinde doğaya ilişkin öge içeren tüm şarkılarda toplamda 106 öge bulunmaktadır. Bu nedenle ilkokul kademesinde en çok doğaya ilişkin ögesi bulunan şarkılar ikinci sınıf kademesindedir.

Tablo 4. 2. İlkokul İkinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		
ŞARKILAR	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	Toplam
Ceddin Deden					1					1
Kızılây			1							1
Cumhuriyet Marşı							1			1
Yaşasın Okulumuz		1				1				2
Birsin Allah'ım			1				1			2
Kelebek	2	2								4
Uzun İnce Bir Yoldayım			6		1					7
Sarı Zeybek			3						2	5
Doğadaki Sesler	4		5							9
Eski Dostlar	1	1								3
Temizlik		1	1		1					3
Yerli Malı		2	2				1			5
Dandini Dandini Dastana	3	2				2				7
Kardan Adam		3	2				3			8
Arkadaşım Eşek	11			1			1			13
İzmir'in Dağlarında	1		1		1		1		2	6
Yurdumda	2	7				2	2		6	19
İlgaz	2	1	3	1		1	3		1	12
Toplam	26	20	25	2	4	6	14	0	11	

Tablo 4.2.'den elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Ceddin Deden: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Kızılay: Şarkı sözleri içinde bir kez “deprem” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Cumhuriyet Marşı: Şarkı sözleri içinde bir kez “toprak” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Yaşasın Okulumuz: Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahçe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Birsin Allah’ım: Şarkı sözleri içinde bir kez “yeryüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gökyüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Kelebek: Şarkı sözleri içinde iki kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “kelebek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Uzun İnce Bir Yoldayım: Şarkı sözleri içinde üçer kez “gece” ve “gündüz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sarı Zeybek: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması kapsamında olup “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yağmur” ve iki kez “duman” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Doğadaki Sesler: Şarkı sözleri içinde birer kez “rüzgâr” “şimşek” “yağmur” “kar” ve “gök” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “köpek” “aslan” “kedi” ve “kuş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Eski Dostlar: Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yosun” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Temizlik: Şarkı sözleri içinde bir kez “rüzgâr” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yaprak” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Yerli Malı: Şarkı sözleri içinde birer kez “gece” ve “gündüz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “elma” ve “kayısı” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kaya tuzu” kelimesi geçmektedir. Bu kelime

“Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Dandini Dandini Dastana: Şarkı sözleri içinde üç kez “dana” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “bostan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “lahana” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Kardan Adam: Şarkı sözleri içinde iki kez “kar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde üç kez “havuç” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde üç kez “kömür” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Arkadaşım Eşek: Şarkı sözleri içinde bir kez “mevsim” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde dört kez “eşek” birer kez “yaban tayı” “horoz” “kedi” “buzağı” “süt” “kuzu” ve “oğlak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çayır” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

İzmir’in Dağlarında: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması kapsamında olup “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yel” kelimesi

geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından beş temaya sahiptir.

Yurdumda: Şarkı sözleri içinde bir kez “tohum” üç kez “fıdan” iki kez “ağaç” ve bir kez “dal” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde dört kez “orman” ve iki kez “doğa” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “yuva” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

İlgaz: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması kapsamında olup “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “sürü” ve “kuzu” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ot” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “su” “kayalık” ve “yeryüzü” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “bulut” “duman” ve “gök” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından yedi temaya sahiptir.

4.1.3. İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

İlkokul üçüncü sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 16 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 12 tanesinin

doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Kümesteki Dostlarımız, Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl, Bulut Olsam, Kış Baba, Mutluluğu Yakala, Üç Elma, Şarkı Söylerim, Cilveloy, Atabarı, Kâtip, Canım Atatürk ve Orman Olur'dur.

Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl şarkısının sözleri içinde 25 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ilkökul 3. sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da Mutluluğu Yakala şarkısının sözleri dört farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Hayvan” teması altındadır. Bu temada toplam 31 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 3. İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Canım Atatürk			2							2
Üç Elma		10								10
Kâtip			1				1			2
Şarkı Söylerim	1		2							3
Orman Olur		2							1	3
Cilveloy		2						2		4
Atabarı		3				2				5
Kış Baba			6	5						11
Bulut Olsam			3		1			1		5
Kümesteki Dostlarımız	9	1	2							12
Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl	18	1	7							26

Tablo 4.3. (Devam) İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Mutluluğu Yakala	3	2	2			1			8
Toplam	31	21	25	5	1	2	2	3	1

Tablo 4.3.’ten elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Canım Atatürk: Şarkı sözleri içinde birer kez “karanlık” ve “aydınlık” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Üç Elma: Şarkı sözleri içinde dört kez “dal” ve altı kez “elma” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Kâtip: Şarkı sözleri içinde bir kez “yağmur” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çamur” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Şarkı Söylerim: Şarkı sözleri içinde birer kez “gökkuşağı” ve “yağmur” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Orman Olur: Şarkı sözleri içinde birer kez “tohum” ve “yeşermek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “orman” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Cilveloy: Şarkı sözleri içinde birer kez “dere” ve “ırmak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Sucul Ekosistem” alt teması kapsamında olup “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “zeytin” ve “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Atabarı: Şarkı sözleri içinde birer kez “bahçe” ve “bağ” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yaşam Alanı” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “ayva” “nar” ve “kamış” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Kış Baba: Şarkı sözleri içinde beş kez “kış” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde ikişer kez “donmak” ve “soğuk” birer kez de “kar” ve “rüzgâr” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bulut Olsam: Şarkı sözleri içinde iki kez “hava” ve bir kez “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “deniz” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Kümeşteki Dostlarımız: Şarkı sözleri içinde iki kez “horoz” birer kez “sürü” “tavuk” “ördek” “kaz” “tüy” “hindi” ve “tavşan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “soğuk” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yaprak” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl: Şarkı sözleri içinde beş kez “serçe” iki kez “kanat” dört kez “tırtıl” bir kez “kuzu” dört kez “kelebek” ve iki kez “koza” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde ikişer kez “gece” ve “gündüz” kelimeleri ve bir kez “gök” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dal” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Mutluluğu Yakala: Şarkı sözleri içinde birer kez “kedi” “süt” ve “köpek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “sıcak” ve “hava” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “elma” ve “fıdan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

4.1.4. İlkokul Dördüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

İlkokul dördüncü sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 17 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 12 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Çocuğun Düşleri, Koala ile Tavşan, Sevgili Öğretmenim, Oyalı Mendil, Sevgi Çiçekleri, Cırcır Böceği ve Karınca, 23 Nisan Şarkısı, Nasrettin Hoca, İş Birliği ve Sabır, Gez Dolaş Öğren, İlkbahar ve Hayvanları Sevelim’dir.

Hayvanları Sevelim şarkısının sözleri içinde 16 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ilkokul dördüncü sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da İlkbahar şarkısının sözleri beş farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Hayvan” teması altındadır. Bu temada toplam 32 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 4. İlkokul Dördüncü Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR (f)	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Oyalı Mendil		1	2							3
23 Nisan Şarkısı		2			4					6
Hayvanları Sevelim	15	1								16
Sevgili Öğretmenim		1	1	1						3
Nasrettin Hoca	1	1						2		4
Çocuğun Düşleri	1		2					2		5
Sevgi Çiçekleri		7			3		4			14
Cırcır Böceği ve Karınca	8	1		6						15
Koala ile Tavşan	2	3	1	1						7
Gez Dolaş Öğren					2		2	2	1	7
İş Birliği ve Sabır	4	2				1			1	12
Toplam	32	20	6	16	9	2	6	6	3	

Tablo 4.4.’ten elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Oyalı Mendil: Şarkı sözleri içinde bir kez “elma” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “gece” ve “gündüz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa

Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

23 Nisan Şarkısı: Şarkı sözleri içinde ikişer kez “güneş” ve “yıldız” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Hayvanları Sevelim: Şarkı sözleri içinde dörder kez “kuş” “kedi” “köpek” iki kez “süt” ve bir kez “hayvan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ağaç” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sevgili Öğretmenim: Şarkı sözleri içinde bir kez “sabah” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Nasrettin Hoca: Şarkı sözleri içinde bir kez “bal kabağı” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “göl” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sukul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “eşek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Çocuğun Düşleri: Şarkı sözleri içinde bir kez “martı” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “deniz” ve “okyanus” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Sukul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması

kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “rüzgâr” ve “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Sevgi Çiçekleri: Şarkı sözleri içinde dört kez “çiçek” iki kez “başak” ve bir kez “yaprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “tarla” iki kez “alev” ve bir kez “su” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” ve bir kez “güneş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Cırcır Böceği ve Karınca: Şarkı sözleri içinde dört kez “cırcır böceği” birer kez “sinek” ve “böcek” ve iki kez “karınca” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde beş kez “yaz” ve bir kez “kış” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “buğday” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Koala ile Tavşan: Şarkı sözleri içinde bir kez “yağmur yağması” kelime grubu geçmektedir. Bu kelime grubu “Doğa Olayları” alt teması kapsamında olup “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “koala” ve “tavşan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “ağaç” “yaprak” ve “havuç” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Gez Dolaş Öğren: Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “taş” ve “toprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri

içinde bir kez “orman” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “akarsu” ve “deniz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

İş Birliği ve Sabır: Şarkı sözleri içinde bir kez “doğa” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “petek” “arı” “bal” ve “kuş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yuva” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

İlkbahar: Şarkı sözleri içinde dörder kez “bahar” ve “kış” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yuva” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “doğa” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından beş temaya sahiptir.

4.1.5. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Ortaokul beşinci sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 22 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 20 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Benim Bahçem, Kardeşlik, Kara Basma İz Olur, Gökte Yıldız Ay Misun, Nane Limon Kabuğu, Güzel Türkiye, Haydi Biliniz, Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar, Makaram Sarı Bağlar, Atam, Sen Varsın Hep Öğretmenim, Hey On Beşli On Beşli, Gençlik Marşı, Bahçalarda Börülce, Sevgi

Çiçekleri, Türkiye’ni Temiz Tut, Ha Buradan Aşağı, Bingöl Halayı, Havada Bulut Yok ve Meşeli Dağlar Meşeli’dir.

Nane Limon Kabuğu şarkısının sözleri içinde 28 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ortaokul 5.sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da Gençlik Marşı şarkısının sözleri yedi farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Bitki” teması altındadır. Bu temada toplam 47 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 5. Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR (θ)	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Kardeşlik					1					1
Haydi Biliniz		2								2
Kara Basma İz Olur			8							8
Makaram Sarı Bağlar	1	1								2
Atam					1		1			2
Sen Varsın Hep Öğretmenim			1						1	2
Ha Buradan Aşağı	1				1					2
Bingöl Halayı						1			1	2
Gökte Yıldız Ay Misun?			1		2					3
Türkiye’ni Temiz Tut		1					2			3
Havada Bulut Yok		2	2							4
Benim Bahçem		6				3				9

Tablo 4. 5. (Devam) Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Güzel Türkiye			1			1		1	3
Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar	1	1				1			3
Hey On Beşli On Beşli	3					2	1		6
Bahçalarda Börülce		2		3		1			6
Meşeli Dağlar Meşeli		4				4	2		10
Sevgi Çiçekleri		8		3		3			14
Nane Limon Kabağı	3	19	6						28
Gençlik Marşı	1	1	7	1		10	2	2	24
Toplam	10	47	20	6	9	7	25	3	7

Tablo 4.5.'ten elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Kardeşlik: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Haydi Biliniz: Şarkı sözleri içinde birer kez “havuç” ve “lahana” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Kara Basma İz Olur: Şarkı sözleri içinde dört kez “kar” ve ikişer kez “gündüz” ve “gece” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Makaram Sarı Bağlar: Şarkı sözleri içinde bir kez “keklik” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Atam: Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ateş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sen Varsın Hep Öğretmenim: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yel esmesi” kelime grubu geçmektedir. Bu kelime grubu “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Ha Buradan Aşağı: Şarkı sözleri içinde bir kez “ay” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güvercin” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bingöl Halayı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Gökte Yıldız Ay Misun: Şarkı sözleri içinde bir kez “gökyüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “ay” ve “yıldız” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Türkiye’ni Temiz Tut: Şarkı sözleri içinde birer kez “taş” ve “toprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yeşil” kelimesi geçmektedir. Bu

kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Havada Bulut Yok: Şarkı sözleri içinde birer kez “hava” “bulut” ve “duman” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Benim Bahçem: Şarkı sözleri içinde üç kez “bahçe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “muz” üç kez “ağaç” ve birer kez “nar” ve “gül” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Güzel Türkiye: Şarkı sözleri içinde bir kez “ova” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ufuk” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar: Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yosun” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Hey On Beşli On Beşli: Şarkı sözleri içinde birer kez “taş” ve “su” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “aslan” ve bir kez “ördek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması

kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “göl” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Bahçalarda Börülce: Şarkı sözleri içinde üç kez “bahça” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “börülce” ve “eğrelti” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Meşeli Dağlar Meşeli: Şarkı sözleri içinde dört kez “meşe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde ikişer kez “kül” ve “taş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Sevgi Çiçekleri: Şarkı sözleri içinde bir kez “dal” dört kez “çiçek” iki kez “başak” ve bir kez “yaprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “alev” ve bir kez “su” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” ve bir kez “güneş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Nane Limon Kabuğu: Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” üçer kez “nane” “limon kabuğu” “hatmi çiçeği” “çörek otu” “tarçın” ve “zencefil” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “bahar” ve “yaz” ve dört kez “kış” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı

sözleri içinde üç kez “zürefa” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Gençlik Marşı: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “duman” ve “ufuk” ve beş kez “gökyüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gümüş” dört kez “yeryüzü” ve “su” ve bir kez “taş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “dere” ve “deniz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ağaç” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından yedi temaya sahiptir.

4.1.6. Ortaokul Altıncı Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Ortaokul altıncı sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 35 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 28 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Bayrağım, Samsun’dan Doğan Güneş, Yörük Ali, Atatürk Kalbimde, Bulut Olsam, Uçurtma Uçtu, Tebessüm, Işık Saçarız, Çınar, Güzel Yurdum, Deniz Üstü Köprü, Bir Dünya Bırakın, Sen Bu Yaylaları Yayılamazsun, Nar Danesi, Tiridine Bandım, Çanakkale Türküsü, Çemberimde Gül Oya, Dünya Çocuk Bayramı, Kahve Yemenden Gelir, Türkiye’nin Dört Yanında, Yollar ve Vatanım, Sevgi Çiçekleri, Bana Bir Şarkı Söyle, Türkiye’miz, Hayata Bir Renk Ver, Sevgiyle Büyürüz Biz, Eski Ordu Marşı ve Zobalarında Guru da Meşe Yanıyor ’dur.

Uçurtma Uçtu ve Sevgi Çiçekleri şarkılarının sözleri içinde 14 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkılar ortaokul 6.sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkılardır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da Türkiye’imiz ve Zobalarında Guru da Meşe Yanıyor şarkılarının sözleri dört farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkılarıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Bitki” teması altındadır. Bu temada toplam 38 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 6. Ortaokul Altıncı Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Suçul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Samsun’dan Doğan Güneş			1							1
Yörük Ali							1			1
Işık Saçarız			1							1
Çanakale Türküsü			1							1
Dünya Çocuk Bayramı					1					1
Bana Bir Şarkı Söyle					1					1
Eski Ordu Marşı								1		1
Bulut Olsam			2							2
Bir Dünya Bırakın					2					2
Sevgiyle Büyürüz Biz	2									2
Anlat Bana Öğretmenim			2							2
Çemberimde Gül Oya		4								4
Atatürk Kalbimde			1		1					2
Tebessüm	1		1							2
Sen Bu Yaylaları Yayliyamazsun		1						1		2
Yollar ve Vatanım		1							1	2
Bayrağım			1		2					3
Nar Danesi		2			2					4

Tablo 4. 6. (Devam) Ortaokul Altıncı Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Türkiye'min Dört Yanında			2			2			4
Çınar		3	3						6
Uçurtma Uçtu			7		7				14
Deniz Üstü Köprü		1				2	1		4
Hayata Bir Renk Ver		2	2		2				6
Kahve Yemenden Gelir	5	1						1	7
Güzel Yurdum		6	1			1			8
Tiridine Bandım	4	3				1			8
Sevgi Çiçekleri		8			3	3			14
Türkiye'miz	2	4				3		1	10
Zobalarında Guru da Meşe Yanıyor	2	2	3					3	10
Toplam	16	38	28	0	21	1	12	3	6

Tablo 4.6.'den elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Samsun'dan Doğan Güneş: Şarkı sözleri içinde bir kez “güneşin doğuşu” kelime grubu geçmektedir. Bu kelime grubu “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Yörük Ali: Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Işık Saçarız: Şarkı sözleri içinde bir kez “ışık saçması” kelime grubu geçmektedir. Bu kelime grubu “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Çanakkale Türküsü: Şarkı sözleri içinde bir kez “selvi” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Dünya Çocuk Bayramı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Bana Bir Şarkı Söyle: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Eski Ordu Marşı: Şarkı sözleri içinde bir kez “derya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Bulut Olsam: Şarkı sözleri içinde birer kez “hava” ve “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Bir Dünya Bırakın: Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Sevgiyle Büyürüz Biz: Şarkı sözleri içinde birer kez “petek” ve “bal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Anlat Bana Öğretmenim: Şarkı sözleri içinde birer kez “ışık” ve “aydınlık” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Çemberimde Gül Oya: Şarkı sözleri içinde üç kez “gül” ve bir kez “gülün solması” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Atatürk Kalbimde: Şarkı sözleri içinde bir kez “gölge” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır.

Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Tebessüm: Şarkı sözleri içinde bir kez “karınca” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bulut” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sen Bu Yaylaları Yayliyamazsun: Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “göl” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Yollar ve Vatanım: Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bayrağım: Şarkı sözleri içinde bir kez “sema” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “ay” ve “yıldız” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Nar Danesi: Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “nar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Türkiye'min Dört Yanında: Şarkı sözleri içinde iki kez “ışık” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “yeryüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Çınar: Şarkı sözleri içinde iki kez “çınar” ve bir kez “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “serin” “rüzgârın esmesi” ve “gök” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Uçurtma Uçtu: Şarkı sözleri içinde dört kez “hava” ve üç kez “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde üçer kez “güneş” ve “ay” ve bir kez “dünya” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Deniz Üstü Köpürü: Şarkı sözleri içinde bir kez “deniz” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Hayata Bir Renk Ver: Şarkı sözleri içinde birer kez “yağmur” ve “gökyüzü” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “güneş” ve “dünya” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “çiçek” ve “fidan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Kahve Yemenden Gelir: Şarkı sözleri içinde bir kez “kahve” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “bülbul” ve üç kez “keklik” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Güzel Yurdum: Şarkı sözleri içinde bir kez “ışık” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yeryüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde üçer kez “çiçek” ve “gülün kokması” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Tiridine Bandım: Şarkı sözleri içinde birer kez “koyun” “manda” “manda yavrusu” ve “sinek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “selvi” “söğüt” ve “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yuva” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Sevgi Çiçekleri: Şarkı sözleri içinde bir kez “dal” dört kez “çiçek” iki kez “başak” ve bir kez “yaprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “alev” ve bir kez “su” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” ve bir kez “güneş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Türkiye’imiz: Şarkı sözleri içinde birer kez “gül” “dal” “menekşe” ve “sümbül” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “bülbul” ve “sürü” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “kır” “su” ve “çayır” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Zobalarında Guru da Meşe Yanıyor: Şarkı sözleri içinde iki kez “meşe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “donmak” ve iki kez “kar” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “aslan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde üç kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

4.1.7. Ortaokul Yedinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Ortaokul yedinci sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 43 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 34 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; Ayletme Beni, Kiremide Su Düştü, Toycular, Hey Gidi Dünya Hey, Köyümüz, Memleketim, Atatürk, Ata’m, Bayrak Marşı, Atatürk Oratoryosu, Ağaç Türküsü, Notaların Şarkısı, Kirlere Doğru, Açılır Gonca Gül Yar, Neşeye Şarkı, Altın Hızma Mülâyim, Manolyam, Ben Yürürüm Yane Yane, Eski Ordu Marşı, Dere Geliyor Dere, Yemen Türküsü, İncecikten Bir Kar Yağar, Geçti Dost Kervanı, Uzun İnce Bir Yoldayım, Bahçada Yeşil Çınar, Bülbulüm Altın Kafeste, Erik Dalı, Güzel Anadolu, İleri Marşı, Nemrut’un Kızı, Seveda Olmasaydı, Vardar Ovası, Yangın Olur Biz Yangına Gideriz ve Yemeni Bağlamış’ tır.

Güzel Anadolu şarkısının sözleri içinde 23 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ortaokul 7. sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da yine Güzel Anadolu şarkısının sözleri yedi farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Doğa Olayları” teması altındadır. Bu temada toplam 39 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 7. Ortaokul Yedinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

ŞARKILAR (<i>ö</i>)	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
Kiremidde Su Düştü							1			1
Toycular	1									1
Notaların Şarkısı	1									1
Neşeye Şarkı					1					1
Altın Hızma Mülayim				1						1
Eski Ordu Marşı					1					1
İncecikten Bir Kar Yağar			1							1
Geçti Dost Kervanı									1	1
Yemeni Bağlamış					1					1
Nemrut'un Kızı					1					1
Atatürk					2					2
Ben Yürürüm Yane Yane			2							2
Bülbülüm Altın Kafeste	2									2
Erik Dalı		2								2
Manolyam		3								3

Tablo 4. 7. (Devam) Ortaokul Yedinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Bahçada Yeşil Çınar		4							4
Ata'm				1		1			2
Yangın Olur Biz Yangına Gideriz	2					1			3
Sevda Olmasaydı		2		2					4
Hey Gidi Dünya Hey	1			5					6
Uzun İnce Bir Yoldayım			8	1					9
Ayletme Beni			1			1		1	3
Açılır Gonca Gül Yar	1	2				1			4
Köyümüz			3		1			1	5
Yemen Türküsü		1	3					1	5
Bayrak Marşı			3	2		1			6
Dere Geliyor Dere		1				2	3		6
İleri Marşı		1	3	1			1		6
Kırlara Doğru		1	2			2	1		6
Vardar Ovası	1			1		4		2	8
Atatürk Oratoryosu	4		5	1		6			16
Memleketim	2		1			3	1	1	8
Ağaç Türküsü		5	1	6	1	2		1	16
Güzel Anadolu	3	5	6	1		5	1	2	23
Toplam	18	27	39	9	20	1	30	7	10

Tablo 4.7.'den elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Kiremidde Su Düştü: Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Toycular: Şarkı sözleri içinde bir kez “mercan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Notaların Şarkısı: Şarkı sözleri içinde bir kez “fare” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Neşeye Şarkı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Altın Hızma Mülâyim: Şarkı sözleri içinde bir kez “yaz” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Eski Ordu Marşı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

İncecikten Bir Kar Yağar: Şarkı sözleri içinde bir kez “kar yağması” kelime grubu geçmektedir. Bu kelime grubu “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Geçti Dost Kervanı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Yemeni Bağlamış: Şarkı sözleri içinde bir kez “hilal” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Nemrut’un Kızı Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Atatürk: Şarkı sözleri içinde birer kez “güneş” ve “dünya” kelimeleri geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Ben Yürürüm Yane Yane: Şarkı sözleri içinde birer kez “yel” ve “sel” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Bülbülüm Altın Kafeste: Şarkı sözleri içinde iki kez “bülbül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Erik Dalı: Şarkı sözleri içinde birer kez “erik” ve “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Manolyam: Şarkı sözleri içinde bir kez “manolya” ve iki kez “çiçek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Bahçada Yeşil Çınar: Şarkı sözleri içinde bir kez “çınar” ve üç kez “gül” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Ata’m: Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ateş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Yangın Olur Biz Yangına Gideriz: Şarkı sözleri içinde bir kez “ova” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “keklik” ve “şahin” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sevda Olmasaydı: Şarkı sözleri içinde iki kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır.

Şarkı sözleri içinde iki kez “nar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Hey Gidi Dünya Hey: Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde beş kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Uzun İnce Bir Yoldayım: Şarkı sözleri içinde dörder kez “gündüz” ve “gece” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Köyümüz: Şarkı sözleri içinde birer kez “yel” “sel” ve “serin” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Ayletme Beni: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “şavk” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “tepe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Açılır Gonca Gül Yar: Şarkı sözleri içinde birer kez “gonca” ve “gül” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde

gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “b     ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı      ” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kır” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yery     ” alt teması altında “Cansız      ” ana teması kapsamındadır. Şarkının s      doğaya ilişkin       açısından üç temaya sahiptir.

Yemen T     : Şarkı s      içinde birer kez “hava” “bulut” ve “duman” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız      ” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı s      içinde bir kez “g   ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı      ” ana teması kapsamındadır. Şarkı s      içinde bir kez “da ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının s      doğaya ilişkin       açısından üç temaya sahiptir.

Bayrak Mar  : Şarkı s      içinde birer kez “g   ” “bulut” ve “     ” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız      ” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı s      içinde bir kez “yery     ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yery     ” alt teması altında “Cansız      ” ana teması kapsamındadır. Şarkı s      içinde birer kez “ay” ve “yıldız” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “G      Sistemi” alt teması altında “Cansız      ” ana teması kapsamındadır. Şarkının s      doğaya ilişkin       açısından üç temaya sahiptir.

Dere Geliyor Dere: Şarkı s      içinde üç kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı s      içinde birer kez “kum” ve “g     ” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yery     ” alt teması altında “Cansız      ” ana teması kapsamındadır. Şarkı s      içinde bir kez “armut” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı      ” ana teması kapsamındadır. Şarkının s      doğaya ilişkin       açısından üç temaya sahiptir.

      Mar  : Şarkı s      içinde birer kez “tanyeri” “karanlık” ve “g     ” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız      ” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı s      içinde bir kez “     ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı      ” ana teması kapsamındadır. Şarkı s     

içinde bir kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Kırlara Doğru: Şarkı sözleri içinde birer kez “rüzgâr” ve “soğuk” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “kır” ve “su” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Vardar Ovası: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kaz” kelimesi geçmektedir. Bu ekliime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde dört kez “ova” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yıldız” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Atatürk Oratoryosu: Şarkı sözleri içinde birer kez “tanyeri” “karanlık” “ışık” ve iki kez “gece” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “kaya” “doruk” “tepe” “toprak” ve iki kez “ateş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “şahin” “kartal” “at” ve “kanat” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Memleketim: Şarkı sözleri içinde bir kez “hava” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “su” “taş” ve “toprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “kuzu” ve “kurt” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “derya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından beş temaya sahiptir.

Ağaç Türküsü: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “taş” ve “toprak” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde dört kez “ağaç” ve bir kez “fıdan” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde üçer kez “yaz” ve “kış” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yağmur” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından altı temaya sahiptir.

Güzel Anadolu: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “deniz” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “ova” “çayır” “yeryüzü” “su” ve “kır” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “rüzgâr” “serin” “gökyüzü” “ışık” ve “sel” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “mevsim” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması

altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “buğday” “dal” “kekik” “nar” ve “zeytin” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “bal” “kuzu” ve “koyun” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından sekiz temaya sahiptir.

4.1.8. Ortaokul Sekizinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Ortaokul sekizinci sınıf kademesinde, 2022-2023 eğitim öğretim yılında MEB tarafından belirlenen müzik ders kitabında 55 adet şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan 48 tanesinin doğaya ilişkin ögeler içerdiği belirlenmiştir. Bu şarkılar; İzmir’in Kavakları, Kahveyi Kavururlar, Çambaşı’na Çıktım, Gençlik Marşı, Atatürk, Çocuklarız Biz, Kolay Mı, Tuna Nehri Akmam Diyor, Sakarya Marşı, İleri Marşı, Değerlerimiz, Malatya, Neşe, Yurdumda, Yaşamak, Kır Atıma Bineyim, Ne Olursun Güzelim Sevsen Beni, Şu Dalma’dan Geçtin Mi, Dargın Ayrılmayalım, Seherde Bir Bağa Girdim, Akasyalar Açarken, Bahçe Duvarından Aştım, Kara Üzüm Salkımı, Ordu’nun Dereleri, Gesi Bağları, Garip Bir Kuştı Gönlüm, Ben Seni Sevdiğümü, Eziz Dostum Mennen Küsüp İncidi, Ay Saçı Burma, Davul Çalar, Sensen Menim Dilberim, Çemberimde Gül Oya, Evlerinin Önü Yıldız Piyade, Yüzüncü Yıl Marşı, Manastırın Ortasında, Kırmızı Gülün Alı Var, Mihriban, Bak Yine Geçti Bahar, Nar Tanem Bir Tanem, Zahit Bizi Tan Eyleme, Çile Bülbülüm Çile, Rüzgâr Susmuş Ses Vermiyor, Konma Bülbül Konma, Gül Yüzün Soldukça, Unutulmuş Birer Birer, Ayva Çiçek Açmış, Iğdır’ın Al Alması, Zeytin Gözlüm Sana Meylim Nedendir? ve Değdi Saçlarıma Bahar Gülleri’dir.

Gençlik Marşı şarkısının sözleri içinde 24 tane doğaya ilişkin öge bulunmaktadır. Bu sebeple bu şarkı ortaokul 8.sınıf kademesinde incelenen şarkılar içerisinde en çok öge içeren şarkıdır.

Şarkıların sözleri içerdikleri doğaya ilişkin ögelere göre kategorize edilip temalara ayrıldığında da yine Gençlik Marşı şarkısının sözleri yedi farklı temada ögesi bulunduğu için bu grupta ele alınan şarkıların en çok temaya sahip şarkısıdır.

Şarkıların sözleri temalar açısından incelendiğinde ise en çok öge “Bitki” teması altındadır. Bu temada toplam 91 öge bulunmaktadır.

Tablo 4. 8. Ortaokul Sekizinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		
ŞARKILAR	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	Toplam
Sakarya Marşı					1					1
Şu Dalma’dan Geçtin Mi?							1			1
Garip Bir Kuştı Gönلüm		1								1
Evlerinin Önü Yıldız Piyade		1								1
Zahit Bizi Tan Eyleme			1							1
Gül Yüzün Soldukça		1								1
Mihriban							1			1
Manastırın Ortasında		1								1
Çambaşı’na Çıktım		2								2
Ne Olursun Güzelim Sevsen Beni							2			2
Eziz Dostum Mennen Küsüp İncidi		2								2
Davul Çalar	2									2
Kırmızı Gülün Alı Var		2								2
Atatürk					3					3
Değerlerimiz					3					3
Dargın Ayrılmayalım		3								3
Akasyalar Açarken		3								3
Çemberimde Gül Oya		3								3
Nar Tanem Bir Tanem		5								5
İzmir’in Kavakları		6								6
Kahveyi Kavururlar		6								6
Zeytin Gözlüm Sana Meylim Nedendir?		7								7

Tablo 4.8. (Devam) Ortaokul Sekizinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

Neşe			1		1					2
Sensen Menim Dilberim	1	1								2
Tuna Nehri Akmam Diyor							2	1		3
Malatya		1			2					3
Ayva Çiçek Açmış		2		1						3
Kara Üzüm Salkımı		3				1				4
Çocuklarınız Biz			2		2					4
Ay Saçı Burma			5						1	6
Konma Bülbül Konma	1	5								6
Çile Bülbülüm Çile	7	1								8
Bahçe Duvarından Aştım		6				2				8
Ordu'nun Dereleri		4						4		8
Unutulmuş Birer Birer	1	1					1			3
Değdi Saçlarıma Bahar Gülleri	1	1		1						3
Gesi Bağları		1			1	2				4
Ben Seni Sevdiğümi					1		1	3		5
Kır Atıma Bineyim	1	1							4	6
Kolay Mı?		2	1				3			6
Yüzüncü Yıl Marşı		1	3				2			6
Seherde Bir Bağa Girdim		1	2			5				8
Rüzgâr Susmuş Ses Vermiyor		1	7		1					9
İleri Marşı		1	2	1				1		5
Iğdır'ın Al Alması	2	4					1	2		9
Bak Yine Geçti Bahar		2	2	1	1				1	7
Yurdumda	1	7				1	1		4	14
Yaşamak	1	1	1				2	1	1	7
Gençlik Marşı	1	1	7		1		10	2	2	24
Toplam	19	91	34	4	17	11	27	14	13	

Tablo 4.8.’den elde edilen sayısal veriler kullanılarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Sakarya Marşı: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Şu Dalma’dan Geçtin Mi: Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Garip Bir Kuştı Gönlüm: Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Evlerinin Önü Yıldız Piyade: Şarkı sözleri içinde bir kez “şeftali” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Zahit Bizi Tan Eyleme: Şarkı sözleri içinde bir kez “tan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Gül Yüzün Soldukça: Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Mihriban: Şarkı sözleri içinde bir kez “alev” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Manastırın Ortasında: Şarkı sözleri içinde bir kez “çınar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Çambaşı'na Çıktım: Şarkı sözleri içinde iki kez “çıra” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Ne Olursun Güzelim Sevsen Beni: Şarkı sözleri içinde iki kez “dalga” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Eziz Dostum Mennen Küsüp İncidi: Şarkı sözleri içinde iki kez “ot” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Davul Çalar: Şarkı sözleri içinde birer kez “aslan” ve “bal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Kırmızı Gülün Alı Var: Şarkı sözleri içinde iki kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Atatürk: Şarkı sözleri içinde iki kez “güneş” ve bir kez “dünya” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Değerlerimiz: Şarkı sözleri içinde birer kez “güneş” “ay” ve “yıldız” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Dargın Ayrılmayalım: Şarkı sözleri içinde iki kez “çiçek” ve bir kez “karanfil” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Akasyalar Açarken: Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” ve iki kez “akasya” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Çemberimde Gül Oya Şarkı sözleri içinde üç kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Nar Tanem Bir Tanem: Şarkı sözleri içinde bir kez “çam” ve dört kez “nar” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

İzmir’in Kavakları: Şarkı sözleri içinde bir kez “kavak” ikişer kez “yaprak” “fidan” ve bir kez “selvi” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Kahveyi Kavururlar: Şarkı sözleri içinde ikişer kez “kahve” “meşe” ve “kütük” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Zeytin Gözlüm Sana Meylim Nedendir: Şarkı sözleri içinde dört kez “zeytin” iki kez “gül” ve bir kez “diken” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından bir temaya sahiptir.

Neşe: Şarkı sözleri içinde bir kez “gökyüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Sensen Menim Dilberim: Şarkı sözleri içinde bir kez “bülbul” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “sümbül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Tuna Nehri Akmam Diyor: Şarkı sözleri içinde bir kez “nehir” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sukul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Malatya: Şarkı sözleri içinde birer kez “ay” ve “güneş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Ayva Çiçek Açmış: Şarkı sözleri içinde birer kez “ayva” ve “çiçek” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yaz” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Kara Üzüm Salkımı: Şarkı sözleri içinde iki kez “üzüm” ve bir kez “salkım” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Çocuklarınız Biz: Şarkı sözleri içinde iki kez “şafak” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Ay Saçı Burma: Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde beş kez “duman” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları”

alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Konma Bülbül Konma: Şarkı sözleri içinde bir kez “bülbül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “nergis” “dal” “fıdan” “erik” ve “ferik” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Çile Bülbülüm Çile: Şarkı sözleri içinde yedi kez “bülbül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Bahçe Duvarından Aştım: Şarkı sözleri içinde iki kez “bahçe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “sarmaşık” üç kez “gül” ve bir kez “gonca” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Ordu’nun Dereleri: Şarkı sözleri içinde dört kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde iki kez “yosun” ve birer kez “zerdali” ve “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından iki temaya sahiptir.

Unutulmuş Birer Birer: Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yosun” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Değdi Saçlarıma Bahar Gülleri: Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ceylan” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Gesi Bağları: Şarkı sözleri içinde iki kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Ben Seni Sevdiğumi: Şarkı sözleri içinde bir kez “dünya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde üç kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sukul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “taş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Kır Atıma Bineyim: Şarkı sözleri içinde bir kez “at” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde dört kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Kolay Mı: Şarkı sözleri içinde birer kez “dal” ve “yemiş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “su” “ova” ve “doruk” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler

“Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yel” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Yüzüncü Yıl Marşı: Şarkı sözleri içinde birer kez “gece” “kar” ve “karanlık” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “yeryüzü” ve “ova” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çiçek” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Seherde Bir Bağa Girdim: Şarkı sözleri içinde iki kez “seher” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde beş kez “bağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gül” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

Rüzgâr Susmuş Ses Vermiyor: Şarkı sözleri içinde birer kez “rüzgâr” ve “gökyüzü” ikişer kez de “duman” ve “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ay” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ağaç” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından üç temaya sahiptir.

İleri Marşı: Şarkı sözleri içinde birer kez “tanyeri” “karanlık” ve “gölge” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çam” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sukul Ekosistem” alt teması

altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Iğdır’ın Al Alması: Şarkı sözleri içinde üç kez “elma” ve bir kez “ayva” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “bal” ve “balık” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde iki kez “derya” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “su” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Bak Yine Geçti Bahar: Şarkı sözleri içinde bir kez “bahar” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Mevsim” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “gül” ve “ağaç” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “gökyüzü” ve “bulut” kelimeleri geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “çöl” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından beş temaya sahiptir.

Yurdumda: Şarkı sözleri içinde bir kez “tohum” üç kez “fıdan” iki kez “ağaç” ve bir kez “dal” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde üç kez “orman” ve bir kez “doğa” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “yuva” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yaşam Alanı” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından dört temaya sahiptir.

Yaşamak: Şarkı sözleri içinde bir kez “dal” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması kapsamında olup “Canlı Ögeler” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde bir kez “bülbul” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dere” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “tepe” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “rüzgâr” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından altı temaya sahiptir.

Gençlik Marşı: Şarkı sözleri içinde iki kez “dağ” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Karasal Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması içinde gruplandırılmıştır. Şarkı sözleri içinde birer kez “duman” “ufuk” ve beş kez “gökyüzü” kelimesi geçmektedir. Bu kelimeler “Doğa Olayları” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “gümüş” dörder kez “yeryüzü” “su” ve bir kez “taş” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Yeryüzü” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde birer kez “dere” ve “deniz” kelimeleri geçmektedir. Bu kelimeler “Sucul Ekosistem” alt teması altında “Ekosistem” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “güneş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Güneş Sistemi” alt teması altında “Cansız Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “ağaç” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Bitki” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkı sözleri içinde bir kez “kuş” kelimesi geçmektedir. Bu kelime “Hayvan” alt teması altında “Canlı Ögeler” ana teması kapsamındadır. Şarkının sözleri doğaya ilişkin ögeler açısından yedi temaya sahiptir.

4.1.9. Tüm Eğitim Kademelerindeki Şarkıların Tematik Dağılımları

Tüm veriler göz önüne alınarak aşağıda, ilkökul ve ortaokul düzeyindeki çocuk şarkılarında yer alan doğaya ilişkin ögelerin sınıf düzeyine göre dağılımını gösteren tablo oluşturulmuştur. Analiz edilen şarkılarda canlı ögeler (hayvan ve bitki), cansız ögeler

(doğa olayları, mevsimler, güneş sistemi, yaşam alanı ve yeryüzü) ile ekosistem temaları (sucul ve karasal ekosistem) kategorilerine ayrılarak değerlendirilmiştir.

Tablo 4.99. Şarkı Sözlerindeki Doğaya İlişkin Öğelerin Eğitim Kademelerindeki Temalara Göre Dağılımı

EĞİTİM KADEMESİ (f)	CANLI ÖGELER		CANSIZ ÖGELER					EKOSİSTEM		Toplam
	Hayvan	Bitki	Doğa Olayları	Mevsim	Güneş Sistemi	Yaşam Alanı	Yeryüzü	Sucul Ekosistem	Karasal Ekosistem	
İlkokul Birinci Sınıf	19	14	1	4	2	2	1	1	0	44
İlkokul İkinci Sınıf	26	20	23	2	4	6	14	0	11	106
İlkokul Üçüncü Sınıf	31	21	24	5	1	2	2	3	1	90
İlkokul Dördüncü Sınıf	32	20	6	16	9	2	6	6	3	100
Ortaokul Beşinci Sınıf	10	47	20	6	9	7	25	2	7	133
Ortaokul Altıncı Sınıf	16	38	28	0	21	1	12	3	6	125
Ortaokul Yedinci Sınıf	18	27	39	9	19	1	30	7	10	160
Ortaokul Sekizinci Sınıf	19	91	33	4	17	11	27	14	13	229
Toplam	171	278	174	46	82	32	117	36	51	

Tablo 4.9.’dan elde edilen verilere göre şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Şarkılarda en çok geçen tema “Bitki” teması olup bu temada 278 doğaya ilişkin öge belirlenmiştir. Bu temayı 174 öge ile “Doğa Olayları” ve 171 öge ile “Hayvan” teması takip etmektedir.

Şarkılarda en az bahsedilen temaya bakıldığında ise 32 doğaya ilişkin öge barındıran “Yaşam Alanı” teması olduğu görülmüştür.

Şarkılarda sınıf düzeyinde en fazla tema bulunan sınıf sekizinci sınıftır. Bu sınıf düzeyinde temalarda toplam 229 öge bulunduğu belirlenmiştir.

Şarkılarda sınıf düzeyinde en az tema bulunan sınıf ise birinci sınıftır. Bu sınıf düzeyinde temalarda toplam 44 öge bulunduğu belirlenmiştir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

İncelenen müzik dersi kitaplarındaki çocuk şarkılarından doğaya ilişkin ögeler içerenlerin alt metinde çevre bilinci kazandırma mesajı verenleri aşağıdaki tabloda listelenmiştir.

Tablo 4.10. Doğaya İlişkin Ögeler İçeren Şarkılardan Alt Metni Çevre Bilinci Kazandırma Olanların Sınıflara Göre Dağılımı

Eğitim Kademeleri	Şarkı	Alt Metin
Birinci Sınıf	Hayvanlar Ağacı Kışkanırım	Hayvan sevgisi Ağaç sevgisi
İkinci Sınıf	Doğadaki Sesler İlgaz Arkadaşım Eşek Yurdumda	Doğa sevgisi Doğa sevgisi Hayvan sevgisi Ağaç sevgisi
Üçüncü Sınıf	Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl Mutluluğu Yakala Orman Olur	Hayvan sevgisi Doğa sevgisi Ağaç sevgisi
Dördüncü Sınıf	İlkbahar Hayvanları Sevelim	Doğa sevgisi Hayvan sevgisi
Beşinci Sınıf	Benim Bahçem Nane Limon Kabuğu Gençlik Marşı Türkiye’ni Temiz Tut	Ağaç sevgisi Bitki sevgisi Doğa sevgisi Çevre koruma
Altıncı Sınıf	Çınar Türkiye’imiz	Ağaç sevgisi Doğa sevgisi
Yedinci Sınıf	Köyümüz Ağaç Türküsü Kırlara Doğru Güzel Anadolu	Doğa sevgisi Ağaç sevgisi Doğa sevgisi Doğa sevgisi
Sekizinci Sınıf	Gençlik Marşı Yurdumda	Doğa sevgisi Ağaç sevgisi

Tablo 4.10.’dan elde edilen veriler doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Birinci sınıf eğitim kademesinde, çevre bilinci kazandırma alt metnine sahip iki şarkı tespit edilmiştir: "Hayvanlar" ve "Ağacı Kışkanırım". "Hayvanlar" şarkısının içeriğinde

hayvan sevgisi, "Ağacı Kıskanırım" şarkısında ise ağaç sevgisi temaları ön plana çıkmaktadır.

İkinci sınıf eğitim kademesinde dört şarkıda çevre bilinci kazandırma mesajları yer almaktadır: "Doğadaki Sesler", "İlgaz", "Arkadaşım Eşek" ve "Yurdumda". Bu şarkılar incelendiğinde, "Doğadaki Sesler" ve "İlgaz" şarkılarında doğa sevgisi, "Arkadaşım Eşek" şarkısında hayvan sevgisi, "Yurdumda" şarkısında ise ağaç sevgisi temaları vurgulanmıştır.

Üçüncü sınıf kademesinde üç şarkı çevre bilinci kazandırma temasına sahiptir: "Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl", "Mutluluğu Yakala" ve "Orman Olur". "Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl" şarkısında hayvan sevgisi, "Mutluluğu Yakala" şarkısında doğa sevgisi, "Orman Olur" şarkısında ise ağaç sevgisi temaları işlenmiştir.

Dördüncü sınıf eğitim kademesinde iki şarkıda çevre bilinci kazandırma temasına rastlanmıştır: "İlkbahar" ve "Hayvanları Sevelim". "İlkbahar" şarkısında doğa sevgisi, "Hayvanları Sevelim" şarkısında ise hayvan sevgisi temaları işlenmiştir.

Beşinci sınıf eğitim kademesinde dört şarkı çevre bilinci kazandırma mesajlarını içermektedir: "Benim Bahçem", "Nane Limon Kabuğu", "Gençlik Marşı" ve "Türkiye'ni Temiz Tut". "Benim Bahçem" şarkısında ağaç sevgisi, "Nane Limon Kabuğu" şarkısında bitki sevgisi, "Gençlik Marşı" şarkısında doğa sevgisi, "Türkiye'ni Temiz Tut" şarkısında ise çevre koruma mesajları vurgulanmaktadır.

Altıncı sınıf eğitim kademesinde çevre bilinci kazandırma temalı iki şarkı bulunmaktadır: "Çınar" ve "Türkiye'miz". "Çınar" şarkısında ağaç sevgisi, "Türkiye'miz" şarkısında doğa sevgisi mesajları yer almaktadır.

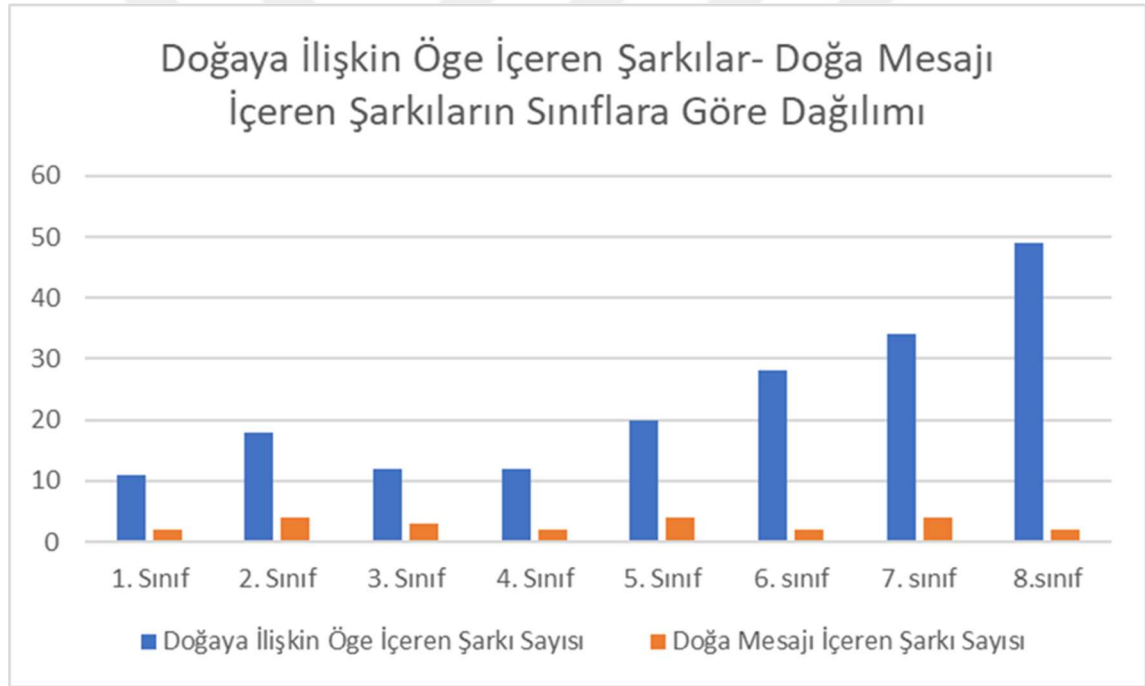
Yedinci sınıf eğitim kademesinde dört şarkı çevre bilinci kazandırma mesajları içermektedir: "Köyümüz", "Ağaç Türküsü", "Kırlara Doğru" ve "Güzel Anadolu". Bu şarkılarda doğa sevgisi ve ağaç sevgisi mesajları yer almaktadır.

Sekizinci sınıf eğitim kademesinde iki şarkı çevre bilinci kazandırma temalıdır: "Gençlik Marşı" ve "Yurdumda". "Gençlik Marşı" şarkısında doğa sevgisi, "Yurdumda" şarkısında ise ağaç sevgisi mesajları vurgulanmıştır.

Tüm eğitim kademelerinde toplamda 23 şarkı çevre bilinci kazandırma teması taşımaktadır. Bu şarkılarda ağırlıklı olarak "Doğa Sevgisi", "Ağaç Sevgisi", "Hayvan Sevgisi", "Bitki Sevgisi" ve "Çevre Koruma" mesajları işlenmiştir. Şarkıların 10'unda doğa sevgisi, 7'sinde ağaç sevgisi, 4'ünde hayvan sevgisi, 1'inde bitki sevgisi ve 1'inde çevre koruma mesajları ön plana çıkmaktadır. En sık vurgulanan tema "Doğa Sevgisi" olmuştur.

Bu bulgular, eğitim kademelerine göre çevre bilincinin ve sevgisinin farklı temalar aracılığıyla çocuk şarkıları yoluyla verildiğini göstermektedir.

Tüm eğitim kademelerinde incelenen şarkıların sınıflara göre dağılımı aşağıdaki Şekil 4.1.'de verilmiştir.

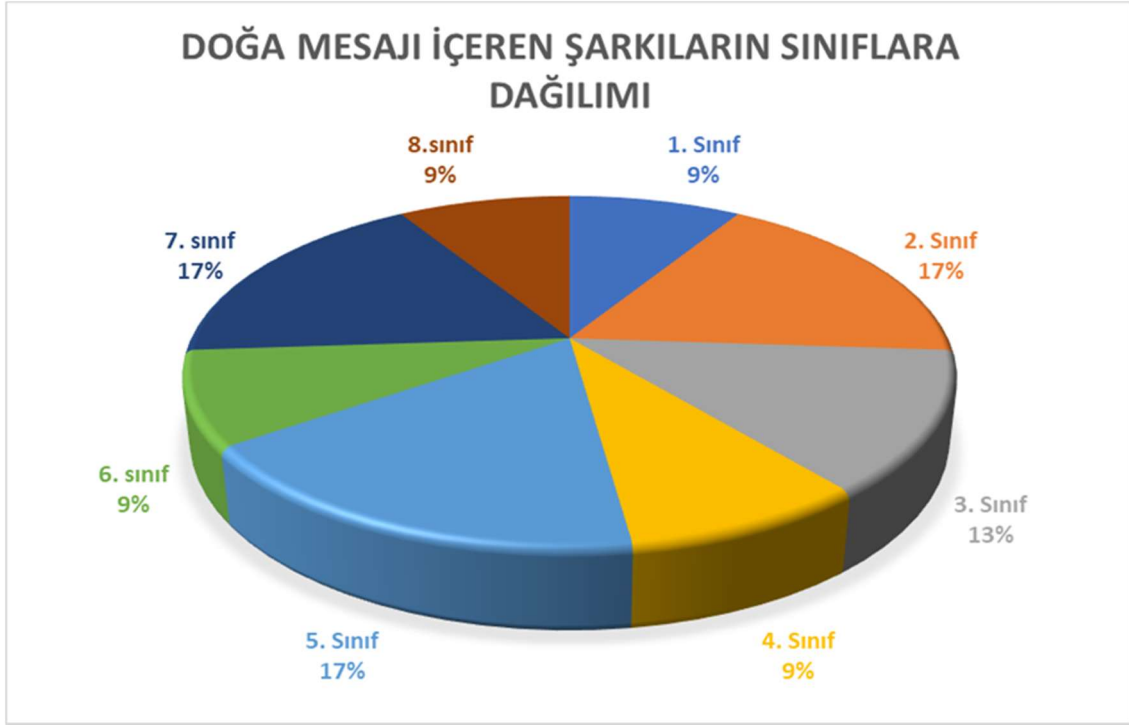

Şekil 4. 1. Şarkıların Sınıflara Göre Dağılımı

Şekil 4.1.'den elde edilen verilere göre birinci sınıf eğitim kademesinde 20 şarkıdan iki şarkı, ikinci sınıf eğitim kademesinde 20 şarkıdan dört şarkı, üçüncü sınıf eğitim kademesinde 16 şarkıdan üç şarkı, dördüncü sınıf eğitim kademesinde 17 şarkıdan iki şarkı, beşinci sınıf eğitim kademesinde 22 şarkıdan dört şarkı, altıncı sınıf eğitim kademesinde 35 şarkıdan iki şarkı, yedinci sınıf eğitim kademesinde 43 şarkıdan dört

şarkı ve sekizinci sınıf eğitim kademesinde 49 şarkıdan iki şarkı doğa mesajı içermektedir.

Doğa mesajı içeren şarkıların sınıflara göre dağılımı aşağıdaki Şekil 4.2.'de verilmiştir.

Şekil 4. 2. Doğa Mesajı İçeren Şarkıların Sınıflara Göre Dağılımı

Şekil 4.2.'den elde edilen verilere göre;

Birinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %9'unu teşkil etmektedir.

İkinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %17'sini teşkil etmektedir.

Üçüncü sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %13'ünü teşkil etmektedir.

Dördüncü sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %9'unu teşkil etmektedir.

Beşinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %17'sini teşkil etmektedir.

Altıncı sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %9'unu teşkil etmektedir.

Yedinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %17'sini teşkil etmektedir.

Sekizinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkı sayısı toplam doğa mesajı içeren şarkı sayısının %9'unu teşkil etmektedir.

Tüm kademelere bakıldığında en çok doğa mesajı içeren şarkıların bulunduğu sınıflar; ikinci, beşinci ve yedinci sınıflardır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

İncelenen müzik dersi kitaplarında yer alan çocuk şarkıları, çevre bilinci kazandırma mesajı içermeleri açısından mevcut öğretim programındaki ders öğrenme çıktıları doğrultusunda analiz edilmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen bulgular, aşağıdaki tablo aracılığıyla sunulmuştur.

Tablo 4.11. Çevre Bilinci Kazandırma Mesajı Veren Şarkılardan 2018 Öğretim Programlarındaki Öğrenme Çıktıları ile İlişkili Olan Şarkılar ve İlişkili Öğrenme Çıktıları

Eğitim Kademesi	Şarkı	Öğrenme Çıktısı
Birinci Sınıf	Hayvanlar	HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.
İkinci Sınıf	Doğadaki Sesler Yurdumda	HB.2.6.5. Doğa olaylarını tanır. HB.2.6.2. Bitki yetiştirmenin ve hayvan beslemenin önemini fark eder. HB.2.6.3. Yakın çevresindeki doğal unsurların insan yaşamına etkisine örnekler verir.
Beşinci Sınıf	Türkiye'ni Temiz Tut	F.5.6.2.1. İnsan ve çevre arasındaki etkileşimin önemini ifade eder.

Tablo 4.11'den elde edilen bulgulara göre, şarkıların çevre bilinci kazandırma açısından çeşitli öğrenme çıktılarıyla örtüşen içeriklere sahip olduğu görülmüştür:

Birinci sınıf eğitim kademesinde yer alan "Hayvanlar" şarkısı, hayvan sevgisini teşvik eden bir alt metne sahiptir. Şarkının “Damda leylek tak tak tak, / Suda ördek vak vak vak, / Kurbağalar derede, virak virak virak...” gibi sözleri, birinci sınıf "Hayat Bilgisi" dersinin "Doğada Hayat" ünitesinde yer alan "HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler." öğrenme çıktısını doğrudan destekler niteliktedir.

İkinci sınıf eğitim kademesinde "Doğadaki Sesler" şarkısı, doğa olayları ve hayvanlar üzerine bilgiler vererek doğa sevgisi mesajı iletir. Şarkının “Ben rüzgârım, bazen yüksek sesle eserim...” gibi sözleri, ikinci sınıf "Hayat Bilgisi" dersinin "Doğada Hayat" ünitesindeki "HB.2.6.5. Doğa olaylarını tanır." öğrenme çıktısını destekleyerek doğa olaylarının anlaşılmasını pekiştiren bir içerik sunar. Hayvanlarla ilgili bazı ifadeler içerse de bu şarkıya dair müfredatta doğrudan bir öğrenme çıktısı bulunamamıştır. "Yurdumda" şarkısı ise ormanların önemi ve ağaç yetiştirmenin çevresel faydalarını vurgulayarak ağaç sevgisini ön plana çıkarır. Şarkının “Tohumlar fidana, / Fidanlar ağaca...” sözleri, ikinci sınıf "Hayat Bilgisi" dersinin "Doğada Hayat" ünitesindeki "HB.2.6.2. Bitki yetiştirmenin ve hayvan beslemenin önemini fark eder." ve "HB.2.6.3. Yakın çevresindeki doğal unsurların insan yaşamına etkisine örnekler verir." öğrenme çıktılarıyla örtüşerek, çevre bilincinin gelişimine katkı sağlayan bir içerik sunmaktadır.

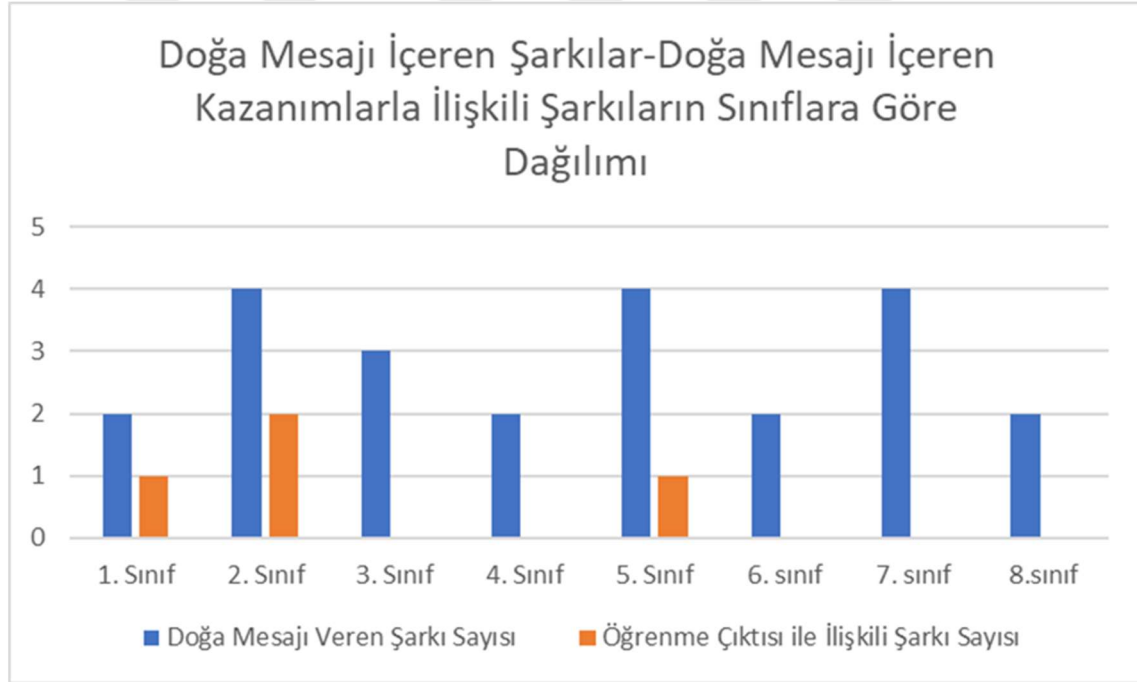
Beşinci sınıf eğitim kademesinde yer alan "Türkiye’ni Temiz Tut" şarkısı, doğrudan çevre temizliği ve koruma bilincini işleyerek, çevreyi koruma mesajı vermektedir. Şarkının “Taşıyla toprağıyla bu vatan bizim. / Öyleyse arkadaş sıra kolları...” gibi sözleri, "Fen Bilimleri" dersinin "İnsan ve Çevre" ünitesindeki "F.5.6.2.1. İnsan ve çevre arasındaki etkileşimin önemini ifade eder." öğrenme çıktısını desteklemektedir.

Ancak, diğer bazı şarkılar, öğrenme çıktılarını doğrudan tespit edilemediği bir durumda kalmıştır. Örneğin: Birinci sınıfta "Ağacı Kıskanırım", ikinci sınıfta "İlgaz", üçüncü sınıfta "Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl", "Mutluluğu Yakala" ve "Orman Olur", dördüncü sınıfta "İlkbahar" ve "Hayvanları Sevelim", beşinci sınıfta "Benim Bahçem", "Nane Limon Kabuğu" ve "Gençlik Marşı", altıncı sınıfta "Çınar" ve "Türkiye’imiz", yedinci sınıfta "Köyümüz", "Ağaç Türküsü", "Kırlara Doğru" ve "Güzel Anadolu", sekizinci

sınıfta ise "Gençlik Marşı" ve "Yurdumda" şarkıları çevre bilinci kazandırma mesajı içeriyor olmasına rağmen, öğretim programlarında bu şarkılarla doğrudan ilişkilendirilebilecek bir öğrenme çıktısı tespit edilememiştir.

Bu sonuçlar, çevre bilinci kazandırma içeren şarkıların bir kısmının mevcut müfredattaki öğrenme çıktılarıyla örtüştüğünü, ancak bazılarının doğrudan destekleyici bir öğrenme çıktısı içermediğini ortaya koymaktadır.

Şekil 4.3., doğa mesajı içeren şarkıların öğretim programındaki öğrenme çıktılarıyla ilişkisinin sınıf bazında dağılımını görsel olarak sunmaktadır. Bu grafik, sınıflar arası çevre bilinci kazandırma mesajlarının hangi yoğunlukta öğrenme çıktılarıyla örtüştüğünü daha açık bir şekilde göstermektedir.

Şekil 4. 3. Şarkıların Öğrenme Çıktılarına Göre Sınıf Bazında Dağılımı

Şekil 4.3.'ten elde edilen verilere göre; birinci sınıf eğitim kademesinde doğa mesajı içeren şarkılardan bir tanesinin, ikinci sınıf eğitim kademesindeki şarkılardan iki tanesinin ve beşinci sınıf eğitim kademesindeki şarkılardan bir tanesinin öğretim programlarındaki öğrenme çıktılarıyla doğrudan ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu durum,

bu şarkıların öğretim programının belirlenen hedeflerine katkı sağladığını göstermektedir.

Ancak, üçüncü, dördüncü, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda yer alan şarkılar için herhangi bir öğrenme çıktısıyla doğrudan bir bağlantı kurulamadığı tespit edilmiştir. Bu, ilgili şarkıların öğretim programındaki hedefler doğrultusunda doğrudan bir katkı sunmadığını veya öğrenme çıktılarıyla örtüşmediğini işaret etmektedir. Bu durum, çevre bilinci kazandırma açısından söz konusu sınıflardaki öğrenme çıktıları ve şarkılar arasında daha fazla entegrasyon gereksinimini ortaya koymaktadır.

2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli öğretim programları incelendiğinde, çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkılarla doğrudan ya da dolaylı bir şekilde ilişkili herhangi bir öğrenme çıktısı tespit edilememiştir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çevre sorunları, insanlık tarafından yaratılan belki de en büyük sorun olarak kabul edilebilir. Günümüzde karşılaşılan çeşitli çevre problemleri, su kirliliği, hava kirliliği, toprak kirliliği gibi durumlar, insan faaliyetlerinin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sorunların çözülmesi, insanoğlunun sorumluluğundadır. Mevcut çevresel problemlerle başa çıkmaya çalışılırken, aynı zamanda gelecekte ortaya çıkabilecek yeni sorunların önüne geçilmesi de kritik bir öneme sahiptir. Eğitim kademelerinde gerçekleştirilen çevre bilinci kazandırma, öğrencilerin bilinçlendirilmesi yoluyla gelecek nesillerde toplumun çevre konusundaki farkındalığını artıracaktır. Çevre bilinci ve eğitimi, tüm eğitim düzeylerinde, yazılı ve sosyal medya gibi alanlarda önemle vurgulanmakta ve bu konudaki duyarlılığın artırılması için çeşitli çabalar gösterilmektedir.

Müzik, çocukların gelişimini birçok açıdan etkilemektedir. Örneğin, çocuk şarkı söylerken yeni kelimeler öğrenmekte ve bunların anlamlarını kavramaktadır. Ayrıca, müziğin ifade ve iletişim boyutu göz önünde bulundurulduğunda, insanların yaşam felsefeleri üzerinde etkili olduğu da bir gerçektir (Turanalp, 2019). Şarkılar genellikle belirli bir mesaj iletme amacı taşır; bu bağlamda çocuk, şarkının içindeki alt metni algılayarak anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilir. Kişisel öğretiler içeren veya eğlenceli unsurlar barındıran sözler, müzik aracılığıyla iletildiğinde, bazen müziğin fiziksel ve duygusal çekiciliğini aşarak dinleyicinin tüm dikkatinin şarkı sözlerine odaklanmasını sağlayabilir. Bu nedenle müzik, ahenkli bir söz iletme aracı olarak, dinleyicilere anlamlı mesajlar iletebilen bir iletişim biçimi olarak değerlendirilebilir (Lull, 2000).

Bu araştırma, ilkokul 1., 2., 3. ve 4. sınıf ile ortaokul 5., 6., 7. ve 8. sınıf müzik ders kitaplarındaki çocuklara öğretilen şarkılar içinde yer alan doğaya ilişkin öğelerin nitel içerik analizi yöntemiyle incelenip yorumlanması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada incelenen şarkılar, ilkokul ve ortaokul kademeleri olarak iki ayrı gruba ayrılmıştır. Bu iki grup arasında yapılan karşılaştırmalar, doğaya ilişkin öğelerin çeşitliliği ve yoğunluğu üzerine odaklanmıştır. Tüm araştırmada, incelenen şarkılar arasında en fazla doğaya ilişkin öğeler içeren şarkı için bir referans noktası olarak 10 sayısı belirlenmiştir.

Çevre bilinci kazandırma, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarına hitap etmelidir. Bu öğrenme alanları, öğretim programlarının kazanımlarını belirleyen temel unsurları oluşturmaktadır. Bu bağlamda, araştırmaya dahil edilen şarkılar, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından belirlenen öğretim programlarındaki öğrenme çıktıları açısından da değerlendirilmiştir.

Araştırmada ilkokul eğitim kademesine ait toplam 73 şarkı incelenmiştir. Bu şarkılardan 53'ü doğaya ilişkin ögeler içermektedir. İncelenen şarkılar arasında 10 veya daha fazla doğaya ilişkin ögeler barındıran 12 şarkı bulunmaktadır. Bu sayı, toplam şarkı sayısının %22,64'ünü oluşturmakta olup, toplam şarkı sayısı ile karşılaştırıldığında düşük bir orandır. Bu kademedeki çocukların yaş grupları (6-10) dikkate alındığında, oyun ve şarkılarla gerçekleştirilen eğitimin etkili olduğu ortaya konulmuştur (Tutkun, U., 2023). Dolayısıyla, çocuklara dolaylı olarak çevre bilinci kazandırma ve bilinci kazandıracak şarkı oranının toplam şarkı sayısına oranla oldukça az olması, şarkıların çevre bilinci kazandırmayı desteklemede yetersiz kaldığını göstermektedir.

Araştırmada ortaokul eğitim grubuna ait toplam 155 şarkı incelenmiştir. Bu şarkılardan 130'u doğaya ilişkin ögeler içermektedir. İncelenen şarkılar arasında, 10 veya daha fazla doğaya ilişkin ögeleri barındıran 13 şarkı bulunmaktadır. Bu sayı, toplam şarkı sayısının %9,848'ini oluşturmakta olup, toplam şarkı sayısı ile karşılaştırıldığında oldukça düşük bir oran teşkil etmektedir. Ortaokul kademesindeki çocukların yaş grupları (10-13) göz önüne alındığında, algılama düzeyleri, gelişim dönemleri ve hazır bulunuşlukları ilkokul kademesine kıyasla daha gelişmiş olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, araştırma sonuçlarına göre, ilkokul müfredatında eksik kaldığı düşünülen müzik yoluyla çevre bilinci kazandırma için ortaokul kademesi uygun bir dönem olarak değerlendirilmektedir. Ancak elde edilen veriler incelendiğinde, ortaokul kademesinde çevre bilinci kazandırma vermesi beklenen şarkıların yüzdesinin ilkokul kademesine kıyasla daha da düşük olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, çocukların ilgi alanlarına ve gelişim dönemlerine uygun olarak çevre bilinci kazandırmayı destekleyici yeni eserlerin bestelenmesi ve müfredata eklenmesi faydalı bir yaklaşım olabilir.

Araştırmada şarkı sözleri, temalar açısından da incelenmiştir. Bu bağlamda, ilkokul eğitim kademesinde "Hayvan" ve "Doğa Olayları" temaları en fazla öge içeren temalar olarak belirlenmiştir (Tablo 4.1.-4.4.). Bu kademedeki çocukların yaş grupları (6-10) göz

önüne alındığında, hayvanlar ve doğa olayları gibi, çocukların günlük yaşamlarında sıklıkla karşılaşabilecekleri ve okulda öğrenebilecekleri canlı ve cansız varlıkların şarkılarda yer almasının, kalıcı öğrenmeler açısından etkili olacağı düşünülmektedir. Öte yandan, ortaokul eğitim kademesinde ise "Bitki" ve "Doğa Olayları" temaları en fazla ögeye sahip temalar olarak belirlenmiştir (Tablo 4.5.-4.8.). Bu kademedeki çocukların yaş grupları (10-13) değerlendirildiğinde, söz konusu temaların, çocukların bilgi birikimi, ilgi alanları ve hazır bulunuşluk seviyeleri göz önüne alındığında, mevcut müzik içeriklerinin altında kaldığı düşünülmektedir.

Tüm eğitim kademelerindeki şarkılarda doğa unsurlarının en fazla yer aldığı temalar "Hayvan", "Bitki" ve "Doğa Olayları"dır (Tablo 4.9.) Bu temalar, çocukların günlük yaşamlarında en sık karşılaşabilecekleri doğaya ilişkin öğeleri temsil etmektedir. Öğrenilen konuların, günlük yaşam ile ilişkilendirilmesi, öğretmek istenen bilginin kalıcılığını artırdığı çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur (Göçmençebe İlkörücü & Özkan, 2009). Bu bağlamda, şarkılarda en fazla vurgulanan temaların, diğer temalara göre çevre bilinci kazandırma açısından daha kalıcı öğrenmeler sağlaması beklenmektedir. Ancak, ortaokul kademesindeki çocukların yaşları gereği öğrenme düzeyleri ve bilgi dağarcıkları, ilköğretim kademesine göre daha gelişmiştir. Bu nedenle, ortaokul kademesindeki şarkıların içeriklerinin çevre bilinci kazandırma kapsamında daha fazla zenginleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, çevre bilinci gelişimine katkı sağlayacak yeni şarkı sözlerinin yazılıp bestelenmesi de önemli bir fırsat sunabilir.

Her eğitim kademesinde en yüksek sayıda doğaya ilişkin öğeler barındıran şarkılar ayrıca değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, veriler incelendiğinde birinci sınıf eğitim kademesinde "Ağacı Kıskanırım" şarkısının toplamda 15 doğaya ilişkin öge içerdiği görülmektedir. Bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin öğelere sahip şarkı olarak öne çıkmaktadır. Şarkının alt metnine bakıldığında, "...Ağacı kıskanırım, /Yemiş yüklü dalı var. /Bahar olsun, güz olsun, /Ne güzel masalı var. /İmrenirim arıya, /Petek petek bal var. /Kondugu çiçeklerin. /Pembesi var alı var..." sözleri, ağaçlara ve hayvanlara duyulan imrenme duygusunu ön plana çıkarmaktadır. Bu tür bir alt metin, çocukların bitki ve hayvanlar aracılığıyla doğaya karşı sevgi ve empati duygularını geliştirmelerine katkıda bulunabilir.

İkinci sınıf eğitim kademesinde "Yurdunda" şarkısı, toplam 19 doğaya ilişkin öğeler içermesiyle bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin öğelere sahip şarkı olarak dikkat

çekmektedir. Şarkının alt metnine incelendiğinde, “...Yuvadır kuşlara, /Örtüdür toprağa, /Can verir doğaya, /Ormanlar yurdumda. /Bir tek dal kırmadan, /Ormansız kalmadan, /Her insan, bir fidan, /Dikmeli yurdumda...” sözlerinin ağaç ve ormana karşı duyulan sevgi ve saygıyı ön plana çıkardığı görülmektedir. Bu bağlamda, çocuklara ağaç dikmenin, ormanları korumanın ve dolayısıyla doğayı sevmenin önemini aktarmaktadır. Çevre koruma denildiğinde ilk olarak akla gelen unsurlardan ağaç ve ormanların, çocuklarda çevre bilinci oluşturma adına etkili bir araç olduğu ifade edilebilir.

Üçüncü sınıf eğitim kademesinde "Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl" şarkısı, toplam 25 doğaya ilişkin ögeler barındırmasıyla bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkı olarak öne çıkmaktadır. Şarkıda yer alan “...Karşısına ilk çıkan sevimli tırtıl olmuş. /Yiyecekken tam onu tırtıl birden konuşmuş, /Canım serçe, kuzum serçe yeme beni ne olur! /Minik serçecik artık uçmaktan korkmuyormuş, /Kelebekle birlikte en yüksek dala konmuş. /Cıvıl cıvıl sesiyle süzülürken göklere, /En güzel şarkılar söylemiş kelebeğe...” sözleri, hayvanlar arasında karşılıklı merhamet duygusunu ifade etmektedir. Bu bağlamda, alt metnin çocuklarda hayvanlara karşı empati, sevgi ve merhamet duygularını geliştirebileceği düşünülmektedir. Dolayısıyla, şarkının çocuklarda doğa sevgisini teşvik etme potansiyeline sahip olduğu söylenebilir.

Dördüncü sınıf eğitim kademesinde "Hayvanları Sevelim" şarkısı, toplamda 16 doğaya ilişkin ögeler içermesi bakımından bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkı olarak dikkat çekmektedir. Şarkının sözleri arasında yer alan “...Dün küçük bir kuş ağaca kondu, /Ne güzel ne güzel ötüyordu. /Dün minik bir kedi kapıya geldi, /Ne acı ne acı miyavlıyordu. /Gittim, evden süt getirdim. /Dün küçük bir köpek yanıma geldi, /Ne güzel ne güzel havlıyordu. /Hayvanları çok sevelim, /Onlar incitmeyelim, /Onlar bizim dostlarımız, sakın incitmeyelim...” ifadesi, hayvanların sevilmesi ve korunması gerektiğine dair doğrudan bir mesaj iletmektedir. Bu bağlamda, şarkının hayvan sevgisi aracılığıyla doğa sevgisini de pekiştirdiği söylenebilir.

Beşinci sınıf eğitim kademesinde, “Nane Limon Kabuğu” şarkısı toplamda 28 doğaya ilişkin ögeler içermesiyle bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkı olarak öne çıkmaktadır. Şarkının sözlerinde geçen “...Nane, limon kabuğu, bir güzel kaynasın aman, /İçine, hatmi çiçeği, biraz çörek otu katasın aman, /Biraz tarçın, bir tutam zencefil aman, /Bin derde deva geliyor...” ifadeleri, şarkıda bitkilere yönelik yoğun bir

vurgunun bulunduğunu göstermektedir. Her ne kadar şarkıda doğrudan bir bitki sevgisi mesajı verilmemiş olsa da bahsi geçen bitkilerin tanınması ve öğretilmesi açısından yararlı bir kaynak teşkil edebilir.

Altıncı sınıf eğitim kademesinde, “Uçurtma Uçtu” ve “Sevgi Çiçekleri” şarkıları toplamda 14 doğaya ilişkin ögeler içermektedir ve bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkılar olarak öne çıkmaktadır. “Uçurtma Uçtu” şarkısının sözlerinde yer alan “...Ben de çıksam havaya, /Buluta, güneşe ve aya, /Kavgasız savaşı, /Yaşayalım dünyada...” ifadeleri, doğaya duyulan hayranlık ile dünyayı koruma mesajlarını içermektedir. Diğer yandan, “Sevgi Çiçekleri” şarkısında bulunan “...Dallarda çiçek çiçek, /Tarlada başak başak, /Ocakta alev alev, /Biz sevgi çiçekleri...” sözleri, insanı doğa unsurları ile özdeşleştirerek, doğaya empati yapma ve doğa sevgisini ön plana çıkarmaktadır. Her iki şarkıda da doğaya yönelik hayranlık ve sevgi duygularının belirgin bir şekilde vurgulandığı söylenebilir. Bu nedenle, bu şarkıların sözlerinin çocuklarda doğa sevgisi geliştirmek için oldukça uygun olduğu ifade edilebilir.

Yedinci sınıf eğitim kademesinde, “Güzel Anadolu” şarkısı toplamda 23 doğaya ilişkin ögeler içermektedir ve bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkıdır. Şarkının sözlerinde “...Dağ, deniz, ova, çayır, güzel Anadolu, /Her yıl dört mevsim ürün taşar tarlaları, /Nar, zeytin veren kırlar, bal damlayan bağlar...” ifadeleri, doğaya ait çeşitli unsurlar üzerinden doğa sevgisini vurgulamaktadır. Şarkıda geçen rüzgâr, güneş, buğday gibi basit doğa unsurlarına övgüler yağdırılması, doğanın her bir parçasının özel ve değerli olduğu düşüncesinin çocukların zihninde yerleşmesine yardımcı olabilir. Bu nedenle, şarkının çocuklarda çevre bilinci geliştirmek için uygun bir kaynak olduğu ifade edilebilir.

Sekizinci sınıf eğitim kademesinde, “Gençlik Marşı” şarkısı toplamda 24 doğaya ilişkin ögeler içermektedir ve bu kademedeki en fazla doğaya ilişkin ögelere sahip şarkıdır. Şarkının sözleri, “...Bu gök, deniz nerede var? / Nerede bu dağlar, taşlar? / Bu ağaçlar, güzel kuşlar, yürüyelim arkadaşlar...” şeklinde değerlendirildiğinde, doğaya ait dağ, deniz, dere ve kuş gibi çeşitli unsurları övüp yücelterek doğanın her bir üyesinin ne kadar değerli olduğu mesajını iletmektedir. Ayrıca, milli bir marş olarak bilinen bu şarkının, milli duygularla birlikte doğa sevgisini aşılması, çocuklarda hem milli duyguların hem de çevre bilincinin gelişimi açısından oldukça etkili olabileceği söylenebilir.

Farklı sınıf seviyelerindeki bazı şarkılarda, doğadan insana, insandan da doğaya atfedilen birçok özellik ile doğayla uyum içinde yaşamının gerekliliğine dair çeşitli örnekler bulunmaktadır. İlkokul eğitim kademesinde yer alan “Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl” şarkısında, “... Yiyecekken tam onu tırtıl birden konuşmuş, / Canım serçe, kuzum serçe yeme beni ne olur!” sözleriyle tırtılın konuşması, insandan doğaya bir atıf yapılmasını sağlamaktadır. Aynı şekilde, “Bulut Olsam” şarkısında, “... Havada bir top bulut olsam, / Sinop’a doğru gezinirdim, / Oradan Hatay’a süzülürdüm...” sözleriyle insanın uçuşma özelliği doğadan insana atfedilmektedir.

Ortaokul eğitim kademesinde ise, “Gençlik Marşı” şarkısında, “... Sesimizi yer gök su dinlesin...” ifadesinde yer ve gök gibi doğaya ilişkin öğelerin duyma yeteneğine sahip olmasıyla insandan doğaya bir bağlantı kurulurken, “Samsun’dan Doğan Güneş” şarkısında “... Samsun’dan güneş gibi doğdun sen Atatürk...” sözleriyle Atatürk’ün güneşle bağdaştırılması, doğadan insana atfedilen özelliklere örnek teşkil etmektedir. Bu bulguların, çocuklara doğayla özdeşleşme ve bütünleşme anlayışını dolaylı bir şekilde öğretmesi beklenebilir.

Araştırma çalışmasında, ilkokul eğitim kademesinde doğaya ilişkin öğeler içeren toplam 53 şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan yalnızca 11 tanesi, alt metninde çevre bilinci kazandırma mesajı vermektedir (Tablo 4.10.). Örnek olarak, farklı şarkılarda geçen şu sözler, çevre bilinci kazandırma mesajına işaret etmektedir: “... Ben rüzgârım, bazen yüksek sesle eserim. / Ben şimşegim, bazen yüksek sesim var benim...”; “... Örneğimiz pek şirin, / Kazımız hep gezinir, / Herkesle dost geçinir...”; ve “... İlkbahar, ilkbahar geldi, doğadaki her şey canlanıverdi...”.

Çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkı sayısının, toplam doğaya ilişkin öğeler içeren şarkı sayısına oranı %20,75’tir. Bu oran, şarkıların büyük çoğunluğunun doğaya ilişkin öğeler içermesine rağmen, çoğunun doğa sevgisi ya da çevre bilinci kazandırma mesajı taşımadığını göstermektedir. Şarkı sözleri içinde doğaya ilişkin öğeler yer alsada bu unsurların çevre bilinci kazandırma ile ilgili bir eğitim kazancı sağlamadığı ifade edilebilir. Dolayısıyla, çocuklar yalnızca kelime bilgisi olarak doğaya ilişkin öğelere aşina olabileceklerdir.

Araştırma çalışmasında, ortaokul eğitim kademesinde doğaya ilişkin ögeler içeren toplam 130 şarkı tespit edilmiştir. Bu şarkılardan yalnızca 12 tanesi, alt metninde çevre bilinci kazandırma mesajı vermektedir (Tablo 4.11.). Örnek olarak, farklı şarkılarda geçen şu sözler, çevre bilinci kazandırma mesajına işaret etmektedir: “... Türkiye’ni temiz tut, yeşili koru...”, “... Dağlar uzar sıra sıra, / Sular can verir çayıra, / Ne güzeldir Türkiye’miz...”, “... Her bir fidan ağaç olacak. / Kürekler elimizde, toprak atalım. / Yaz demeden, kış demeden ağaç dikelim...”, “Yuvadır kuşlara, / Örtüdür toprağa, / Can verir doğaya, / Ormanlar yurdumda. / Bir tek dal kırmadan, / Ormansız kalmadan, / Her insan bir fidan, / Dikmeli yurdumda...”.

Çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkı sayısının toplam doğaya ilişkin ögeler içeren şarkı sayısına oranı % 9,23’tür. Bu oran, ortaokul kademesinde doğaya ilişkin ögeler içeren şarkıların büyük bir kısmının çevre bilinci kazandırmaya dair bir mesaj vermediğini göstermektedir. Her ne kadar bu kademedeki şarkıların büyük çoğunluğu doğaya ilişkin ögeler içerse de doğa mesajı veren şarkı sayısı oldukça azdır. Belirlenen kriterdeki şarkı sayısının az olması, şarkıların öğrenmeye olan katkısını da azaltmaktadır.

Yapılan bir araştırma, beşinci sınıfa giden çocukların verilen metin içerisinde ana fikir bulma konusunda zorlandıklarını ortaya koymaktadır (Çetinkaya ve diğ., (2013)). Çocuklar, metin içerisindeki ana fikri bulmakta zorlanırken, çevre bilinci kazandırma olmayan şarkılardan çevre bilinci kazandırmaya dair bir mesaj çıkarmalarının da güç olacağı aşıkardır. Bu nedenle, araştırmanın amacı doğrultusunda ortaokul kademesindeki çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkı sayısının artırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma çalışması kapsamında, ilkokul ve ortaokul öğretim programları da incelenmiştir. Müzik dersi öğretim programında doğrudan çevre bilinci kazandırma ile ilgili bir kazanım bulunmamakla birlikte, diğer derslerde yer alan kazanımlar çevre bilinci kazandırma kapsamında değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, ilgili sınıfa öğretilen şarkılar ile çevre bilinci kazandırma mesajı veren şarkılar arasındaki ilişki incelenmiştir.

Bu analiz, çevre bilinci kazandırma açısından müzik dersinin önemini ve diğer derslerle entegrasyonunu vurgulamakta, aynı zamanda öğretim programlarının çevre bilinci oluşturma amacı doğrultusunda nasıl geliştirilebileceğine dair bir bakış açısı sunmaktadır.

Yapılan ilkökul eğitim kademesine ait öğretim programı araştırmasında, çevre bilinci kazandırmaya katkı sağlayabileceği düşünülen toplam dört farklı kazanım tespit edilmiştir (Tablo 4.11.). Bu kazanımlar, ilgili şarkılarla paralel olarak çevreyi korumaya dair öğretiler içermektedir.

“HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.” kazanımı, birinci sınıf kademesindeki “Hayvanlar” şarkısının, “... Suda ördek vak vak vak, /Kurbağalar derede, virak virak virak. /Evde kedi mir mir nav, /Yolda köpek hav hav hav...” sözleriyle desteklenmektedir. Bu şarkı, çocukların çevresinde gördükleri hayvan seslerini tanıyarak, şarkıda öğrendikleri ile bağlantı kurmalarına olanak tanır. Böylece hayvanlar hakkında daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilirler.

“HB.2.6.5. Doğa olaylarını tanır.” kazanımı, ikinci sınıf kademesindeki “Doğadaki Sesler” şarkısının “... Ben rüzgârım, bazen yüksek sesle eserim. /Ben şimşegim, bazen yüksek sesim var benim. /Ben yağmurum, bazen sessiz sessiz yağarım...” sözleriyle pekiştirilmektedir. Bu şarkı, çocukların yağmur, şimşek ve rüzgar gibi doğa olaylarını eğlenceli bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olur. Şarkının ahengi, çocukların şarkıyı bir oyun haline getirmelerini sağlarken, özellikle şimşek ve gök gürültüsünden korkan çocuklar için eğlenceli bir öğrenme deneyimi sunar. Bu noktada öğretmenlerin rolü oldukça önemlidir; çünkü çocuklar için öğretmenlerin sözleri ve anlatımları büyük bir etkiye sahiptir. Şarkı ve oyunlarla doğa olaylarını öğretmek hem daha zevkli hem de daha etkili bir öğrenme yöntemi olacaktır.

“Yurdumda” şarkısının “... Bir tek dal kırmadan, /Ormansız kalmadan, /Her insan, bir fidan, /Dikmeli yurdumda...” sözleri, ağaç dikmenin önemini vurgulamaktadır. Şarkı, ağaç ve orman sevgisi mesajı vermektedir. Çocuklar, bu şarkı aracılığıyla ağaç dikmenin önemini net bir şekilde görebilirler. Ayrıca, “... Yuva kuşlara, /Örtüdür toprağa, /Can verir doğaya, /Ormanlar yurdumda...” sözleri, ağaç yetiştirmenin yanı sıra ormanların insanlar, diğer canlılar ve doğanın bütünü için ne kadar değerli olduğunu da anlatmaktadır. Bu yönüyle şarkı, “HB.2.6.3. Yakın çevresindeki doğal unsurların insan yaşamına etkisine örnekler verir.” kazanımını da destekler niteliktedir.

Tüm bu öğretilerin, çocuklarda çevre bilinci geliştirmek için olumlu bir etkisinin olacağı düşünülmektedir.

Yapılan ortaokul eğitim kademesine ait öğretim programı araştırmasında, çevre bilinci kazandırmaya katkı sağlayabileceği düşünülen bir kazanım tespit edilmiştir (Tablo 4.11). Bu kazanım, “F.5.6.2.1. İnsan ve çevre arasındaki etkileşimin önemini ifade eder.” şeklindedir. Bu kazanım, beşinci sınıf eğitim kademesindeki “Türkiye’ni Temiz Tut” şarkısının “...Öyleyse arkadaş sıra kolları, /Temelden başlasın büyük onarı, /Türkiye’ni temiz tut yeşili koru...” sözleri ile pekiştirilmektedir. Bu sözler, çevre temizliği ve bitkilerin korunması için insanın üstlenmesi gereken görevleri vurgulamaktadır. Böylece çocuklar, Fen Bilimleri dersinde edindikleri çevre koruma bilincini ilgili şarkı ile destekleyip pekiştirme fırsatı bulacaklardır.

Birbiri ile bağlantısı az olduğu düşünülen bu iki derste benzer öğretilerin üzerinde durulması, çocukların anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilmeleri için etkili olacaktır. Ancak altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf eğitim kademelerinde, alt metni doğa sevgisi olan şarkılarla doğrudan ilişkili herhangi bir kazanım tespit edilememiştir. Bu durum, ortaokul öğretim programının araştırmanın amacı doğrultusunda yeterli sayıda kazanıma sahip olmadığını göstermektedir. Bu nedenle, programın yeniden değerlendirilerek, kazanımlar açısından tekrar düzenlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Araştırma çalışması kapsamında şarkılardan elde edilen doğaya ilişkin öğelerin, çocuklarda gerçekleştirilecek çevre bilinci kazandırmaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ancak, müzik dersi öğretim programında çevre bilinci kazandırma ile ilgili doğrudan ilişkili bir kazanım bulunmaması normaldir. Bu durum, programın yeniden değerlendirilmesi veya gelecekteki programlarda çevre bilinci kazandırma hususunun dikkate alınmasının faydalı olabileceğini göstermektedir. Müzik dersindeki temel bilgi, beceri ve yeterlilikler, dersin katılımcı, değişim ve yeniliklere açık, sosyal, kültürel, milli ve evrensel değerleri içeren bir yapıda olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Müzik dersi kitaplarındaki çocuk şarkılarından, milli ve manevi değerlerin yanı sıra evrensel olguların da çocuklara aktarılmasında yararlanılması önemlidir (Kara ve Emirhan, 2020).

Çevre bilinci kazandırma, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri öğretim programlarında yer alan bir konu olduğundan, bu derslerle müzik dersi arasında öğretmenler aracılığıyla bağlantı kurarak çocuklara etkili bir çevre bilinci kazandırma vermek mümkündür. Bağlam temelli öğrenme, günümüzde popüler olan yaklaşımlardan

biridir ve öğrencilerin derse ilgi ve motivasyonunu artırarak etkili öğrenmeler gerçekleştirmek için derse bir bağlamla başlamayı önermektedir (Derman, 2016). Örneğin, ikinci sınıf Hayat Bilgisi dersi "Doğada Hayat" ünitesine başlamadan önce çocuklara “Doğadaki Sesler” şarkısı öğretilip burada duydukları seslerin neler olduğu sorularak konuya bir giriş yapılabilir. Bu yaklaşım, çocukların derse olan ilgisini artırarak araştırmanın amacı doğrultusunda kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlayabilir.

İlkokul ve ortaokul öğrencilerinde doğa varlıklarına yönelik sevgi, olumlu tutum ve davranışlar ile değerli görme ve saygı duyma gibi duyuşsal özelliklerin gelişimini sağlamak amacıyla, birinci sınıf müzik kitabındaki “Hayvanlar” şarkısı, ikinci sınıf müzik kitabındaki “Kardan Adam” şarkısı, üçüncü sınıf müzik kitabında yer alan “Minik Serçe ile Sevimli Tırtıl” şarkısı veya “Cırcır Böceği ve Karınca” şarkısı drama yöntemi kullanılarak canlandırılabilir.

Bu tür bir öğretim yöntemi tasarlanırken, öğrencilere verilen roller aracılığıyla çocukların doğayla empati yapma becerilerinin gelişeceği düşünülmektedir. Drama yöntemi, çocukların aktif katılımını sağlamakta ve öğrenmeyi eğlenceli bir hale getirmektedir. Yapılan araştırmalar, drama yöntemi ile kazanılan öğrenmelerin kalıcılığının yüksek olduğunu göstermiştir (Dolunay ve Koçyiğit, 2023). Böylece, çocuklarda gelişmesi beklenen çevre bilinci daha kalıcı ve etkili bir şekilde kazandırılabilir.

Ders kitaplarında çevre ile ilgili konulara müzik kitaplarından ilgili şarkılar eklenerek diğer derslerle bağlantı kurulabilir. Bu yöntem, konuları çocuklar için hem daha ilgi çekici hem de daha eğlenceli hale getirme potansiyeline sahiptir. Yapılan araştırmalar, müzikle eğitimin kalıcılığının daha yüksek olduğunu göstermiştir (Tandoğdu Kılıç, 2023). Çocuklarda hayat boyu sürmesi beklenen bir çevre bilinci için müziği kullanmak oldukça etkili bir yöntem olacaktır. Bu bağlamda, tercih edilecek şarkıların zengin bir altyapıya ve yüksek sanat değerlerine sahip olması önemlidir; zira bu tür şarkılarla büyüyen çocukların çevrelerine daha duyarlı hale geleceği düşünülmektedir (Sungurtekin, 2001).

Ayrıca, Aristo’nun yanlış müziğin insan üzerindeki etkileriyle ilgili şu sözü, müziğin önemini vurgular: “Yanlış, kötü müzik dinleyerek büyütülen ve bunu alışkanlık haline getiren insan, kötü bir kişilik geliştirecek, topluma yararsız olacaktır” (İlyasoğlu, 2000).

Bu perspektiften bakıldığında, müzik eēitiminin kalitesi, çocukların deēer yargıları ve evre bilinci üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Yapılan araştırmada genel bir sonuç olarak, incelenen müzik dersi kitaplarındaki doēaya ilişkin ögeler içeren şarkı sayısı ile bu şarkıların evre bilinci kazandırmaya katkı saēlayabilecek olanlarının oranının düşük olduēu görülmüştür. Ayrıca güncel müzik dersi ēretim programı incelendiēinde, evre bilinci kazandırmanın müzik dersinde yer bulmadıēı görülmüştür. (T.C. Millî Eēitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Bařkanlıēı, meb.gov.tr). Bu durum, mziēin yalnızca eēitsel bir araç olarak deēil, aynı zamanda çevresel bilinç kazandırma potansiyeline sahip bir disiplin olarak deēerlendirilmediēini göstermektedir. Müzik dersi ēretim programlarında evre bilinci kazandırma ile ilgili herhangi bir ērenme çıktısı bulunmaması, programların evre bilinci kazandırma kapsamında eksik kaldıēını göstermektedir. Bu baēlamda, ařaēıdaki öneriler sunulmaktadır:

1. Yeni Eserlerin Oluşturulması Teşvik Edilmeli: Besteciler ve sanatçıların, çocuklar için evre bilinci kazandırma veren yeni eserler üretmeleri teşvik edilmeli ve bu eserlerin MEB müfredatına dahil edilmesi saēlanmalıdır. Böylece ocukların müzik yoluyla evre bilinci kazanmaları desteklenebilir.
2. Müzik Ders Kitaplarına Zengin şarkılar Eklenebilir: MEB tarafından, evre bilinci kazandırma verecek sözler açısından zengin şarkıların müzik ders kitaplarına eklenmesi faydalı olacaktır. Bu tür şarkılar, çocukların evre bilinci gelişimine katkı saēlayabilir. www.youtube.com sitesindeki “şubadap ocuk” adlı ocuk şarkıları kanalı bu konuda oldukça zengin içerikler sunmaktadır. Bu kanaldan faydalanarak özellikle ilkokul kademesindeki kitaplar zenginleştirilebilir.
3. ēretim Programlarının Gözden Geçirilmesi: Müzik dersi ēretim programı, evre bilinci kazandırma ve deēerler eēitimi gibi konular açısından sekonder kazanımlar olması için yeniden incelenebilir. Bu inceleme, programın ieriēini zenginleştirerek evre bilinci kazandırma konusundaki eksiklikleri gidermeye yardımcı olabilir.
4. Disiplinler Arası İş Birliēi: Müzik ēretmenleri, fen bilimleri, sosyal bilimler ve sınıf ēretmenleri ile iş birliēi yaparak disiplinler arası bir çalışma gerçekleştirebilir. Bu yaklaşım, evre bilinci kazandırma konularının derslerde şarkılarla dahil edilmesini mümkün kılabilir, böylece ērencilerin evre konularına olan ilgileri artırılabilir.

Bu önerilerin hayata geçirilmesi, çocukların çevre bilincinin gelişimine katkı sağlayarak müzik eğitimini daha anlamlı hale getirebilir. Unutulmamalıdır ki, bugün bu küçük bireylere doğa sevgisi ve çevre bilincini aşılamak, tıpkı bir fidan dikmek ve gelecekte onun gölgesinde dinlenmek gibidir.

KAYNAKLAR

- Akçay, İ. (2006). Farklı Ülkelerde Okul Öncesi Öğrencilerine Yönelik Çevre Eğitimi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Bursa, 186406.
- Akın, A. (2023). Matematik ve Müziği Birlikte Yapayım: Müzik Müdahalelerinin Matematik Başarısı Üzerindeki Nedensel Rolünün Bir Meta-analizi. *Eğitim Çalışmaları*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/03055698.2023.2216826>
- Alanka, D. (2024). Nitel Bir Araştırma Yöntemi Olarak İçerik Analizi: Teorik Bir Çerçeve. *Kronotop İletişim Dergisi*, 1(1), 64-84.
- Allen, A. S. (2011). "Ecomusicology: Ecocriticism and Musicology." *Journal of the American Musicological Society*, 64(2), 391–394.
- Ayata, E., ve Aşkın, C. (2008). Müziğin Beynin Bilişsel Fonksiyonlarına Olan Etkisi. *İTÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2) 13-22.
- Braun, V., and Clarke, V. (2006). Using Thematic Analysis in Psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational Research. Planning, Conducting and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. London: Pearson Education.
- Çetinkaya, Ç., Ateş, S., ve Yıldırım, K. (2013). Anlam Kurmanın Zor ve Önemli Bir Becerisi: Ana Fikir Bulma. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(3), 188-210.
- Derman, A. ve Aslan, Z. (2016). Çevre Eğitimi İçin Kültürel Bir Bakış Açısı: Dede Korkut Hikâyeleri. *Turkish Studies*, 11(14), 201-220.
- Dikmen, S. (1993) İlköğretim Kurumlarında Çevre için Eğitim, Çevre Eğitimi “Çevre İçin Eğitim Toplantısı” Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara.
- Doğan, Ö. (2022). "Çocuklarda Müzik Eğitimi Yoluyla İklim ve Çevre Bilinci Oluşturma," 12. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu, Kütahya, Türkiye, pp.165-167, 2022
- Dolunay, S. K., ve Koçyiğit, S. (2023). Drama Yönteminin Öğrencilerin Dil Bilgisi Tutumlarına Etkisi: Bir Karma Yöntem Araştırması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 11(3), 491-508.
- Erten, S. (2004). Çevre Eğitimi ve Çevre Bilinci Nedir, Çevre Eğitimi Nasıl Olmalıdır? *Çevre ve İnsan Dergisi*, Çevre ve Orman Bakanlığı Yayın Organı, 65(66), 1-13.
- Fletcher, C. (2023). The Importance of Environmental Education for a Sustainable Future. <https://earth.org/environmental-education/> (Ziyaret Tarihi: 20 Ocak 2025)

- İlkörücü Göçmençelebi, Ş., ve Özkan, M. (2010). İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersinde Öğrendikleri Biyoloji Bilgilerini Günlük Yaşamla İlişkilendirme Düzeylerini Ölçmeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Journal of Uludag University Faculty of Education*, 23(1), 121-132.
- Guba, E. G. and Lincoln, Y. S. (1994). Competing Paradigms in Qualitative Research. *Handbook of Qualitative Research*, 2(105), 163-194.
- Gülay, H. (2011). Ağaç Yaş İken Eğilir: Yaşamın İlk Yıllarında Çevre Eğitiminin Önemi. *TÜBAV Bilim Dergisi*
- Gülay Ogelman, H., Güngör, H. (2015). Türkiye’deki Okul Öncesi Dönem Çevre Eğitimi Çalışmalarının İncelenmesi: 2000-2014 Yılları Arasındaki Tezlerin ve Makalelerinin İncelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 180-194
- Harris, J. (2024). Integrating Climate Education Into the Music Curriculum. <https://www.musicmark.org.uk/news/integrating-climate-education-into-the-music-curriculum/> (Ziyaret Tarihi: 14 Ocak 2025)
- Hietolahti-Ansten, M., Kalliopuska, M. (1990). Self Esteem and Empathy Among Children Actively Involved in Music. *Perceptual and Motor Skills*, 71(3p-2), 1364-1366.
- Huang, H. (2024). On Teaching About Music and the Environment. <https://sites.bu.edu/impact/previous-issues/impact-winter-2024/on-teaching-about-music-and-the-environment/> (14 Ocak 2025)
- İlyasoğlu, E. (2000). Müzik, İç Dünyamızın Zenginliğidir, *İTÜ Vakfı Yayınları*, Ankara, 31, 14.
- Kalliopuska, M. ve Ruokonen, I. (1993). A Study With Follow Up The Effects of Music Education on Holistic Empathy. *Perceptual and Motor Skills*, 76, 187-191.
- Kara, M., Emirhan T. (2020). Değerler Eğitimi Açısından Müzik Dersi Kitaplarındaki Çocuk Şarkıları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2), 153-178. DOI: 10.7822/omuefd.742422
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analizi Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Kızıroğlu, İ. (2023). Çevre Eğitimi ve Çevre Bilinci. *Tabiat ve İnsan*, 2(193), 5-17.
- Lecanuet, J. P. (1996). Prenatal Auditory Experience. In *Musical Beginnings*. Oxford: Oxford University Press. *Oxford Academic*, 2-34.
- Li, Y. (2018). Study of The Effect of Environmental Education on Environmental Awareness and Environmental Attitude Based on Environmental Protection Law of

The People's Republic of China. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 14(6), 2277-2285.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (2018). 2018 Öğretim Programları. <https://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx> (Ziyaret Tarihi: 20 Temmuz 2024)

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) (2024). 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları. <https://mufredat.meb.gov.tr/>

Modiri, İ. G. (2010). Okul Öncesinde Müzik Aracılığı ile Yabancı Dil Öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 505-516.

Öz, N. B. (2001). İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101-106.

Özbuğutu, E., Karahan, S., & Tan, Ç. (2014). Çevre Eğitimi ve Alternatif Yöntemler – Literatür Taraması / Environmental Education and Its Alternative Methods – A Literature Review. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 393-408.

Rauscher, F. (1998). Key Components of the Mozart Effect. *Perceptual and Motor Skills*.

Rüstemoğlu, H. (2023). BRIC Ülkeleri ve Türkiye’de 1992-2018 Dönemi İçin Ekolojik Ayak İzi Dinamikleri: Ekolojik Denge ve Ayrıştırma Faktörü Analizleri. *Akdeniz İİBF Dergisi*, 23(1), 137-151.

Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç., Nas, E. (2021). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-256.

Sandelowski, M. (1986). The Problem of Rigor in Qualitative Research. *Advances in Nursing Science*, 8(3), 27–37.

Seale, C. (1999). Quality in Qualitative Research. *Qualitative Inquiry*, 5(4), 465-478.

Sendrey, R. (2020). The Benefits of Environmental Education. <https://www.neefusa.org/what-we-do/k-12-education/benefits-environmental-education> (Ziyaret Tarihi: 20 Ocak 2025)

Stock, P. (2024). How to Teach Climate Change so 15-year-olds can Act. <https://www.theguardian.com/environment/2024/dec/24/how-to-teach-climate-change-so-15-year-olds-can-act> (Ziyaret Tarihi: 20 Ocak 2025)

Sungurtekin, Ş. (2001). “Uygulamalı Çevre Eğitimi Projesi” Kapsamında Ana ve İlköğretim Okullarında Müzik Yoluyla Çevre Eğitimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1), 167-178.

Tandoğdu Kılıç, S. (2023). Etkili Bir Öğrenme Aracı Olarak Müziğin Kullanımı. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 1502-1516.

- Tanrıverdi, A. (1997). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyola'nın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri, *Mavi Nota Dergisi*, 25, 7-9.
- Turanalp, M. F. (2019). Şarkılarla Dinî ve Ahlakî Değer Aktarımı: Barış Manço Örneği. *Bilimname*, 37, 685-724.
- Tutkun, U. (2023). Gelişim Dönemlerinde Müziğin Çocuklar Üzerindeki Etkileri, *Okul Yönetimi*, 3(1), 23-31.
- Uzunoğlu, S. (1996). Çevre Eğitiminin Amaçları, Uğraşı Alanları ve Sorunları. *Ekoloji Dergisi*, 21, 7-12.
- Yangın, S., ve Yangın, M. S. S. B. N. (2016). Fen Bilimleri Dersinde Çocuk Şarkıları ile Desteklenmiş Öğretimin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Başarısına Etkisi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8, 44-57.
- Yavuzer, H. (1999). *Çocuk Psikolojisi*. Ankara: Remzi Kitabevi
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri (sozluk.gov.tr)

EKLER

Ek-A

İlkokul Birinci Sınıf Kademesinde İncelenen Şarkılar

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu **şafaklarda** yüzen
al sancak;

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en
son ocak.

O benim milletimin **yıldızıdır**,
parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir
ancak.

Çatma, kurban olayım, cehreni ey nazlı
hilal!

Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet,
bu celal?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra
helal.

Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin
istiklal.

BAY MİKROP

Bay Mikrop, Bay Mikrop,

Beni hasta edemezsin.

Yemeğimi böyle yiyorum,

Sütümü de böyle içiyorum,

Meyveleri, sebzeleri bol yiyorum.

Ellerimi böyle yıkarım,

Saçımı da böyle tararım.

Dişlerimi fırçalarım,

Erken yatarım.

Bay Mikrop, Bay Mikrop,

Beni hasta edemezsin.

HAYVANLAR

Damda **leylek** tak tak tak,

Suda ördek vak vak vak,

Kurbağalar derede, virak virak virak.

Evde **kedi** mir mir nav,

Yolda **köpek** hav hav hav.

Sevimlidir **hayvanlar**, sevimli onlar.

ŞAP ŞAP ŞAP

Ellerini vur vur şap şap şap

Şap şap şap

Ayağını vur vur rap rap rap

Rap rap rap

İkisini birden vur vur vur

Vur vur vur

İkisini birden Vur vur vur

Vur vur vur

TREN GELİR HOŞ GELİR

Tren gelir hoş gelir

Ley ley limi limi ley

Odaları boş gelir

Mini mini güzel gel bize

Duydum yar bize gelmiş

Ley ley limi limi ley

Sefa gelir hoş gelir

Mini mini güzel gel bize

ÇATLAK PATLAK

Çatlak patlak

Yusyuvarlak

Kremalı börek

Sütlü çörek

Çek dostum çek

Amanın dostum

Elini benden çek

UÇ UÇ BÖCEĞİM

Uç uç **böceğim** yarın düğün olacak

Annem sana terlik pabuç alacak alacak

Uç uç **böceğim** yarın düğün olacak

Annem sana terlik pabuç alacak alacak

VÜCUDUMUZ

İki elim iki kolum bacaklarım var,

Her insanda bir burun bir de ağız var
(hey),

Her insanda bir burun bir de ağız var.

Sen hiç gördün mü?

Üç kulaklı bir adam.

Sen hiç gördün mü?

Üç kulaklı bir adam.

(Ha ha ha ha ha.)

Olur mu hiç üç kulak?

Dön de aynaya bak (hey).

Olur mu hiç üç kulak?

Dön de aynaya bak.

AĞUSTOS BÖCEĞİ

Dedim ona varınca

Aç kapıyı **karınca**

Dedi bana çalma saz

Boş durma çalış biraz

DEĞİRMEN ÜSTÜ ÇİÇEK

Değirmen üstü **çiçek**,

Oy kızlar naz eyleme,

Orak getirin biçek,

Ölürem kızlar naz eyleme.

DANDİNİ DANDİNİ DASTANA

Dandini dandini dastana

Danalar girmiş **bostana**

Kov **bostancı danayı**.

Yemesin **lahanayı**

Huuu huuu huuu

Okula başladık heya,

Okula başladık.

Okula başladık heya,

Okula başladık.

OKULA BAŞLADIK

Okula başladık heya.

Okula başladık.

Okula başladık heya,

Okula başladık.

Sevgili öğretmenim günaydın size.

Sevgili kardeşlerim günaydın size.

Okula başladık heya,

Okula başladık.

Sevgili öğretmenim günaydın size.

Sevgili kardeşlerim günaydın size.

Okula başladık heya,

Okula başladık.

Oyunu sevdiren heya müziği sevdiren.

Resimi sevdiren heya yazıyı sevdiren.

Derslerimiz çok güzel çalışmak güzel,

Derslerimiz pek güzel çalışmak güzel.

Okulu sevdiren heya yaşamı sevdiren.

Derslerimiz çok güzel çalışmak güzel.

Derslerimiz pek güzel çalışmak güzel.

Okulu sevdiren heya yaşamı sevdiren.

BİNDİM ELMA DALINA

Bindim **elma** dalına

Gittim Halep yoluna

On **deve** gördüm

Birisine bindim

Ablama gittim

Ablam pilav pişirmiş içine de **sıçan**
düşürmüş

Vallahi yemem billahi yemem

DAVUL DEMİŞ Kİ

Davul demiş ki

Gezmeye gidelim, gezmeye gidelim.

Keman demiş ki

Ben de gideceğim, ben de gideceğim.

Zurna da demiş ki

Beni de götürün, beni de götürün.

Tef de demiş ki

Hep birlikte birlikte, hep birlikte
birlikte,

ÇALGILAR

Keman şöyle mi çalınır?

Gy gidi gly gly, gly gidi gly.

Yay böyle mi çekilir?

Gly gidi gly gly gly.

Gitar söyle mi çalınır?

Dim dimi dim dim, dim dim dim.

Parmak böyle mi basılır?

Dim dimi dim dim dim.

Flüt şöyle mi çalınır?

Düt dürü düt düt, düt dürü düt.

Delik böyle mi kapanır?

Düt dürü düt düt düt.

Davul şöyle mi çalınır?

Güm бүдү гүм гүм, гүм бүдү гүм.

Tokmak böyle mi vurulur?

Güm бүдү гүм гүм гүм.

Türkü şöyle mi söylenir?

Lay la la lay lay. lay la la lay.

Oyun böyle mi oynanır?

Hoptiri şıkıdım hop.

EY YÜCE ATAM!

Pınardan hep akan sensin,

Çiçek çiçek kokan sensin.

Bayrağımdan bakan sensin,

Sevgi sana ey yüce Atam!

10 Kasımlar geldiğinde,

Hüzün vardır benliğimde,

Tüm ulusumun yüreğinde,

Çarpıyorsun ey yüce Atam!

ÖĞRETMENİM

Öğretmenim,

Canım benim, canım benim,

Seni ben pek çok,

Pek çok severim.

Sen bir ana,

Sen bir baba,

Her şey oldun,

Artık bana.

Okut, öğret ve nihayet,

Yurda yararlı bir insan et.

AĞACI KISKANIRIM

Ağacı kıskanırım,

Yemiş yüklü **dalı** var.

Bahar olsun, **güz** olsun,

Ne güzel masalı var.

İmrenirim **arıya**,

Petek petek bal var.

Konuğu **çiçeklerin**.

Pembesi var alı var.

Ağacı kıskanırım,

Yemiş yüklü **dalı** var.

Bahar olsun, **güz** olsun,

Ne güzel masalı var.

23 NİSAN KUTLU OLSUN

23 Nisan kutlu olsun.

Sevinin küçükler, övünün büyükler

23 Nisan kutlu olsun.

23 Nisan kutlu olsun.

Sevinin küçükler, övünün büyükler

23 Nisan kutlu olsun.

Çok büyük bayram bu bayram,

Herkese kutlu olsun.

Çok büyük bayram bu bayram,

Herkese mutlu olsun.

ATATÜRKÜ SEVERİM

Atatürk'ü severim, Atatürk'ü severim.

Sevgi dolu yüreğim, Atatürk'ü severim.

Atatürk'ü severiz, Atatürk'ü severiz.

Annem, babam, hepimiz,

Atatürk'ü severiz.

İlkokul İkinci Sınıf Kademesinde Yer

Alan Şarkılar

KELEBEK

Çiçekte duran **kelebek**,

Her gün buraya gelecek.

Çiçekleri çok sevecek,

Uç uç **kelebek** uç uç.

YAŞASIN OKULUMUZ

Daha dün annemizin

Kollarında yaşarken,

Çiçekli bahçemizin

Yollarında koşarken.

Şimdi okullu olduk,

Sınıfları doldurduk,

Sevinçliyiz hepimiz,

Yaşasın okulumuz.

DOĞADAKİ SESLER

Ben **rüzgârım**, bazen yüksek sesle
eserim.

Ben **şimşegim**, bazen yüksek sesim var
benim.

Ben **yağmurum**, bazen sessiz sessiz
yağarım.

Ben bir **karım gökte**, yerde sessizce
varım.

Ben **köpeğim**, bazen yüksek sesle
havlarım.

Ben **aslanım**, bazen yüksek sesle
kükreirim.

Ben **kediyim**, bazen sessiz miyav
derim.

Ben bir **kuşum**, bazen sessiz sessiz
öterim.

KARDAN ADAM

Haydi gelin çocuklar,

Kardan adam yapalım.

Burnuna **havuç**, gözüne **kömür**,

Başına şapka takalım.

Bir de atkı bulalım.

Boynuna şöyle saralım.

Burnuna **havuç**, gözüne **kömür**,

Başına şapka takalım.

İşte bu **kardan** adam.

Ne de güzel bakıyor.

Burnuna **havuç**, gözüne **kömür**,

Başına şapka takıyor.

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Uzun ince bir yoldayım,

Gidiyorum **gündüz gece**,

Bilmiyorum ne hâldeyim,

Gidiyorum **gündüz gece**.

Dünyaya geldiğim anda,

Yürüdüm aynı zamanda,

İki kapılı bir handa,

Gidiyorum **gündüz gece**.

ESKİ DOSTLAR

Unutulmuş, birer birer,

Eski dostlar, eski dostlar,

Ne bir selam ne bir haber,

Eski dostlar, eski dostlar...

Hayal meyal düşler gibi,

Uçup giden **kuşlar** gibi,

Yosun tutan **taşlar** gibi.

Eski dostlar, eski dostlar...

Unutulmuş isimlerde,

Bilinmez ki nasıl, nerede,

Şimdi yalnız resimlerde,

Eski dostlar, eski dostlar...

CEDDİN DEDEN

Ceddin deden, neslin baban,

Hep kahraman Türk milleti.

Orduların, pek çok zaman,

Vermiştiler **dünyaya** şan.

Türk milleti, Türk milleti,

Aşk ile sev milliyeti,

Kahret vatan düşmanını,

Çeksin o melun zilleti.

ILGAZ

Ilgaz Anadolu'nun,

Sen yüce bir **dağsın**.

Baharda yeryüzünde,

O cennetin **bağışın**.

Yalçın **kayalıkların**,

Göklere yükseliyor.

Senin **dumanlı** başın.

Bulutları deliyor.

Yükseklerden akıyor,

Ne güzel berrak **sular**.

Eteklerinde **otlar**,

Sürülerle kuzular.

ARKADAŞIM EŞEK

Kaç yıl oldu saymadım köyden göçeli.,

Mevsimler geldi geçti görüşmeyeli.

Hiç haber göndermedin o günden beri.

Yoksa bana küstün mü unuttun mu
beni?

Dün yine seni andım gözlerim doldu,

O tatlı günlerimiz bir anı oldu.

Ayrılık geldi başa, katlanmak gerek,

Seni çok çok özledim arkadaşım **eşşek**.

Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım
eşşek.

Yaban tayları çayırda tepişiyor mu?

Çilli **horoz kedilerle** dövüşüyor mu?

Sarı kız minik **buzağıyı** sütten kesti
mi?

Kuzularla oğlaklar sevişiyor mu?

Uzun kulaklarını son bir kez salla,

Tüm eski dostlarımdan bir haber yolla.

Ayrılık geldi basa katlanmak gerek,

Seni çok çok özledim arkadaşım **eşşek**

Arkadaşım eş arkadaşım şek arkadaşım
eşşek

DANDİNİ DANDİNİ DASTANA

Dandini dandini **danalı** bebek,

Mini mini elleri kınalı bebek,

Annesi, babası çok sever,

Uyur, büyür nazlı bebek.

Fee eee eee eee

Hu hu hu hu

Dandini dandini dastana,

Danalar girmiş **bostana**,

Kov **bostancı** **danayı**

Yemesin **lahanayı**.

Eee eee eee eee

Hu hu hu hu

KIZILAY

Depremlerde, yangınlarda,

Hem savaşta hem barışta,

Sen koşarsın yardıma,

Güç verirsin yurduma.

Sonsuza dek, güçlenerek,

Her acıyı, sar Kızılay.

Kan vermekle yardım etmek,

Çok büyük bir mutluluktur.

Çözdüğün güçlükleri,

Bilmeyen kimse yoktur.

Sonsuza dek, güçlenerek,

Her acıyı, sar Kızılay.

YERLİ MALI

Yerli malı kullanmalı,

Herkes tutumlu olmalı,

Ülkemize katkı için,

Gece gündüz çalışmalı.

Lay la lay lay lay lay lay lay. lay la lay
lay lay lay lay lay.

Lay la lay lay lay lay lay lay, lay la lay
lay lay lay.

Elmayı al Amasya'dan,

Kayısı ye Malatya'dan,

Ülkemin her yanı güzel,

Ayrılmayız bu vatandan.

Lay la lay lay lay lay lay lay. lay la lay
lay lay lay lay lay.

Lay la lay lay lay lay lay lay. lay la lay
lay lay lau.

Çankırı'nın **kaya tuzu**,

Anamur'un güzel muzı,

Çok severiz ülkemizi,

Değişmeyiz yurdumuzu.

Lay la lay lay lay lay lay lay la lay
lay lay lay lay lay

Lay la lay lay lay lay lay lay. lay la lay
lay lay lay.

SEN VARSIN HEP ÖĞRETMENİM

Aşımda, ekmeğimde,

İşimde, mesleğimde,

Dilimde, kalemimde,

Sen varsın, hep öğretmenim.

Pırıl pırıl bir kalp desem,

Bilgi, hüner, sanat desem,

Can desem, canım desem,

Her yerde sen öğretmenim.

YURDUMDA

Tohumlar fidana,

Fidanlar ağaca,

Ağaçlar ormana,

Dönmeli yurdumda.

Yuvadır kuşlara,

Örtüdür **toprağa,**

Can verir **doğaya,**

Ormanlar yurdumda.

Bir tek **dal** kırmadan,

Ormansız kalmadan,
Her insan, bir **fidan**,
Dikmeli yurdumda.

Yuvadır kuşlara,
Örtüdür **toprağa**,
Can verir **doğaya**,
Ormanlar yurdumda

ATATÜRK

Düşmanın korktuğu,
Orduyu kurdu.
Bu vatan bizimdir,
Koruyun dedi.
Güçlüyüz dedi,
Düşmanı yendi.
Bu güzel yurdu, o,
Bizlere verdi.

İZMİR’İN DAĞLARINDA

İzmir’in **dağlarında çiçekler** açar,
Altın **güneş** orda sirmalar saçar,
Bozulmuş düşmanlar hep **yel** gibi kaçır,
Yaşa, Mustafa Kemal Pasa, yaşa,
Adın yazılacak mücevher **taşa**.
İzmir’in **dağlarında** oturdum, kaldım,
Şehit olanlar deftere yazdım,

Öksüz yavrular bağrıma bastım,
Kader böyle imiş ey garip ana,
Kanım feda olsun, güzel vatana.

SARI ZEYBEK

Sarı zeybek aman şu **dağlara** yaslanır
aman

Yağmur yağar silahları efem ıslanır

Bir gün olur aman deli gönül uslanır
aman

Eyvah olsun telli de doru efem şanına

Eğil bir bak mor cepkenin efem kanına

Karşı **dağı** aman **duman duman**
bürüdü aman

Üç yüz atlı beş yüz yaya efem yürüdü

Sarı zeybek aman şu cihanda bir idi
aman

Eyvah olsun telli de doru efem şanına

Eğil bir bak mor cepkenin efem kanına

CUMHURİYET MARŞI

Cumhuriyet, cumhuriyet, en güzel şey
hürriyet,

Nice zahmet, nice emek verdi sana bu
millet!

Gazimin sen en büyük bir yadigârsın
bana,

Nice zahmet, nice emek verdi sana bu
millet!

Dalgalansın her tarafta şanlı Türkün
bayrağı,

Korumaktır ve yüceltmek azmimiz bu
toprağı

Bu vatan hiç sensiz olmaz, ey güzel
cumhuriyet,

Milletim öyle demiştir: Ya ölüm ya
hürriyet!

BİRSİN ALLAH'IM

Yeri yaratan, **göğü** yaratan,

Nice nimetlerle bizi donatan.

Birsin Allah'ım birsin Allah'ım,

Sen en yüce, sen en yüce, teksin
Allah'ım.

Hız. Âdem bizim babamız, Hız. Havva
bizim anamız.

Kiblemiz Kâbe sana döneriz

En yüce sensin secde ederiz.

Bizim sözümüz Lâ ilâhe illallah

Budur özümüz Lâ ilâhe illallah

TEMİZLİK

Rüzgâr yaprakları uçurdu vuuuu,

Sokaklar hep kirlendi.

Birisi çöpünü yere fırlattı aaaaa,

Sokaklar hep kirlendi.

Haydi, şimdi birlikte,

Etrafı süpürelim.

Çöpümüzü çöp kutusuna atalım,

Dünyayı temiz tutalım.

İlkokul Üçüncü Sınıf Kademesinde
Yer Alan Şarkılar

KÜMESTEKİ DOSTLARIMIZ

Horozumuz al ibik,

Şöyle bakar dik dik dik.

Nasıl kümeste **sürü**,

Sonra öter ü ürü ü.

Tavuğumuz yem arar,

Gider, **horoza** sorar,

Gaga vurur tak tak tak,

Sonra öter git gidak.

Ördeğimiz pek şirin,

Ona biraz yem verin,

Koşturur sallanarak,

Sonra öter vak vak vak.

Kazımız hep gezinir

Herkesle dost geçinir

Şakaya gelmez yalnız,

Sonra kızar tis tis tis.

Tüy kabartır **hindimiz**,

Ona sokulmayın siz,

Bakarken **soğuk soğuk**,

Sonra öter culk culk culk.

Tavşanımız yaprak yer,

Çenesi durmaz isler,

Yorulunca olur top,
Sonra zıplar hop hop hop.

MİNİK SERÇE İLE SEVİMLİ TIRTIL

Minik **serçecik**, henüz uçmayı
bilmiyormuş,
Acıkınca ne yapsın, **kanat** çırparak
koşmuş.
Karşısına ilk çıkan sevimli **tırtıl** olmuş
Yiyecekken tam onu **tırtıl** birden
konuşmuş,
Canım **serçe**, **kuzum serçe** yeme beni
ne olur!
Üç haftacık bekler isen adım **kelebek**
olur.
Öğretirim uçmayı, yiyecekler bulmayı
Yükseliriz göklere, dost oluruz böylece,
Şaşırmış minik **serçe**, bir **tırtıl** nasıl
uçar,
Beklemeli, görmeli bu fırsat nasıl kaçar.
Tırtıl başlamış hemen **kozasını** örmeye,
Gece gündüz dememiş, üç hafta hemen
geçmiş
Gece dönerken **güne koza** yırtılıvermiş,
Rengârenk **kanatlarla** o artık
kelebekmiş.
Minik **serçecik** artık uçmaktan
korkmuyormuş,
Kelebekle birlikte en yüksek **dala**
konmuş.
Cıvıl cıvıl sesiyle süzülürken **göklere**,
En güzel şarkılar söylemiş **kelebeğe**.

CUMHURİYET

Atatürk kurdu bu cumhuriyeti,
Verdi bize en güzel hürriyeti.
Yüz yıllar geçse emanet bize,
Kalpten bağlıyız biz cumhuriyete.
Nice şehit verdik biz bu uğurda,
Egemen ulusum, egemen yurda,
Her yıl ekimde bayram var bize,
Kalpten bağlıyız biz cumhuriyete.

BULUT OLSAM

Havada bir top **bulut** olsam
Ne güzel parasız dolaşırdım.
Sinop'a doğru gezinirdim,
Oradan Hatay'a süzülürdüm.
Ne şirin bir yurt, bu güzel yurt;
Denizi, güneşi, havasıyla.

KIŞ BABA

A-a-a bak geldi **kış** baba,
Sırtında kalın abası,
Elinde kalın sopası,
A-a-a bak geldi **kış** baba.
İ-i-i **kış dondurdu** bizi,
Bu **soğuğa** dayanılmaz,
Kış babaya inanılmaz,
İ-i-i **kış dondurdu** bizi.
O-o-o bak sırtımda palto,
Korkumuz yok **kardan kıştan**,

Ne **soğuktan** ne **rüzgârdan**,
O-o-o bak sırtında palto.

MUTLULUĞU YAKALA

Aç bir **kedi** görünce bir kapla **süt** ver,
Sıcak havalarda köpeğe su ver,
İki **elman** varsa paylaş arkadaşınla,
Mutlaka bir **fidan** dik, mutluluğu yakala.

ÜÇ ELMA

Dalda duran üç **elma**, **dalda** duran üç **elma**
Sen de güzel, sen de güzel, sen de güzel koparma,
Sen de güzel, sen de güzel, sen de güzel koparma.

Al **elmanın** birisi, al **elmanın** birisi
Böyle güzel, böyle güzel, böyle güzel olur mu?
Böyle güzel, böyle güzel, böyle güzel olur mu?
Daldan düşen al **elma**, **daldan** düşen al **elma**
Söyle güzel, söyle güzel, söyle güzel kalır mı?
Söyle güzel, söyle güzel, söyle güzel kalır mı?

ÇALGILAR

Keman söyle mi çalınır, gıy gı dı gıy
gıy gıy gı dı gıy,

Yayı böyle mi çekilir gıy gı dı gıy gıy
gıy

Gitar söyle mi çalınır, dım dı mı dım
dım dım dı mı dım

Parmak böyle mi basılır dım dı mı dım
dım dım

Flüt söyle mi çalınır, düt dü rü düt düt
düt dü rü düt,

Delik böyle mi kapanır düt dü rü düt düt
düt

Davul söyle mi çalınır, güm bü dü güm
güm güm bü dü güm,

Tokmak böyle mi vurulur güm bü dü
güm güm güm?

Türkü söyle mi söylenir, lay la la lay lay
lay la la lay,

Oyun böyle mi oynanır hop ti ri şıkıdım
hop?

HALAY

Gel yanıma gir koluma, gel yanıma gir
koluma,

Gel yanıma gir koluma, gel yanıma hey
hey!

Ver elini, al mendili, çek halayı hey!

Dön bir sağa bir de sola, dön bir sağa
bir de sola,

Dön bir sağa bir de sola, dön bir sağa
hey hey!

Ver elini, al mendili, çek halayı hey!

Koy beline sağ elini, koy beline sol
elini,

Koy beline sağ elini, koy beline hey
hey!

Ver elini, al mendili, çek halayı hey!

ŞARKI SÖYLERİM

Gökkuşağını izlerim,

Yağmuru hissederim,

Kuş sesleri dinlerim,

Şarkı söylerim.

Zıp zıp zıplar dizlerim,

Tutup çeker ellerim,

Güçlü kalır bedenim,

Şarkı söylerim.

CİLVELOY

İndim **dere ırmağa** hoy nanayda
cilveloy nanayda

Zeytin dalı kırmağa hoy nanayda
cilveloy nanayda

Geldim seni almaya hoy nanayda
cilveloy nanayda

Başladın ağlamaya hoy nanayda
cilveloy nanayda

Nayda nayda nidayda hoy nanayda
cilveloy nanayda

ATABARI

Bahçası var, **bağı** var,

Ayvası var, **narı** var.

Atamızdan yadigâr,

Bizde Atabarı var.

Uzun uzun **kamışlar**,

Ucunu budamışlar.

Benim ela gözlümü,

Gurbete yollamışlar.

Buray baba evidur,

Tahtaları kevidur.

Çalın, vurun, oynayın,

Burası düğün yeridur.

DELİLO

Dam başında hezen var delilo delilo
destane

Hezende bir gezen var delilo delilo
destane

Hezen seni kırarım delilo delilo destane

Gezdiğimi sezen var delilo delilo
destane

KATİP

Üsküdar'a gider iken aldı da bir
yağmur,

Kâtibimin setresi uzun, eteği **çamur**.

Kâtip uykudan uyanmış, gözleri
mahmur.

Kâtip benim, ben kâtibin el ne karışır.

Kâtibime kolalı da gömlek ne güzel
yaraşır.

CANIM ATATÜRK

Yurdumuzu düşmanlardan sen
kurtardın,

Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

Karanlıktan aydınlığa sen çıkardın,

Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

Yirmi Üç Nisan'ı bize armağan ettin,
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.
Kutlu olsun çocuklar bayramımız,
Atatürk, Atatürk, canım Atatürk.

ORMAN OLUR

Bir **tohum** ek ve bekle,
Yeşerecek sevgiyle.
Sabredersen **orman** olur,
Beklemekten vazgeçme.

BİRİCİK ÖĞRETMENİM

Daha yaşım dolmadan,
Okula başlamadan,
Tanıtmışlardı seni,
Biricik öğretmenim.
Yazmayı sen öğrettin,
Yaşımı sen bellettin,
Hesabi sen kavrattın,
Biricik öğretmenim.
Güzel şarkı söylüyor,
Resimler yapıyorum.
Hepsi senin eserin,
Biricik öğretmenim.

İlkokul Dördüncü Sınıf Kademesinde Yer Alan Şarkılar

SESLERİ TANISAM

Bir piyanom olsa benim doya doya
çalsam,
Tini tini tin tini tini tin sesleri tanısam.
Bir iki üç bir iki üç saya saya çalsam,
Süresi uzun süresi kısa sesleri tanısam.
Bir yukarı bir aşağı, ine çıka çalsam,
Fa sol fa sol la la sol la sol fa sesleri
tanısam.

ÇOCUĞUN DÜŞLERİ

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay
lay lay lay lay.

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok
büyüsem,

Martılarla birlikte açılısam **denizlere**,

Bembeyaz şapkasıyla bir kaptan olsam.

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay
lay lay lay lay.

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok
büyüsem,

Trenimle raylarda sevgi özlem taşıyan,

Cuf çuf çuf ah bir makinist olsam.

Lalalay lay lay lalalay lay lay lalalay lay
lay lay lay lay.

Büyüsem, büyüsem, büyüsem, çok
büyüsem,

Rüzgârlarla yarışan, **bulutlarda**
dolasan,

Okyanusları aşan bir pilot olsam.

KOALA VE TAVSAN

Yağmur yağar her **bahar**,

Tip tip tip tip tip tip

Tip tip tip tip tip tip ses yapar.

Koala ağaca çıkar,

Korur onu **yapraklar**.

Tavşanlar kaçışıyor,

Zıp zıp zıp zıp zıp zıp

Zıp zıp zıp zıp zıp zıp zıplıyorlar.

Ellerinde **havuçlar**,

Kırt kırt kırt kırt kırt kırt

Kırt kırt kırt kırt kırt kırt yiyorlar.

29 EKİM

Cumhuriyet Bayramı

Geldi bize ne mutlu!

Bayraklarla donattık,

Güzel okulumuzu.

Sokaklarda, evlerde

Al bayrak dalgalanır.

Onun o al rengini

Bütün bir **dünya** tanır.

Yirmi Dokuz Ekim'i

Karşılarınız neşeyle.

Çünkü bugün de erdik,

Büyük cumhuriyete.

ATATÜRK'Ü SEVERİM

Atatürk'ü severim.

Sevgi dolu yüreğim,

Atatürk'ü severim.

Atatürk'ü severiz.

Annem, babam, hepimiz

Atatürk'ü severiz.

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

Sevgili öğretmenim, ismimle seslen bana.

Her zaman fırsat verdin kendimi anlatmama.

Sabah erken başladık hayat tanımaya.

Koştuk, seninle koştuk tertemiz yarınlara.

Aklıma **bahar** geldi sen sınıfa girince.

Çiçekler yine açtı biz okulu sevince.

Şefkatinle çalıştık sevgili öğretmenim.

Gözlerin hep parladı bilgiyi öğretince.

OYALI MENDİL

Elmalar düştü yerlere, bir iki bir iki üç topladım,

Oyalı mendilini sandığımda sakladım.

Hasretinle geçti günler, bir iki bir iki üç saymadım,

Oyalı mendilini **gece gündüz** kokladım.

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Dallarda çiçek çiçek, tarlada başak başak,

Ocakta **alev alev**, biz sevgi **çiçekleri**.

Halay başı çek çek, bizim halayı
Tutuşan bu eller sarsın **dünyayı**

Suların mavisinde, **yaprağın** yeşilinde,
Barışın **güneşinde** biz sevgi **çiçekleri**.
Halay başı çek çek, bizim halayı
Tutuşan bu eller sarsın **dünyayı**.

CIRCIR BÖCEĞİ VE KARINCA

Circir böceği aldı saz, tembel tembel
bütün **yaz**,

Derken **kış** gelip çatınca, **circir** düşündü
biraz.

Baktı ki yok hiç yiyecek ne bir **sinek** ne
bir **böcek**,

Kalktı, **karıncaya** gitti, yandı yakındı
ah etti.

Üç-beş **buğday** ver bana, **yaz** gelsin
öderim sana,

Yemin billah ederim, gelecek **yaza**
öderim,

Yemin billah ederim de geciktirmem
öderim.

İşin kötüsü **karınca** alışmamıştı borca

Bu yalvarış karşısında bakalım, ne dedi
circira

Ne yaptın sen bütün **yaz**, tembel tembel
çaldın saz,

Yazı sazla geçirdiysen şimdi de oyna
sen biraz,

Şimdi de oyna sen biraz, şimdi de oyna
sen biraz.

Bu sözü duyunca **circir** tüm gerçeği
anladı.

Utandı ağladı ama ne yazık ki ömrü
kalmadı.

23 NİSAN ŞARKISI

El ele verelim, tral lal lal la la

Güneşe erelim, tral lal lal la la

Şarkılar söyleyelim haydi çocuklar

Yıldızlar uyansın gülüşümüzden

Çiçekler boyansın sevincimizden

Rengârenk bayram olsun 23 Nisan.

El ele verince, tral lal lal la la

Güneşe erince, tral lal lal la la

Şarkılar söyleyince işte çocuklar

Yıldızlar uyandı gülüşümüzden

Çiçekler boyandılar sevincimizden

Rengârenk bayram oldu 23 Nisan.

NASRETTİN HOCA

Bal kabağı gibidir büyük şapkası

Göle maya çalarken düştü sopası.

Anladı ki sonra tutmaz **göl** maya,

Ah Nasrettin Hoca vah Nasrettin Hoca.

Bir **eşeği** vardı ona ters bindi,

Bunu gören herkes güldü de geçti.

Hocanın aklında vardı bir dersi,

Ah Nasrettin Hoca vah Nasrettin Hoca.

İŞ BİRLİĞİ VE SABIR

İş birliği sevgidir

Büyür hep paylaşarak.

Sabır başarı getirir,

İstersen **doğaya** bak.

Petekte arılar,

Azimle **bal** yapar.

Çiçek çiçek dolaşırken

Birlikte çalışmakta fayda var.

Yuvada yavru **kuşlar,**

Uçmaya çalışırlar.

Pekiştirir tekrarlar,

Sabırla denemekte fayda var.

GEZ DOLAŞ ÖĞREN

Dünya atlasını

Kültür mirasını,

Taşını toprağını,

Gez dolaş öğren.

Medeniyetler kuruldu,

Tarihler yazıldı

Uygarlıklar oluştu,

Gez dolaş öğren

Gür **ormanlarını**

Akarsularını

Deniz kenarını

Gez dolaş öğren

Gelenek göreneği, insanın emeğini,

Hem vatanını

Hem **dünyayı** öğren.

HATIRLA VE NEŞELEN

Arkadaşın üzgünse konuş onunla,

Üzüldüğü şeyi anlatsın sana,

Dostluk güzeldir, büyür kol kola,

Hatırlayıp neşelen günün sonunda.

Üzgün arkadaşına bir şarkı söyle,

En güzel dostlukları paylaş müzikle,

Şarkını söyle, onu da dinle,

Hatırlayıp neşelen gün bitiminde.

İLKBAHAR

İlkbahar, ilkbahar geldi,

Kış sona, **kış** sona erdi.

Her taraf **çiçeklendi,**

Kuşlar yuvaya döndü,

Doğadaki her şey canlanıverdi.

İlkbahar, ilkbahar geldi,

Kış sona, **kış** sona erdi.

GÜLSÜN YÜZLER

Derin bir nefes al,

Derin bir nefes ver.

Esnet vücudunu

Ve gülsün yüzler.

Bizi güçlü yapar,

Sağlıklı besinler.

Erken uyu, erken kalk

Ve gülsün yüzler.

HAYVANLARI SEVELİM

Dün küçük bir **kuş ağaca** kondu,

Ne güzel ne güzel ötüyordu.
Gittim, evden yem getirdim,
Yemini yiyince uçtu, gitti.
Küçük **kuş**, küçük **kuş** yine gel,
Yine gel, gel minik **kuş**, yine gel.
Dün minik bir **kedi** kapıya geldi,
Ne acı ne acı miyavlıyordu.
Gittim, evden **süt** getirdim,
Sütünü içince kaçtı, gitti.
Minik **kedi**, minik **kedi** yine gel,
Yine gel, gel minik **kedi**, yine gel.
Dün küçük bir **köpek** yanıma geldi,
Ne güzel ne güzel havlıyordu.
Gittim, bir kemik getirdim,
Kemiği yiyince kaçtı, gitti.
Küçük **köpek**, küçük **köpek** yine gel,
Yine gel, gel küçük **köpek**, yine gel.
Hayvanları çok sevelim,
Onlar incitmeyelim,
Onlar bizim dostlarımız
sakın incitmeyelim.

Ortaokul Beşinci Sınıf Kademesinde Yer Alan Şarkılar

BENİM BAHÇEM

Benim **bahçemde** bir **muz ağacı** var
Vay nanay mutluluktan uçasım var
Benim **bahçemde** bir **nar ağacı** var
Vay nanay mutluluktan uçasım var

Benim **bahçemde** bir **gül ağacı** var
Vay nanay mutluluktan uçasım var

KARDEŞLİK

Gel dost olalım sevgi ile hep birlikte
hep birlikte

Dostluk ve kardeşlikle kardeşlikle

Bak ne güzeldir tüm **dünyada**
arkadaşlık arkadaşlık

Barış ile yaşamak hep kardeşçe

KARA BASMA İZ OLUR

Kara basma iz olur, **kara** basma iz olur

Güzellerde naz olur, güzellerde naz olur

Gündüz gelme **gece** gel, **gündüz** gelme
gece gel

Eller duyar söz olur, eller duyar söz olur

Hop ninnayı ninnayı, gel oynay oynay

Kara basma kayarsın, **kara** basma
kayarsın

Sen benimle ayarsın, sen benimle
ayarsın

Asker olduğun zaman, asker olduğun
zaman

Günlerimi sayarsın, günlerimi sayarsın

Hop ninnayı ninnayı, gel oynay oynay

GÖKTE YILDIZ AY MİSUN?

Gökte yıldız ay misun da,

Kemençeme yay misun,

Alsam seni elime şşşt şşşt(ıslık),

Baksam çalayı misun.
Kemençeme tel misun da,
Derdimi bilir misun.
Hayde gidelim desem,
Benimle gelir misun.

NANE LİMON KABUĞU

Eski adamlar doğruyu söylemiş
Bir **çiçekle bahar** olmaz
Kişi kendini bilip sağa sola sormalı,
Can pazarı bu oyun olmaz.
Zürefanın düşkünü, beyaz giyer **kış**
günü,
Sonunda şifayı kapıp da şaşırınca,
Bana gel beni dinle iyi yaz.
Defteri kalemi al iyi yaz.
Nane, limon kabuğu, bir güzel
kaynasın aman,
Ha ha ha ha ha,
İçine, **hatmi çiçeği**, biraz **çörek otu**
katasın aman,
Ha ha ha ha ha hatta,
Biraz **tarçın**, bir tutam **zencefil** aman,
Ha ha ha ha ha,
Bin derde deva geliyor, biraz daha
sabret güzelim,
Ha ha ha ha ha hapsu.
Çok yaşa.
Sen de gör.
Rahat ve iyi yaşa.

Sen tedbirini al önünü **kış** tut bırak yine
de **yaz** gelsin.

Çoğu zaman hesap çarşıya uymaz, sonra
dizini döversin.

Zürefanın düşkünü, beyaz giyer **kış**
günü,

Sonunda şifayı kapıp da şaşırınca,

Bana gel beni dinle iyi yaz.

Defteri kalemi iyi yaz.

Nane, limon kabuğu, bir güzel
kaynasın aman,

Ha ha ha ha ha,

İçine, **hatmi çiçeği**, biraz **çörek otu**
katasın aman,

Ha ha ha ha ha hatta,

Biraz **tarçın**, bir tutam **zencefil** aman,

Ha ha ha ha ha,

Bin derde deva geliyor, biraz daha
sabret güzelim,

Ha ha ha ha ha hapsu.

Çok yaşa.

Sen de gör.

Rahat ve iyi yaşa.

Barış iğneyi kendine batırır çuvaldızı
başkasına.

Bol keseden aklı ona buna dağıtır darısı
kendi başına.

Zürefanın düşkünü, beyaz giyer **kış**
günü,

Sonunda şifayı kapıp da şaşırınca,

Bana gel beni dinle iyi yaz.

Defteri kalemi al iyi yaz.

Nane, limon kabuğu, bir güzel
kaynasın aman,
Ha ha ha ha ha,
İçine, **hatmi çiçeği**, biraz **çörek otu**
katasın aman,
Ha ha ha ha ha hatta,
Biraz **tarçın**, bir tutam **zencefil** aman,
Ha ha ha ha ha,
Bin derde deva geliyor, biraz daha
sabret güzelim,
Ha ha ha ha ha hapsu.
Çok yaşa.
Sen de gör.
Rahat ve iyi yaşa.

OYUN

Haydi turalım el ele hop hop
Hızla dönelim el ele hop hop
Gel eşinle gel çabuk çabuk koş gel
Gel sevinçle gel güle güle koş gel

GÜZEL TÜRKİYE

Ne güzel ülke Türkiye
Ne güzel ülke Türkiye
Yemyeşil **ovaları**, mis kokan yaylaları
Görkemli yüce **dağları**, masmavi
ufukları
Ne güzel ülke Türkiye
Ne güzel ülke Türkiye

HAYDİ BİLİNİZ

İki uzun kulağım bir fısıltıyı duyar
Keskin güçlü dişlerim küçük bir
kuyruğum var
Haydi haydi biliniz çok kolay bir adım
var
Bilemezseniz adımı darılırim çocuklar
Ben **havucu** çok yerim **lahanayı**
severim
Yokuşu hızla çıkar inişi güç inerim
Haydi haydi biliniz çok kolay bir adım
var
Bilemezseniz adımı darılırim çocuklar

UNUTULMUŞ BİRER BİRER ESKİ DOSTLAR

Unutulmuş birer birer
Eski dostlar eski dostlar
Ne bir selam ne bir haber
Eski dostlar eski dostlar
Hayal meyal düşler gibi
Uçup giden **kuşlar** gibi
Yosun tutan **taşlar** gibi
Eski dostlar eski dostlar
Unutulmuş isimlerde
Bilinmez ki nasıl nerde
Şimdi yalnız resimlerde
Eski dostlar eski dostlar

MAKARAM SARI BAĞLAR

Makaram sarı bağlar

Kız söyler gelin ağlar
Niye ben ölmüşmüyem
Asyem karalar bağlar
O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle
Makarada ipliğim
Asye benim **kekliğim**
Hiç aklımdan çıkmıyor
Tenhalarda gezdiğim
O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle
Sarı **gülü** derende
İnsaf senin nerende
Kabahat sende değil
Sana gönül verende
O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle
ATAM
İstiklal **güneş** gibi
Hür alımda parıldar
Nabzımda **ateş** gibi
Fatihlerden bir kan var
Atam sen rahat uyu

Yolcusuyuz biz hürriyetin
Atam sen rahat uyu
Bekçisiyiz Cumhuriyet'in
İnsanlıkla ün aldı
Tarihinde bu millet
Atamdan eser kaldı
Ülkümüz Cumhuriyet
Atam sen rahat uyu
Yolcusuyuz biz hürriyetin
Atam sen rahat uyu
Bekçisiyiz Cumhuriyet'in

SEN VARSIN HEP ÖĞRETMENİM

Aşımda ekmeğimde
İşimde mesleğimde
Dilimde kalemimde
Sen varsın hep öğretmenim
Dilimde kalemimde
Sen varsın hep öğretmenim
Pırıl pırıl bir kalp de sen
Bilgi hüner sanat desen
Can desen canım desen
Her yerde sen öğretmenim
Can desen canım desen
Her yerde sen öğretmenim
Köyümde kentlerimde
Yurdumun her yerinde
Dağlarda esen yelde
Sen varsın hep öğretmenim

Dilimde kalemimde
Sen varsın hep öğretmenim
Pırıl pırıl bir kalp de sen
Bilgi hüner sanat desen
Can desen canım desen
Her yerde sen öğretmenim
Can desen canım desen
Her yerde sen öğretmenim

HEY ONBEŞLİ ONBEŞLİ

Hey on beşli on beşli
Tokat yolları **taşlı**
On beşliler gidiyor
Kızların gözü yaşlı
Aslan yârim kız senin adın Hediye
Ben dolandım sen de dolan gel gediğe
Fistan aldım endazesini on yediye
Giderim elinizden
Kurtulam dilinizden
Yeşil baş **ördek** olsam
Su içmem **gölünüzden**
Aslan yârim kız senin adın Hediye
Ben dolandım sen de dolan gel gediğe
Fistan aldım endazesini on yediye

GENÇLİK MARŞI

Dağ başını **duman** almış
Gümüş dere durmaz akar
Güneş ufuktan şimdi doğar

Yürüyelim arkadaşlar
Sesimizi **yer gök su** dinlesin
Sert adımlarla her yer inlesin
Sesimizi **yer gök su** dinlesin
Sert adımlarla her yer inlesin inlesin
Bu **gök deniz** nerede var
Nerede bu **dağlar taşlar**
Bu **ağaçlar** güzel **kuşlar**
Yürüyelim arkadaşlar

Sesimizi **yer gök su** dinlesin
Sert adımlarla her yer inlesin
Sesimizi **yer gök su** dinlesin
Sert adımlarla her yer inlesin inlesin

BAHÇALARDA BÖRÜLCE

Bahçalarda börülce
Oynar gelin görümce
Oynasınlar bakalım
Bir araya gelince
Hişt mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar ninanan
Bahçalarda eğrelti
Oynarlar iki elti
İkisi de bir boyda
Bulunmuyor kıymeti
Hişt mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar ninanan
Bahçalarda kara taş
Oynarlar kardaş kardaş

İkisi de bir boyda
Bulunmuyor arkadaş
Hişt mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar ninanan

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Dallarda çiçek çiçek

Tarlada başak başak

Ocakta **alev alev**

Biz sevgi **çiçekleri**

Halay başı çek çek

Bizim halayı

Tutuşan bu eller

Sarsın **dünyayı**

Suların mavisinde

Yaprağın yeşilinde

Barışın **güneşinde**

Biz sevgi **çiçekleri**

Halay başı çek çek

Bizim halayı

Tutuşan bu eller

Sarsın **dünyayı**

ATATÜRK ÖLMEDİ

Atatürk ölmedi yüreğimde yaşıyor

Uygarlık savaşında bayrağı o taşıyor

Her gücü o aşıyor

Türklüğe güç veren devrimler senin

Yurduma çizdiğin aydın yol senin

Gençlik senin sen gençliğinsin

Ölmedin ölemezsin ölmedin ölemezsin

TÜRKİYE'Nİ TEMİZ TUT

Atalar diyor ki yarınlar sizin

Taşıyla toprağıyla bu vatan bizim

Öyleyse arkadaş sıra kolları

Temelden başlasın büyük onarı

Türkiye'ni temiz tut **yeşili** koru

Arş çocuklar ileri güzele doğru güzele
doğru

HA BURADAN AŞAĞI

Ha buradan aşağıda ben inemem
inemem

Küçücüksün fadimem de sözüne
güvenemem

Ay doğar çini çinide öpsem elin içini

Dün gece neredeydin de gönlümün
güvercini

Ben kemençe çalamam da dayım darılır
bana

Bir horon havası çal da kurban olayım
sana

BİNGÖL HALAYI

Bingöl dört **dağ** içinde

Deliloy deliloy destane

Dört yanı **bağ** içinde

Deliloy deliloy destane

Kim sorarsa Bingöl'ü

Deliloy deliloy destane

Sevdiğim var içinde
Deliloy deliloy destane

HAVADA BULUT YOK

Havada bulut yok bu ne **dumandır**

Mahlede ölüm yok bu ne şivandır
Şu yemen elleri ne de yamandır
Ah o yemendir **gülü** çemendir
Giden gelmiyor acep nedendir
Burası muştur yolu yokuştur
Giden gelmiyor acep ne iştir
Kışlanın önünde redif sesi var
Bakın çantasına acep nesi var
Bir çift kundurası bir de fesi var
Ah o yemendir **gülü** çemendir
Giden gelmiyor acep nedendir
Burası muştur yolu yokuştur
Giden gelmiyor acep ne iştir

MEŞELİ DAĞLAR MEŞELİ

**Meşeli dağlar meşeli meşeli dağlar
meşeli**

İçinde halı döşeli içinde halı döşeli

Kül oldum aşka düşeli **kül** oldum aşka
düşeli

A benim esmer güzeli
Yârimle kol kola gezeli
A benim esmer güzeli
Yârimle kol kola gezeli
Bursa'nın ufak tefek **taşları**

Bursa'nın ufak tefek **taşları**

Keman olmuş o yârimin kaşları

Keman olmuş o yârimin kaşları

Bir omuzdan bir omuza saçları

Bir omuzdan bir omuza saçları

A benim esmer güzeli

Yârimle kol kola gezeli

A benim esmer güzeli

Yârimle kol kola gezeli

Ortaokul Altıncı Sınıf Kademesinde Yer Alan Şarkılar

BAYRAĞIM

Bayrağım bayrağım

O al rengin solmasın

Semasını yurdumun

Başka bir renk almasın

Bayrağım parlasın

Ay yıldızın her zaman

Sen gülersen neşelenir

Hür yaşar bu vatan

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Samsun'dan **güneş** gibi doğdun sen
Atatürk

Yurdumdan düşmanı kovdun sen
Atatürk

Özgürlük barış için koştun sen Atatürk

Aydınlık yurt için coştun sen Atatürk

CUMHURİYET

Cumhuriyet hürriyet demek

Cumhuriyet özgürce yaşamak

Özgürce yaşamak

Uygarlığa çağdaşlığa durmadan
yılmadan koşmak demek

Cumhuriyet mutluluk demek

Cumhuriyet kol kola yürümek

Uygarlığa çağdaşlığa durmadan
yılmadan koşmak demek

ATATÜRK KALBİMDE

Ziyaret ettim seni ben Anıtkabir’de

Askerlerin bekliyordu bayrağının
gölgesinde

Bir daha inandım asla ölmediğine

Sen ölmedin yaşıyorsun benim
kalbimde

Parlayan bir **güneşsin** ben ülkemde

Bakışlarımı hissediyorum çocukların
gözlerinde

YÖRÜK ALİ

Şu Dalma’dan geçtin mi?

Soğuk **sular** içtin mi?

Efelerin içinde

Yörük Ali’yi seçtin mi?

Hey gidinin efesi efesi

Efelerin efesi

Şu Dalma’nın çeşmesi

Ne hoş olur içmesi

Yörük Ali’yi sorarsan

Efelerin seçmesi

Hey gidinin efesi efesi

Efelerin efesi

Cepkenimin kolları

Parıldıyor pulları

Yörük de Ali geliyor

Açıl Aydın yolları

Hey gidinin efesi efesi

Efelerin efesi

MÜZİK YAPALIM

Haydi gel seninle müzik yapalım

Do re mi fa sol’le yola çıkalım

Notalarda gezelim biz dolaşalım

Fa sol la si do’da biraz duralım

Burada seninle ritim yapalım

Şimdi hep birlikte hızla sayalım

Bu düzgün sırayı unutmayalım

Do re mi fa sol la si do

Do si la sol fa mi re do

BULUT OLSAM

Havada bir top **bulut** olsam

Ne güzel yurdumu dolaşırdım

UÇURTMA UÇTU

Uçurtma uçuyor

Kuyruğunu sallıyor

Çocuklar koşuyor

Doyasıya oynuyor
Uçurtmam uçu **havaya**
Yukarıya aşağıya sağa sola
Ben de çıksam **havaya**
Buluta güneşe ve aya
Oyunsuz ne yapar
Tüm **dünyada** çocuklar
Kardeşler birlikte
Neşe ile oynarlar
Yukarıya aşağıya sağa sola
Ben de çıksam **havaya**
Buluta güneşe ve aya
Kavgasız savaşırsın
Yaşayalım **dünyada**
Sorunlar çözülür
Sevgi ile saygıyla
Yukarıya aşağıya sağa sola
Ben de çıksam **havaya**
Buluta güneşe ve aya
TEBESSÜM
İstedim ki sokakta
Asık suratlı kalmasın
Büyükler büyüdükçe
Gülmeyi unutmasın
Bir merhaba ile selamladım insanları
Okul yolunda gördüğüm minik
karıncayı
Yaşım küçük ama içimdeki kıpırtıyı
Biraz neşe katıp size veriyorum
Hayat gülünce çok güzel

O kapkara **bulutları** dağıtıp atmalı
Herkesin yüzünde bir küçük tebessüm
olmalı

IŞIK SAÇARIZ

Vurmalı üflemeli yaylı telli çalgılar çok
çeşitli

Çalmak ve dinlemek hepsini çok
eğlenceli çok zevkli

Gitarın altı teli var

Piyanonun tuşları var

Flüte üfleyince çok güzel sesler çıkar

Şık şık şık şık şık şık

Marakas marakas şık şık şık

Güm güm güm güm güm güm

Davulum güm güm

Çalgılarla müzik yaparız

El ele verir hey güler oynarız

Sevgimizle bilgimizle neşemizle **ışık**
saçarız

Kemanın dört teli var

Davulun tokmakları var

Marakası sallayınca çok güzel sesler
çıkartır

ÇINAR

Evimizin önünde

Bir ulu **çınar**

Altında duranlara

Serinlik sunar

Bir sağa bir sola

Rüzgâr eser yatar yatar
Yüce **çınar** yaşlısın
Tarihsin belli
Dallarını açmışsın
Göklere doğru
Yıllardan aylardan
Günlerden hep iz var iz var

GÜZEL YURDUM

Yüz yılların **ışığsın**
Uygarlıklar beşiğisin
Yer yüzünün çiçeğisin
Çiçeğisin sen Türkiye
Çiçeğisin sen Türkiye
Güzel yurdum Türkiye Türkiye
Değersin her övgüye
İnce kızlar türkü yakar
Yiğitlerin halay çeker
Burcu burcu **gülün kokar**
Gülün kokar Türkiye
Gülün kokar Türkiye
Güzel yurdum Türkiye Türkiye
Değersin her övgüye

DENİZ ÜSTÜ KÖPÜRÜ

Deniz üstü köpürü
Ah yârim lila lay lila lay lay
Gemilere binsem götürü
Ah yârim ah

Benim de buraya geldiğim
Ah yârim lila lay lila lila lay
Bir güzelden ötürü
Ah yârim ah
Daş üstüne **taş** koydum
Ah yârim lila lay lila lay lay
Gül yastığa baş goydum
Ah yârim ah
Seni de gelecek diye
Ah yârim lila lay lila lila lay
Sol yanımı boş goydum
Ah yârim ah

DOSTLUK OYUNU

Sen de koş gel yanıma
Bir oyun oynayalım
Bu oyunun ismini dostluk koyalım
Haydi durma gel katıl bu oyuna
Önce sağa dönelim
Yaşamayı sevelim
Şimdi sola dönelim
Sevgi saçalım
Yan yana dizilelim
Bir daire olalım
Sevgi saygı temamız unutmayalım
Dolsun kalpler sevgiyle
Barış olsun ilkemiz
Hayat kısa bilelim
Biz hep gülelim

BİR DÜNYA BIRAKIN

Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele el ele verin çocuklar
Bir vatan bırakın biz çocuklara
İslanmış olmasın göz yaşlarıyla
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele el ele verin çocuklar
Bir **dünya** bırakın biz çocuklara
Yazalım üstüne sevgili **dünya**
Oynaya oynaya gelin çocuklar
El ele el ele verin çocuklar

SEN BU YAYLALARI YAYLIYAMAZSUN

Sen bu yaylaları yayliyamazsun **gülüm**
yayliyamazsun
Yayliyamazsun yavrum yayliyamazsun
Derindir **göller**i boyliyamazsun
O ellerin kınaludur oyniyamazsun
Ağan var midur paşan var midur
Seni bana methettiler asli var midur
Deme nenene deme nenene
Dersen eğer nene bizi koyar vereme
Rina rina nay rina rina nay
Rina rina rina rina rina rina nay
Rina rina nay rina rina nay
Rina rina rina rina rina rina nay

OTOMOBİL UÇAR GİDER

Otomobil uçar gider

Gönlüm gibi geçer

Ben talihin peşindeyim

Talih benden kaçır gider

Yar yar güzel yolcu güle güle

Otomobil tuttu yolu

Bu yolda macera dolu

Direksiyon yar elinde

Gönlüm ardına koşulu

Yar yar güzel yolcu güle güle

NAR DANESİ

Sevda olmasaydı da gönüle dolmasaydı

Dünya neye yarardı da güzeli
olmasaydı

Nar danesi danesi de seviyom
merdanesi

Güzellerin içinde de sevdiğim bir danesi

O yar zülfünü darar da gönül dengini
arar

Bu **dünyada** sevmeyenler ahrette neye
yarar

Nar danesi danesi de seviyom
merdanesi

Güzellerin içinde de sevdiğim bir danesi

TİRİDİNE BANDIM

Aşağıdan geliyor Türkmen **goyunu**
aman aman

Selviye benzettim yârin boyunu

Amanın yandım amanın amanın amanın
yandım

Tiridine tiridine tiridine bandım

Bedavamı sandın para verip aldım

Manda yuva yapmış **söğüt dalına**
aman aman

Yavrusunu sinek kapmış gördün mü

Amanın yandım amanın amanın amanın
yandım

Tiridine tiridine tiridine bandım

Bedavamı sandın para verip aldım

BEN AĞLARIM YANE YANE

Ben ağlarım yane yane

Aşk boyadı beni kane

Ne akilem ne divane

Gel gör beni aşk neyledi

Gel gör beni beni aşk neyledi

Derde giriftar eyledi

ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ

Çanakkale içinde aynalı çarşı

Ana ben gidiyom düşmana karşı

Of gençliğim eyvah

Çanakkale içinde bir uzun **selvi**

Kimimiz nişanlı kimimiz evli

Of gençliğim eyvah

ÇEMBERİMDE GÜL OYA

Çemberimde **gül** oya

Gülmedim doya doya

Dertleri karıyorum

Günleri saya saya

Al beni kıyamam seni

Pembe **gül** idim **soldum**

Ak **güle** ibret oldum

Karşı karşı dururken

Yüzüne hasret kaldım

Al beni kıyamam seni

Avlu dibi beklerim

Vay benim emeklerim

Dümbeleşti çala çala

Yoruldu bileklerim

Al beni kıyamam seni

DÜNYA ÇOCUK BAYRAMI

Yirmi üç Nisan bugün

Verelim biz el ele

Aydınlık geleceğe

Yürüyelim birlikte

Atamızdan armağan

Dünya çocuk bayramı

Bu bayram bizlere

Tüm çocuklara

Yurdumun her yanında

Dalgalan al bayrağım

Bu vatan emanet

Biz çocuklara

HOŞ GELİŞLER OLA

Hoş gelişler ola Mustafa Kemal Paşa

Askerinle milletin bayrağınla çok yaşa

Arş arş arş ileri ileri arş ileri marş ileri
Dönmez geri Türk'ün askeri
Sağdan sola soldan sağa
Al da bayrağı düşman üstüne
Cephede süngüler ayna gibi parlıyor
Azeri Türkleri bayrak açmış bekliyor
Arş arş arş ileri ileri arş ileri marş ileri
Dönmez geri Türk'ün askeri
Sağdan sola soldan sağa
Al da bayrağı düşman üstüne

KAHVE YEMENDEN GELİR

Kahve Yemen'den gelir
Bülbül çemenden gelir aman
Bülbül çemenden gelir aman den gelir aman
A canım sürmelim palazım
Kekliğim de yeşilim aman aman aman
Dağda keklik kovarım
Düştüm dizim ovarım aman
Düştüm dizim ovarım aman ovarım aman
A canım sürmelim palazım
Kekliğim de yeşilim aman aman aman

TÜRKİYE'MİN DÖRT YANINDA

Türkiye'min dört yanında bayram
bugün sevinçliyim
Mutluluklar insanımda gelecekte
ümitliyim

Atatürk bir **ışık** bana **yeryüzünde**
övünç bana

Varlığıyla gururluyum bu bir ömür
yeter bana

Milletime armağan var heyecanlı
kıvançlıyım

Yaşayacak Cumhuriyet çünkü sonsuz
inançlıyım

Atatürk bir **ışık** bana **yeryüzünde**
övünç bana

Varlığıyla gururluyum bu bir ömür
yeter bana

YOLLAR VE VATANIM

Çırpınır görmek için
Yurdumun her yanını
Çırpınır sevmek için
Köy bucak insanını
Yollar uzayan yollar
Özlem taşıyan yollar
Kalbimiz bir atıyor
Cennet bu vatan yollar
Bir pınar çağlar akar
Bir **çiçek** neşe saçar
Dinle bak eğlen biraz
Dağların türküsü var
Yollar uzayan yollar
Özlem taşıyan yollar
Kalbimiz bir atıyor
Cennet bu vatan yollar

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Dallarda çiçek çiçek

Tarlada başak başak

Ocakta **alev alev**

Biz sevgi **çiçekleri**

Halay başı çek çek

Bizim halayı

Tutuşan bu eller

Sarsın **dünyayı**

Suların mavisinde

Yaprağın yeşilinde

Barışın **güneşinde**

Biz sevgi **çiçekleri**

Halay başı çek çek

Bizim halayı

Tutuşan bu eller

Sarsın **dünyayı**

BANA BİR ŞARKI SÖYLE

Bana bir şarkı söyle içinde umut olsun

Anlatsın insanlara anlatsın hep sevgiyi

Bana bir şarkı söyle içinde sevgi olsun

Anlatsın insanlara anlatsın kardeşliği

Bu şarkı sevgiyi bu şarkı dostluğu

Bu şarkı kardeşliği anlatsın insanlara

Bu şarkı sevgiyi bu şarkı dostluğu

Bu şarkı her şeyi anlatsın insanlara

Bana da anlatsın tüm **dünyaya**

TÜRKİYE'MİZ

Kokar burcu burcu **güller**

Öter **dallarda bülbüller**

Açar **menekşe sümbüller**

Ne güzeldir Türkiye'miz

Ne güzeldir Türkiye'miz

Sürüler yayılır **kıra**

Dağlar uzar sıra sıra

Sular can verir **çayıra**

Ne güzeldir Türkiye'miz

Ne güzeldir Türkiye'miz

HAYATA BİR RENK VER

Erken kalk güne merhaba de

Yalnız değilsin

Yağmur güneş gökyüzüyle

Dünya bizimsin

Bir **çiçek fidan** için sevgiye ses ver

Gelecek umutlar için

Hayata renk ver

Sağlık ve gelecek için

Hayata renk ver

Sen de gel katıl bize

Sevgi ve sevinç ile

Sen de gel hep birlikte

Mutluluk elimizde

Mutluluk elimizde

Çocuklar iyi olsun diye

ANLAT BANA ÖĞRETMENİM

Anlat bana öğretmenim

Eskileri yenileri

Öğret bana öğret bana

Bir yol göster geleceğe

Bilgi sende **ışık** sende

Doğru sende inanç sende

Sevgi sende gördü sende

Sabır sende güzel sende

Öğretmenim öğretmenim

Anlat bana öğretmenim

İyi insan nasıl olur

Eğit beni eğit beni

Bir **aydınlık** hayat için

SEVGİYLE BÜYÜRÜZ BİZ

Her zaman peşinizden koşarak yürürüz
biz

Gönlünüz büyütmesin sevgiyle büyürüz
biz

Sevgiyle sevgiyle sevgiyle büyürüz biz

Parayla pulla değil **petekle balla** değil

Düşle masalla değil sevgiyle büyürüz
biz

Sevgiyle sevgiyle sevgiyle büyürüz biz

ESKİ ORDU MARŞI

Ey şanlı ordu ey şanlı asker

Haydi gazanfer ummanı saf ter

Bir elde kalkan bir elde hançer

Serhadde doğru ey şanlı asker

Deryada olsa her şey muzaffer

Dillerde tek bir Allahu ekber

Allahu ekber Allahu ekber

Ordumuz olsun daim muzaffer

ZOBALARINDA GURU DA MEŞE YANIYOR

Zobalarında guru da **meşe** yanıyor efem

Zobalarında guru da **meşe** yanıyor efem

Yanıyor da Memed Efem de üşümüş de
donuyor

Boncuklu da gelin orta yerde dönüyor
da dönüyor

Aslanım da efeler vay vay

Gar mı da yağmış Yarengömenin
dağına efem

Gar mı da yağmış Yarengömenin
dağına efem

Memed ağam da oturudavermiş efelerin
de sağına

Çıkam hadender şu **dağların** başına da
başına

Aslanım da efeler vay vay

Ortaokul Yedinci Sınıf Kademesinde Yer Alan Şarkılar

KAVURMA KOYDUM TASA

Kavurma koydum tasa ağam yar paşam
yar

Doldurdum basa basa di gel gel

Haydi haydi hopla geldi gel gel
Benim yârim çok güzel ağam yar paşam
yar
Azıcık boydan kısa di gel gel
Fistanını topla gel di gel gel

SARI ÇİZMELİ MEHMET AĞA

Yaz dostum güzel sevmeyene adam
denir mi?
Yaz dostum selam almayana yiğit denir
mi?
Yaz dostum altı üstü beş metrelik bez
için
Yaz dostum boşa geçen ömre yaşam
denir mi?
Yaz tahtaya bir daha tut defteri kitabı
Sarı çizmeli Mehmet Ağa bir gün öder
hesabı

AYLETME BENİ

Şu karşığı **dağda** lambalar yanar
Lambanın **şavkına** da Fadimem
Sevgilim yazar
Ayletme beni söyletme beni
Alçak yüksek **tepede** Fadimem
Bekletme beni

KİREMİDE SU DÜŞTÜ

Kiremide **su** düştü de
Emine evden uçdı
Zavallı annesinin de

Etekleri tutuşdı
Bir sene gördüm seni da
Sen benden ayrı düşdün
Bir daha görsem seni da
Yaşamak bağa düşdi

TOYCULAR

Evleri yol üstüdür kemeri bel üstüdür
Her dem gidem o yâre koy desinler
dostudur
Toycular yar can kolunda **mercan**
Ben sana hayran uy aman aman

HEY GİDİ DÜNYA HEY

Bundan böyle düşünerek atın
adılarınızı
Elbet bir gün mutluluktan yana alınız
payımızı
Bir **kuş** gibi hür olsam dey dey dibi dibi
dey dey
Sorulmadan yaşasam hey gidi **dünya**
hey
Bundan böyle düşünerek atın
adılarınızı
Elbet bir gün mutluluktan yana alınız
payımızı
Dostluk benim bayrağım dey dey dibi
dibi dey dey
Cennet olsun durağım hey gidi **dünya**
hey
Bundan böyle düşünerek atın
adılarınızı

Elbet bir gün mutluluktan yana alırız
payımızı

Doğruluktan hiç şaşma dey dey dibi dibi
dey dey

Eden bulur üzölme hey gidi **dünya** hey

Hiç acısı olmayan dey dey dibi dibi dey
dey

Kim var ki bu **dünyada** hey gidi **dünya**
hey

Bundan böyle düşünerek atın
adımlarınızı

Elbet bir gün mutluluktan yana alırız
payımızı

KÖYÜMÜZ

Köyümüz küçücük yolları incecik

Ne **serin yeli** var

Ne coşkun **seli** var

Önünde yaylalar ekilmiş tarlalar

Ne güzel **bağı** var

Ne ulu **dağı** var

MEMLEKETİM

Havasına suyuna taşına toprağına

Bin can feda bir tek dostuna

Her köşesi cennetim ezilir yanar içim

Bir başkadır benim memleketim

Anadolu'm bir yanda yiğit yaşar
koynunda

Aşıklar destan yazar **dağlarda**

Kuzusuna kurduna Yunus'una
Emrah'a

Bütün alem kurban benim yurduma

Mecnun'a Leyla'sına erişilmez sırrına

Sen dost ararsan koş Mevlana'ya

Yeniden doğdum dersin **derya** olur
gidersin

Bir başkadır benim memleketim

ATATÜRK

Özgürlüğün heyecanıyla zaferlerin
imzasıyla

Atatürk'ün aydınlığında yürüyelim
yarınlara

Fikirlerin bizimle hedeflerin bizimle

Bu vatan senin emanetin yarınların
güneşisin

Yirmi dokuz ekim yirmi üç nisan on
dokuz mayıslarda

Haykırıyoruz **dünyaya** biz varız
burdayız

ATA'M

İstiklal **güneş** gibi hür alnımda parıldar

Nabzımda **ateş** gibi Fatihlerden bir kan
var

Ata'm sen rahat uyu yolcusuyuz biz
hürriyetin

Ata'm sen rahat uyu bekçisiyiz
cumhuriyetin

İnsanlıkla ün aldı tarihinde bu millet

Atamdan eser kaldı ülkümüz
cumhuriyet

Ata'm sen rahat uyu yolcusuyuz biz
hürriyetin

Ata'm sen rahat uyu bekçisiyiz
cumhuriyetin

BAYRAK MARŞI

Atalarım **gökten yere** indirmişler **ay yıldızı**

Bir **buluta** sarmışlar ki rengi **şafaktan**
kırmızı

Vazifemdir bayrağımı üstün tutmak her
bayraktan

Can veririm kan dökerim vazgeçemem
ben bu haktan

ATATÜRK ORATORYOSU

İhtiyarlar Korosu

Yol kapalı yol uzun **tanyeri karanlık**

Yürür Atatürk elinde **ışık**

Geceler mi çöktü? Karalar mı bastı?

Çatılar mı göçtü? Damlar mı yıkık?

Yetişir Atatürk imdada o zaman

Atatürk başta o zaman

İşte Atatürk o zaman büyük

Analar Korosu

Hey çelik göğüslü **kaya** omuzlu

Düşman binlerle engel yüz bin

Doruklar yüce **tepeler şahin**

Gene de onun buyruğu: İleri

Yüreği soluğu ileri

Ordular atılın ileri

Kartallar sınırdan sınıra uçun

Yiğitler koşun ileri

Halk Korosu

Nasıl atıldındı düşmana acınla

Ellerin kanda kırılmış kaburgan

Nasıl döğüştündü yenilmez gücünle

İnmeden bir soluk **atından**

Büyüktü savaşın büyüktü ulusun da

Bastığın **toprak** kahraman

Analar Korosu

Sana bağlandı gönüller o gün

Baş kodu yoluna başı olan

Sana eklendi sevgiler saygılar

Yüceydin daha da yüceldin o zaman

Atatürk bir desten oldu koskoca

İhtiyarlar Korosu

Açıklar açlar yenikler yitikler

Bir uçtan bir uca çırpınan bir vatan

İnişler yokuşlar göçüşler çöküşler

Kağnı kağnı **ateş** oluk oluk kan

Nineler dizlerini uzattı başına

Analar saçlarını örttü üstüne

Yorgun **kanatları** omuzları kan

Saf saftı ölümler meydanlarda

Vurulmuş devlerdi açıkta yatan

Gençler Korosu

Göz seni görmeyince kör oldu o gün

Bir seni bulmayan umutsuzdu

Adını anmayan mutsuzdu

İzinde yürüyen yol aldı o gün

Analar Korosu

Ömrün koskoca bir acıydı Atatürk

Kimse çekmedi sencileyin

Baş baştı yüreğin göz gözdü

Gençler Korosu

Karaydı **geceler** doğularca

Bir sen **güneşçe** gürledin

İnanın dedin ulusa inanınca

Güvenin dedin

Halk Korosu

El ele çıktık yola seninle

Sen eyittin biz eyittik seninle

Ateşe ölüme gittik seninle

Ya varız ya yoğuz seninle

Gençler Korosu

Sen gel bize gene Atatürk

Yürü bizimle ölüme dirime

Hep sen ol bizimle

Kal bizimle

Yürü bizimle

Ara bul bizimle

Hep sen ol bizimle

Atatürk

ENTARİSİ DIM DIM YAR

Entarisi dım dım yar

Gelir diye umdum yar

Yatsıya kadar bekledim

Gözlerimi yumdum yar

Hımı hımı hım da hım hım yar

Vıy vıy vıy da vıy vıy yar

AĞAÇ TÜRKÜSÜ

Dağlar taşlar ağaç olacak

Yaz gelecek **kış** gelecek

Ülkemiz cennet kalacak

Kazmalar elimizde çukur açalım

Yaz demeden **kış** demeden **ağaç** dikelim

Günler geçecek aylar geçecek

Yağmur yağacak **güneş** açacak

Her bir **fidan** **ağaç** olacak

Kürekler elimizde **toprak** atalım

Yaz demeden **kış** demeden **ağaç** dikelim

NOTALARIN ŞARKISI

Do kocamandır bando

Re minicik bir **fare**

Mi sevilen şeker mi?

Fa gemimizde tayfa

Sol duruyor

Sol yürüyor

Bu la bu si bu do

Do do si la sol fa mi fa fa mi re do

KIRLARA DOĞRU

Serin esen **rüzgâr** **çiçek** kokan **kırlar**

Bekler bizi arkadaşlar yolculuk var

Bekler bizi arkadaşlar yolculuk var

Gümüş **dere** boyu **soğuk** pınar **suyu**
Bekler bizi arkadaşlar yolculuk var
Bekler bizi arkadaşlar yolculuk var

AÇILIR GONCA GÜL YAR

Açılır **gonca gül** yar seni sevse **bülbül**
yar

Seni mecnun görseydi düşüp ölmez
miydi yar

Kaşların gözlerin sözlerin ne güzel

Seni **kırda** görmüşler saçına tel
örmüşler

Yedi gün düşünmüşler bana layık
görmüşler

Kaşların gözlerin sözlerin ne güzel

SEGAH TEKBİR

Allahu ekber allahu ekber

La ilahe illalla hu vallahu ekber

Allahu ekber velil la hilhamd

SALATI ÜMMİYYE

Allahümme salli ala

Seyyidina Muhammedinin nebiyyil

Ümmiyi ve ala alihi ve sahbihi ve sellim

İNDİM HAVUZ BAŞINA

İndim havuz başına

Bir kız çıktı karşıma

Sevda nedir bilmezdim

O getirdi başıma

Gelemem ben gidemem ben

Her güzele gönül veremem ben

Aç kolların sar boynuma

Üşüdüm üşüdüm saramam ben

Havuz başında burma

Çapkın karşıda durma

Kirpiklerin ok olmuş

Yeter kalbime vurma

UNUTAMAM SENİ

Gün gelir de beni unutursun unutursun
demiştin

Kalbindeki bu derdi uyutursun
uyutursun demiştin

Ne ben seni unutabildim

Ne bu derdimi uyutabildim

Ne bu gönlümü avutabildim

Ah unutamam seni unutamam seni

Unutamam seni unutamam ah
unutamam

NEŞEYE ŞARKI

Kardeş olun ey insanlar bunu ister
tanrımız

Bu **dünyada** her şey geçer en son sana
dost kalır

İnsanlığa doğruluğa göğsünü aç korkma
sen

Hür doğmuştur insanoğlu hür yaşamak
hakkıdır

ALTIN HIZMA MÜLAYİM

Altın hızma mülayim

Seni Hak'tan dileyim

Yaz günü temmuzda

Sen terle men sileyim

Gün gördüm günler gördüm

Seni gördüm şad oldum

MANOLYAM

Uzun yıllar bekledim hakikat oldu
rüyam

Koklamaya kıyamam benim güzel
manolyam

Nazlı **çiçeğimsin** sen sevdana
dayanamam

Nazlı **çiçeğimsin** sen sevdana
dayanamam

BEN YÜRÜRÜM YANE YANE

Ben yürürüm yane yane

Aşk boyadı beni kane

Ne akilem ne divane

Gel gör beni aşk neyledi

Ah gel gör beni aşk neyledi

Derde giriftar eyledi

Gah eserim **yeller** gibi

Gah tozarım yollar gibi

Gah coşarım **seller** gibi

Gel gör beni aşk neyledi

Ah gel gör beni aşk neyledi

Derde giriftar eyledi

Ben Yunus'um bi çareyim

Dost elinden avareyim

Baştan ayağa yâreyim

Gel gör beni aşk neyledi

Ah gel gör beni aşk neyledi

Derde giriftar eyledi

ESKİ ORDU MARŞI

Ceddin deden neslin baban

Hep kahraman Türk milleti

Orduların pek çok zaman

Vermiştiler **dünyaya** şan

Türk milleti Türk milleti

Aşk ile sev milliyeti

Kahret vatan düşmanını

Çeksin o melun zilleti

DERE GELİYOR DERE

Dere geliyor **dere** ye le lel ye le lel

Kumunu sere sere ye le lel li

Dere beni al götür ye le lel li

Senin geldiğin yere ye le lel li

Ben **armudu** dişledim ye le lel li

Sapını **gümüşledim** ye le lel li

Sevdiğimin ismini ye le lel li

Mendilime işlerim ye le lel li

YEMEN TÜRKÜSÜ

Havada bulut yok bu ne **dumandır**

Mahlede ölüm yok bu ne şivandır
Şu Yemen elleri ne de yamandır
Anom Yemen'dir **gülü** çemendir
Giden gelmiyor acep nedendir
Şu **dağın** ardında redif sesi var
Varın bakın çantasında nesi var
Bir çift pabuç ile bir de fesi var
Burası Muş'tur yolu yokuştur
Giden gelmiyor acep ne iştir

BİTLİSTE BEŞ MİNARE

Bitlis'te beş minare
Beri gel oğlan beri gel
Yüreğim dolu yâre
Beri gel canan beri gel
İsterem yanan gelem
Beri gel oğlan beri gel
Cebimde yok beş pare
Beri gel canan beri gel
Tüfengim dolu saçma
Beri gel oğlan beri gel
Güzelim benden kaçma
Beri gel canan beri gel
Doksan dokuz yarem var
Beri gel oğlan beri gel
Bir yâre de sen açma
Beri gel canan beri gel

İNCECİKTEN BİR KAR YAĞAR

İncecikten bir **kar yağar** tozar
Elif Elif diye Elif diye
Deli gönül hayran olmuş gezer
Elif diye Elif diye
Yar sana hayran can sana kurban
Derdime derman bulamam
Aşktan el aman aşktan el aman
Karacoğlan eymelerin
Gönül sevmez değmelerin
İliklemiş düğmeleri çözer
Elif Elif diye Elif diye
Yar sana hayran can sana kurban
Derdime derman bulamam
Aşktan el aman aşktan el aman

GEÇTİ DOST KERVANI

Şu karşı yaylada göç katar
Bir güzel sevdası gözümde tüter
Bu ayrılık bana ölümde beter
Geçti dost kervanı eyleme beni
Pir Sultan Abdalım kalkın aşalım
Aşıp yüce **dağı** engin düşelim
Çok nimetin yedik helalleşelim
Geçti dost kervanı eyleme beni

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum **gündüz gece**

Bilmiyorum ne haldeyim

Gidiyorum **gündüz gece**

Dünyaya geldiğim anda

Yürüdüm aynı zamanda

İki kapılı bir handa

Gidiyorum **gündüz gece**

Şaşar Veysel iş bu hale

Gah ağlaya gâhi güle

Yetişmek için menzile

Gidiyorum **gündüz gece**

BAHÇADA YEŞİL ÇINAR

Bahçada yeşil **çınar**

Boyun boyuma uyar

Ben seni gizli sevdim

Bilmedim alem duyar

Aman **gülüm** nananayı

Top kakülüm nanayı nanayı

Kibar yârim nayınana nayınana

Bahçalarda **gül** varı

Var git ellerin yâri

Sen bana yar olmazsın

Yüzüme gülme bari

Aman **gülüm** nananayı

Top kakülüm nanayı nanayı

Kibar yârim nayınana nayınana

BÜLBÜLÜM ALTIN KAFESTE

Bülbülüm altın kafeste

Öter aheste aheste

Ötme **bülbül** yârim hasta

Ah neyleyim şu gönlüme

Hasret kaldım sevdiğime

Ben sana dayanamam yârim

Ben sana aldanamam

ERİK DALI

Erik dalı gevrektiler

Amanın basmaya gelmez

Haydi basmaya gelmez

Eller oynasın eller

Diller kaynasın diller

Ne derlerse desinler

O dilleri yesinler

Elin kızı naziktir

Amanın üzmeye gelmez

Haydi üzmeye gelmez

Eller oynasın eller

Diller kaynasın diller

Ne derlerse desinler

O dilleri yesinler

GÜZEL ANADOLU

Dağ deniz ova çayır güzel Anadolu

Rüzgârın serin eser yer **gök ışı** dolu

Her yıl dört **mevsim** ürün taşar tarlaları

Buğday sapsarı altın **dallar** altın sarı

Sel gibi akan **sular kekik** kokan **dağlar**

Nar zeytin veren **kırlar bal** damlayan
bağlar

Gün batar erken köye döner **kuzu**
koyun

Sessiz bir yaşam sürer her ev düşer
yorgun

İLERİ MARŞI

Yürü bu yol şeref zafer yolu karşında
bekliyor seni **tan yeri**

Yürü atıl devir **karanlığı** durma yürü
haydi ileri

Varsın gel desin sana yeşil **gölgeli**
çamlar

Ninni fısıldayan **dereler** şen nağmeler
gülen bir **bahar**

MANASTIR TÜRKÜSÜ

Manastırın ortasında var bir havuz
canım havuz

Bu yurdun kızları hepsi de yavuz biz
çalar oynarız

Manastırın ortasında var bir çeşme
canım çeşme

Dimetoka kızları hepsi de seçme biz
çalar oynarız

NEMRUT'UN KIZI

Nemrudun kızı yandırdı bizi

Çarptı sillesini felek misali

Sil yazımızı kurtar bizi

Çarptı sillesini felek misali

Mevla'm gör bizi

Ocağım söndü nasıl beladır

Bırakıp gitti bu ne devrandır

Dünya gözümde ker beladır

Allah'tan bulasın

SEVDA OLMASAYDI

Sevda olmasaydı

Gönüle dolmasaydı

Dünya neye yarardı da

Güzeli olmasaydı

Nar danesi danesi de

Seviyom merdanesi

Güzellerin içinde de

Sevdiğim bir danesi

O yar zülfünü tarar da

Gönül yârini arar

Bu **dünyada** sevmeyenler

Ahrette neye yarar?

Nar danesi danesi de

Seviyom merdanesi

Güzellerin içinde de

Sevdiğim bir danesi

VARDAR OVASI

Maya **dağdan** kalkan **kazlar**

Al topuklu beyaz kızlar

Yârimin yüreği sızlar

Eylenemem aldanamam

Ben bu yerlerde duramam

Vardar **Ovası** Vardar **Ovası**

Kazanamadım sıla parası

Maya **dağın yıldızıyım**

Ben annemin bir kızıyım

Efendimin sağ gözüyüm

Eylenemem aldanamam

Ben bu yerlerde duramam

Vardar **Ovası** Vardar **Ovası**

Kazanamadım sıla parası

**YANGIN OLUR BİZ YANGINA
GİDERİZ**

Yangın olur biz yangına gideriz

Düz **ovada keklik** gibi sekeriz

Yokuşlarda **şahin** gibi uçarız

Sandık sandıklar içinde çok şanımız var

Hazreti Mevla'ya yalvarmamız var

Beyoğlu'ndan kalktık sandık selamet

Galata'ya vardık koptu kıyamet

Hurşit Reis sandık sana emanet

Sandık sandıklar içinde çok şanımız var

Hazreti Mevla'ya yalvarmamız var

YEMENİ BAĞLAMIŞ

Yemeni bağlamış telli başına

Zülüfleri düşmüş **hilal** kaşına

Yeni girmiş on üç on dört yaşına

Edalı işveli köylü güzeli

**Ortaokul Sekizinci Sınıf Kademesinde
Yer Alan Şarkılar**

İZMİR'İN KAVAKLARI

İzmir'in **kavakları**

Dökülür **yaprakları**

Bize de derler çakıcı, yar **fidan** boylum

Yakarız konakları

Selvim senden uzun yok

Yaprağında düzüüm yok

Kamalı da zeybek vuruldu, yar **fidan**
boylum

Çakıcıya sözüm yok

KAHVEYİ KAVURURLAR

Kahveyi kavururlar içmeden kavururlar
içmeden kavururlar

Bizim köyün adeti sevmeden ayırırlar
sevmeden ayırırlar

Haydi yârim neylemeli neylemeli

Güzel yârin gönlünü eylemeli

Kahvenin köpüklüsü **meşenin**
kütüklüsü meşenin kütüklüsü

Kadınım aman aman saraylar kıymetlisi
saraylar kıymetlisi

Haydi yârim neylemeli neylemeli

Güzel yârin gönlünü eylemeli

ÇAMBAŞI'NA ÇIKTIM

Çambaşı'na çıktım anam **çıram**
yanmadı anam **çıram** yanmadı

Mektup saldım yâre aman mektup
varmadı

Etrafıma baktım anam kimse kalmadı
anam kimse kalmadı

Ağlama gelinim ağlama aman beni
yolumdan eyleme

GENÇLİK MARŞI

Dağ başını **duman** almış **gümüş** dere
durmaz akar

Güneş ufuktan şimdi doğar yürüyelim
arkadaşlar

Sesimizi **yer gök su** dinlesin

Sert adımlarla her yer inlesin

Sesimizi **yer gök su** dinlesin

Sert adımlarla her yer her yer inlesin
inlesin

Bu **gök deniz** nerede var

Nerede bu **dağlar taşlar**

Bu **ağaçlar** güzel **kuşlar** yürüyelim
arkadaşlar

Sesimizi **yer gök su** dinlesin

Sert adımlarla her yer inlesin

Sesimizi **yer gök su** dinlesin

Sert adımlarla her yer her yer inlesin
inlesin

ATATÜRK

Özgürlüğün heyecanıyla zaferlerin
imzasıyla

Atatürk'ün aydınlığında yürüyelim
yarınlara yürüyelim yarınlara

Fikirlerin bizimle

Hedeflerin bizimle

Bu vatan senin emanetin yarınların
güneşisin yarınların **güneşisin**

Yirmi dokuz ekim yirmi üç nisan on
dokuz mayıslarda

Haykırıyoruz **dünyaya** biz varız
burdayız biz varız burdayız

ÇOCUKLARIZ BİZ

Şafak şafak doğarız

Güneş güneş büyürüz

Yürek yürek birliğiz

Yarınlarınız yarınlarınız

Çocuklarınız biz

Pınar pınar akarız

Coşar coşar çağlarız

Umutlara kaynağız

Yarınlarınız yarınlarınız

Çocuklarınız biz

KOLAY MI?

Daldan yemişi koparmak kolay mı
kolay mı kolay mı?

Yerden ürünü aparmak kolay mı kolay
mı kolay mı?

Coşkun **su** gibi köpürmek kolay mı
kolay mı kolay mı?

Kolay değil kolay değil hiçbiri kolay
değil

Çalışmasak yorulmasak

Kim bize kim bize bir şey verir

Kızgın **ovaları** aşmak kolay mı kolay
mı kolay mı?

Yalçın **doruğa** ulaşmak kolay mı kolay
mı kolay mı?

Hırçın **yel** ile yarışmak kolay mı kolay
mı kolay mı?

Kolay değil kolay değil kolay değil
hiçbiri kolay değil

Çalışmasak yorulmasak

Kim bize kim bize bir şey verir

VATAN

Ey güzel vatan ey güzel vatan tam
güvenle gençliğe inan

Uğruna feda her zaman bu can hep sana
olsun armağan

Nerde böyle yurt sanki bir cihan nerde
böyle yemyeşil vatan

Uğruna feda her zaman bu can hep sana
olsun armağan

TUNA NEHRİ AKMAM DİYOR

Tuna **nehri** akmam diyor

Etrafımı yıkmam diyor

Şanı büyük Osman Paşa

Plevne'den çıkmam diyor

Kılıcımı vurdum **taşa**

Taş yarıldı baştan başa

Namı büyük Osman Paşa

Askerinle binler yaşa

Düşman Tuna'yı atladi

Karakolları yokladı

Osman Paşa'nın kolundan

Beş bin top birden patladı

SAKARYA MARŞI

Hürmet sana ey şan dolu sancağım

Baştan başa arza hâkim ol şahım

Türk ordusu Türk ordusu

Türk askeri Türk askeri sayende

Sakarya'da kurtuldu şan otağım

Dünyalara bedeldir mah cemalin

Allah'ıma emanettir Kemal'im

İLERİ MARŞI

Yürü bu yol şeref zafer yolu

Karşında bekliyor seni **tan yeri**

Yürü atıl devir **karanlığı**

Durma yürü haydi ileri ileri

Varsın gel desin sana

Yeşil **gölgeli çamlar**

Ninni fısıldayan **dereler**

Şen nağmeler gülen bir **bahar**

DEĞERLERİMİZ

Güneşi doğuyor cennet ülkemin

Aydınlık yarınlara sevgi saçıyor

Paylaşmayı severiz adaletliyiz

Yardımseverlik dürüstlük ilkemiz
ilkemiz

Sabırlı olalım çalışalım

Engelleri zorlukları aşalım

Paylaşmayı severiz adaletliyiz

Yardımsızlık dürüstlük ilkemiz
Ülkemizin geleceğinde **ay yıldız** biz

MALATYA

Malatya Malatya bulunmaz eşin
Gönülleri coşturur **ayla güneşin**
Aman aman aman aman Kernek’li
misin?
Kerneğe gelmeye de yeminli misin?
Malatya’yı baştan başa **çiçek** bürümüş
Malatya’nın gençleri almış yürümüş
Aman aman aman aman Kernek’li
misin?
Kerneğe gelmeye de yeminli misin?

NEŞE

Umutlarla başlarım her yeni güne
gülerek
Mavi **gökyüzü** ve **güneş** kucaklar seni
de elbet

YURDUMDA

Tohumlar fidana
Fidanlar ağaca
Ağaçlar ormana
Dönmeli yurumda
Yuvadır kuşlara
Örtüdür **toprağa**
Can verir **doğaya**
Ormanlar yurumda
Bir tek **dal** kırmadan

Ormansız kalmadan
Her insan bir **fidan**
Dikmeli yurumda

ZIMTERELELLİ

Biz köylerden gelen çalgıcılarımız hey rız
Davul keman düdük çalarız hey rız
Şarkı söyler oyun oynarız hey rız
Zımterelelli zımterelelli zımterelelli zım
zım zım

YAŞAMAK

Geliniz geliniz silinsin eleminiz
Dalda şu ötüşen **bülbüller** ne şen
Neşemiz en büyük emeldir diyor ah
Yaşamak ne hoştur güzeldir diyor
Yemyeşil bahçeler **dere tepe** bütün yer
Dağlar ve bayırlar esen **rüzgarlar**
Neşemiz en büyük emeldir diyor ah
Yaşamak ne hoştur güzeldir diyor

AŞK RÜYADIR ÇOK ZAMAN

Aşk rüyadır çok zaman
Olduğu gibi bırak
Tek sen misin ayrılan
Üzüldüğün şeye bak
Bakıp bakıp resmine
Türkü yakıp ismine
Dert ekleyip derdine
Üzüldüğün şeye bak

Olmasa da çok güzel
Sevgisi sana yeter
Yok yok deyip bir haber
Üzüldüğün şeye bak
Bakıp bakıp resmine
Türkü yakıp ismine
Yok yok deyip bir haber
Üzüldüğün şeye bak

KIR ATIMA BİNEYİM

Kır **atıma** bineyim
Yar yoluna gideyim
Beni aşka düşüren
Gül yüzünü göreyim göreyim
Aman aman ben yandım
Bana yar olur sandım

Ey **dağlar** ulu **dağlar**
Yüreciğim kan ağlar
Yar buradan geçti mi
Söyleyin yüce **dağlar** yüce **dağlar**
Aman aman ben yandım
Bana yar olur sandım

NE OLUR SUN GÜZELİM SEVSEN BENİ

Ne olursun güzelim sevsen beni
Yar diyerek sinene sarsan beni
Bir gün öldüreceksin
En sonunda sen beni
En sonunda sen beni

Dalgalandım da duruldum
Koştum ardından yorulдум
Binlerce güzel gördüm de
En son sana vuruldum
En son sana vuruldum
Yaktın yıktın kül ettin erittin beni
Mecnuna çevirdin mahvettin beni
Aşık gibi sevmezsen
Kardeş gibi sev beni
Kardeş gibi sev beni

Dalgalandım da duruldum
Koştum ardından yorulдум
Binlerce güzel gördüm de
En son sana vuruldum
En son sana vuruldum

ŞU DALMA'DAN GEÇTİN Mİ?

Şu dalmadan geçtin mi?
Soğuk **sular** içtin mi?
Efelerin içinde Yörük Ali'yi seçtin mi?
Hey gidimin efesi efesi efelerin efesi
Cepkeninin kolları

Parıldıyor pulları

Yörük de Ali geliyor

Açıl aydın yolları

Hey gidimin efesi efesi efelerin efesi

DARGIN AYRILMAYALIM

Dargın ayrılmayalım diye koştum sana
dün

Gözlerim vagonları dolaştı üzgün üzgün

Dolaştı üzgün üzgün üzgün

Çıkmadın pencereye ne göründün ne
güldün

Ah dün ah

Gözlerim vagonları dolaştı üzgün üzgün

Dolaştı üzgün üzgün üzgün

Yolcular arasında aradım seni bir bir

Elimde kaldı yazık **çiçeklerinle** mendil

Çiçeklerinle mendil mendil

Getirmiştim sana bir demet beyaz
karanfil

Ah fil ah

Gözlerim vagonları dolaştı üzgün üzgün

Dolaştı üzgün üzgün üzgün

SALAT-I ÜMMİYYE

Alla hümmе sallі ala seyyidina

Muhammedinin ne biyyil ümmiyi

Ve ala alihi ve sahbihi ve sellim

SEHERDE BİR BAĞA GİRDİM

Seherde bir **bağ**a girdim

Seherde bir **bağ**a girdim

Ne **bağ** duydu ne bağbancı

El sundum **güllerin** derdim

Ne **bağ** duydu ne bağbancı

Ne **bağ** duydu ne bağbancı

AKASYALAR AÇARKEN

Yar yolunu kolladım

Beyaz mendil salladım

Ona **çiçek** yolladım

Akasyalar açarken

Yârim gelir yanıma

Kanı kaynar kanıma

Neşe katar canıma

Akasyalar açarken

BAHÇE DUVARINDAN AŞTIM

Bahçe duvarından aştım

Bahçe duvarından aştım

Sarmaşık güle dolaştım

Sarmaşık güle dolaştım

Öptüm sevdim helalleştım

Öptüm sevdim helalleştım

Yanıyorum yanıyorum yanıyorum hele

Mail oldum **gonca güle**

Acem şalı ince bele

KARA ÜZÜM SALKIMI

Kara **üzüm salkımı**

Yummalıcık Azimem

Benim yârim saklı mı

Biyo görem yüzünü

Hopur hopur Azimem

Gaybedivercem aklımı

Aşşa köyün pınarları da

Yandan harleyo amanın
Azime gızın saçları da parleyo
Bağa girdim **üzüme**
Yummalıcık Azimem
Çıbık değdi gözüme
Benden utanan yârim
Hopur hopur Azimem
Eleğ gersin yüzüne
Bizim köyün pınarları da
Yandan harleyo amanın
Azime gızın saçları da parleyo

ORDU'NUN DERELERİ

Ordu'nun **dereleri**
Aksa yukarı aksa
Ordu'nun **dereleri**
Aksa yukarı aksa
Vermem seni ellere
Ordu üstüme kalksa
Sürmelim aman
Oy Mehmedim Mehmedim
Sana küstüm demedim
Beni sana geçmişler
Vallahi ben demedim
Sürmelim aman
Ordu'nun **dereleri**
Kara **yosun** bağıyor
Ordu'nun **dereleri**
Kara **yosun** bağıyor

Kalk gidelim sevdiğim
Anam evde ağlıyor
Sürmelim aman
Oy bağlamam bağlamam
Zerdali dalı mısın?
Garip garip çalarsın
Benden sevdalı mısın?
Sürmelim aman

GESİ BAĞLARI

Gesi **bağlarında** dolanıyorum
Yitirdim yârimi aman aranıyorum
Bir çift selamına güveniyorum
Gel otur yanıma hallerimi söyleyim
Gesi **bağlarında** üç top **gülüm** var
Hey Allah'tan korkmaz sana bana ölüm
var
Ölüm varsa şu **dünyada** zulüm var
Gel otur yanıma hallerimi söyleyim
Halimden bilmiyor ben o yâri neyleyim

GARİP BİR KUŞTU GÖNLÜM

Garip bir **kuştu** gönlüm yar
Elimden uçtu gönlüm
Saçının tellerine vay
Kapıldı düştü gönlüm
Aman aman aman halim yaman vay

BEN SENİ SEVDUĞUMİ

Ben seni sevdiğimi da **dünyalara**
bildirdum

Endurdun kaşlaruni babani mi babani
mi eldurum

Endurdun kaşlaruni babani mi babani
mi eldurum

En **dereye dereye** de al **dereden taşları**

Bizden geçti sevdaluk al cebumdan al
cebumdan saçları

Bizden geçti sevdaluk al cebumdan al
cebumdan saçları

EZİZ DOSTUM MENNEN KÜSÜP
İNCİDİ

Eziz dostum mennen küsüp incidi

Ayrılık yağ kimi çehti yeridi

Gezdiğin yerleri **od** basıp indi

Gezdiğin yerleri **od** basıp indi

O gedip kalmışam

Hesretindeyem hesretindeyem

Neçe neğme goşum neçe dillenim

Dost gedip özüme gelebilmirem

Neçe neğme goşum neçe dillenim

Dost gedip özüme gelebilmirem

Ele bir ellerim yok olup benim

Gözümün yaşını silebilmirem

AY SAÇI BURMA

Ay saçı burma uzakda durma

Gel ay sevgilim boynunu burma

Dağda duman yeri var yeri var

Gaştı keman yeri var yeri var

Yârim menden incinmiş dinip
danışmayır

Duman yeri var **duman** yeri var

Yârim menden incinmiş dinip
danışmayır

Duman yeri var **duman** yeri var

DAVUL ÇALAR

Davul çalar güm güm güm güm güm
herseler kaynar

Aslan kardaşlar ne güzel oynar

Şişeler tin tin tin tin tin ne güzel çınlar

Kızlar dizilmiş gelini tavlar

Al olur **bal** olur Kıbrıs gelini

Gelinler söyleyin benim halimi

Çifte patlar bum bum bum bum bum
alay yolunda

Güveyi şen gider gelin kolunda

Nağralar hey hey hey hey hey sağdıç
oyunda

Kim gülmez oynamaz böyle düğünde

SENSEN MENİM DİLBERİM

Sensen benim dilberim beri gel

Canımın cananesi beri gel

İki cihan serveri beri gel hey

Derdimin dermanesi beri gel

Beri gel beri beri gel

Canımın cananesi beri gel

Gözleri gülgünümdür beri gel

Avazı **bülbülümdür** beri gel
Saçları **sümbülümdür** beri gel hey
Dişleri dürdanesi beri gel

SEN AĞLAMA

Sen ağlama dayanamam
Ağlama göz bebeğim sana kıyamam
Al yüreğim senin olsun
Yüreğim bende kalırsa yaşayamam

Hasret oldu ayrılık oldu
Hüzünlere bölündü saatler
Gördüm akan iki damla yaş
Ayrılık da sevgiyle beraber
Bir şarkı bir şiir gibi
Yaşadığım canım acılarım
Senden bana hatıra şimdi
Sakladığım sevgili kederler
Bir sır gibi saklarım seni
Bir yemin bir gizli düş gibi
Ben bu yükü taşıyım sen git

Git acılanma
Sen ağlama dayanamam
Ağlama göz bebeğim sana kıyamam
Al yüreğim senin olsun
Yüreğim bende kalırsa yaşayamam

ÇEMBERİMDE GÜL OYA

Çemberimde **gül** oya
Gülmedim doya doya

Dertlere karıyorum
Günleri saya saya
Al beni kıyamam seni
Pembe **gül** idim soldum
Ak **güle** ibret oldum
Karşı karşı dururken
Yüzüne hasret kaldım
Al beni kıyamam seni

BEYAZ Gİyme TOZ OLUR

Beyaz giyme toz olur siyah giyme söz olur
Gel beraber gezelim muradımız tez olur
Salına da salına da gel hadi yavrum
Dön dolaş yine bana gel
Beyaz giyme tanırlar seni yolcu sanırlar
Zaten bende talih yok seni benden alırlar
Salına da salına da gel hadi yavrum
Dön dolaş yine bana gel

EVLERİNİN ÖNÜ YALDIZ PİYADE

Evlerinin önü yaldız piyade
Yaşı küçük ama akli ziyade
Ben yandım
Annen baban sevmez benden ziyade
On yük **şeftaliye** kızlar ahtım var
Ben yandım
Ah kara gözlüm şirin sözlüm
Öfkem var öfkem var sevdam var

Ben yandım

100. YIL MARŞI

Gecelerden dışarı yürüyünce en erken
Yarattı geleceği aydınlığı severken
Savaş yalazlarıyla ak etti kara günü
Barışlarla süsledi yurdunu **yer yüzünü**
Yüzüncü yılındadır sonsuzluktur bize o
Bayrak özgürlüğünü katar içimize o
Ova elleri **çiçek** yayla omuzları **kar**
Devrimleri önünde yok oldu
karanlıklar
Devcesine dineldi çağı yenileyerek
Görüntüsü ulaştı tutsak uluslara dek
Yüzüncü yılındadır sonsuzluktur bize o
Bayrak özgürlüğünü katar içimize o

MANASTIR'IN ORTASINDA

Manastırın ortasında var bir havuz aman
havuz canım havuz
Bu yurdun kızları hepsi de yavuz biz
çalar oynarız
Manastırın ortasında var bir çeşme
aman çeşme canım çeşme
Bu yurdun kızları hepsi de seçme biz
çalar oynarız
Manastırın ortasında var bir pınar aman
pınar canım pınar
Bu yurdun kızları hepsi de **çınar** biz
çalar oynarız

KIRMIZI GÜLÜN ALI VAR

Kırmızı **gülün** alı var aman aman
Her gün ağlasam yeri var
Bugün benim efkarım var aman aman
Ah bu gönül arzu eder seni seni yar seni
Kırmızı **gülü** budarlar aman aman
Altına meclis kurarlar
Güzeli candan severler aman aman
Ah bu gönül arzu eder seni seni yar seni

MİHRİBAN

Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışım çözülüyor Mihriban
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban
Yar deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lambada titreyen **alev** üşüyor
Aşk kağıda yazılmıyor Mihriban
Tabiplerde ilaç yoktur yarama
Aşk deyince ötesini arama
Her nesnenin bir bitimi var ama
Aşka hudut çizilmiyor Mihriban

BAK YİNE GEÇTİ BAHAR

Bak yine geçti **bahar gül** neylesin
neylesin
Gelmeyince nazlı yar yol neylesin
neylesin
Gönlündeki arzuyu bitmeyen bu sızıyı

Tanrı yazmış yazıyı kul neylesin
neylesin

Ağaç bakar **göklere bulutlar** hasret
yere

Güneş yakmış bir kere **çöl** neylesin
neylesin

NAR TANEM BİR TANEM

Ben her eylül o parkta o **çamların**
altında

Ne hayaller kurarım sanki varsın
yanımda

Nar tanem bir tanem sanki varsın
yanımda

O günleri yılları hasretle anıyorum

Seni kaybettiğime **nar** tanem bir tanem

Pişmanım yanıyorum

Çok yazık olmadı mı ayrılmamız bak
bize

Hiç dönüş yok yok artık kavuşmak
ikimize

Nar tanem bir tanem kavuşmak ikimize

O günleri yılları hasretle anıyorum

Seni kaybettiğime **nar** tanem bir tanem

Pişmanım yanıyorum

ZAHİT BİZİ TAN EYLEME

Zahit bizi **tan** eyleme hay hay

Hak ismin okur dilimiz hey canım

Hak ismin okur dilimiz eyvallah

Hey hey dost

Sakın efsane söyleme hay hay

Hazrete varır yolumuz hey canım

Hey canım hazrete varır yolumuz
eyvallah

Hey hey dost

ÇİLE BÜLBÜLÜM ÇİLE

Bülbülüm gel de dile

Söyle benimle bile

Sesini duyur **güle**

Çile **bülbülüm** çile

Çile ah çile **bülbülüm** Allah

Çile **bülbülüm** çile

Issız **yuvada** tektin

Çekilmez çile çektin

Kim derdi gülecektin

Çile **bülbülüm** çile

Çile ah çile **bülbülüm** Allah

Çile **bülbülüm** çile

RÜZGAR SUSMUŞ SES VERMİYOR

Rüzgâr susmuş ses vermiyor nedendir

Sen gideli hayat benim çilemdir

Seven gönül yar kıymeti bilendir

Gökyüzünde duman duman bulutsun

Söyle seni kalbim nasıl unutsun

Ay doğmuyor **bulutlara** darılmış

Benim gönlüm umutlara sarılmış

Bu aşkımız **ağaçlara** yazılmış

Yollarına ümit ektim çürüdü

Hayatımı bir ızdırap бүрүdü

Acı günler hep üstüme yürüdü

KONMA BÜLBÜL KONMA

Konma **bülbül** konma **nergis dalına**

Öldürürler aman aman bir yar yoluna

Bir yar yoluna yandım yoluna

Ben de kurban olam **fidan** boyuna

Demeyin demeyin aman aman yârin
vuruldi

Kanı duruldi köye duyuldi

Eleşkirt'ten çıktım yüküm **eriktir**

Açmayın yaremi delik deşiktir

Benim sevdiğim taze **feriktir**

GÜL YÜZÜN SOLDUKÇA

Gül yüzün soldukça ömrümden siler her
neşeyi

Yıldıran hırçın felaket istiyor bilmem
neyi

Ey kader kıskanma aşkım günahımdır
benim

Merhamet bekler gönül çoktan unutmuş
sevmeyi

UNUTULMUŞ BİRER BİRER

Unutulmuş birer birer

Eski dostlar eski dostlar

Ne bir selam ne bir haber

Eski dostlar eski dostlar

Hayal meyal düşler gibi

Uçup giden **kuşlar** gibi

Yosun tutan **taşlar** gibi

Eski dostlar eski dostlar

Unutulmuş isimlerde

Bilinmez ki nasıl nerde

Şimdi yalnız resimlerde

Eski dostlar eski dostlar

AYVA ÇİÇEK AÇMIŞ

Ayva çiçek açmış **yaz** mı gelecek

Gönül bu sevdadan vaz mı geçecek

Bana ettiklerin az mı gelecek

Yandım Allah yandım yandırma beni

Derin uykulardan kaldırma beni

Seviyorum diyerek kandırma beni

Ayaş yollarından geçtim de geldim

Boyunu boyuma ölçtüm de geldim

Güzeller içinden seçtim de geldim

Yandım Allah yandım yandırma beni

Derin uykulardan kaldırma beni

Seviyorum diyerek kandırma beni

Ayaş yollarında kervanın mı var?

Beni öldürmeye fermanın mı var?

Ağlamaya sızlamaya dermanın mı var?

Yandım Allah yandım yandırma beni

Derin uykulardan kaldırma beni

Seviyorum diyerek kandırma beni

İĞDIR'IN AL ALMASI

İğdir'ın al **alması** ay balam yemeye **bal**
alması

Yar gelenden sonra yaramın sağlanması

Ölürem ölürem yar yetimem yar
yetimem yar

Yar ay balam ay sevirem yar sevirem
yar sevirem yar yar

İğdir'dan **alma** aldım ay balam yârimi
yola saldım

Yar gelenden sonra **ayva** gibi sarardım

Ölürem ölürem yar yetimem yar
yetimem yar

Yar ay balam ay sevirem yar sevirem
yar sevirem yar yar

Deryada deryalıklar ay balam **suda**
oynar **balıklar**

Ne bu sevda olaydı ne bu ayrılıklar

Ölürem ölürem yar yetimem yar
yetimem yar

Yar ay balam ay sevirem yar sevirem
yar sevirem yar yar

Şarkıları düşürürüm peşine

DEĞDİ SAÇLARIMA BAHAR GÜLLERİ

Değdi saçlarıma **bahar gülleri**

Nazende sevgilim yadıma düştün

Sevenin bahtına bir güzel düşer

Sen de tek sevgilim aklıma düştün

Nazende sevgilim yadıma düştün

Gözlerim yoldadır kulağım seste

Ben seni unutmam en son nefeste

Ey **ceylan** bakışım ey boyu beste

Gurbette sevgilim aklıma düştün

Nazende sevgilim yadıma düştün

ZEYTİN GÖZLÜM SANA MEYLİM NEDENDİR

Zeytin gözlüm sana meylim nedendir?

Bu sevmenin kabahati kimdedir?

Gül olmuşsun **dikenlerin** bendedir

Zeytin gözlüm uzaklarda işin ne?

Şarkıları düşürürüm peşine

Zeytin gözlüm özlem ektim yollara

Rast gelirsen halimi sor onlara

Gül kurusu akşamlar senden yana

Zeytin gözlüm uzaklarda işin ne?

KİŞİSEL YAYIN VE ESERLER

Karataş A., **Şimal K.** (2024). Çocuk Şarkılarının Çevre Bilinci Kazandırma Açısından İçerik Analizi, *XI International Eurasian Educational Research Congress*, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, 21-24 Mayıs 2024

ÖZGEÇMİŞ

İlkokul ve ortaokulu Balıkesir Dursunbey Mıcırılar Köy 'ünde tamamladı. 2005 yılında girdiği Bursa Karacabey Anadolu Lisesi' sinden 2009 yılında mezun oldu. Lisans eğitimini Kocaeli Üniversitesi Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde 2013 yılında tamamladı. MEB'de farklı kurumlarda öğretmenlik yaptı. 2022 yılında Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. 2022 yılından beri özel sektörde öğretmenlik yapmaktadır.

